

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร
ปีการศึกษา 2530 - 2533

ปริญญาณิพนธ์

ของ

กฤษดา ฝ่องพิทยา

4 ต.ค. 2537

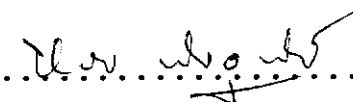
เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา

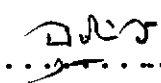
มีนาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

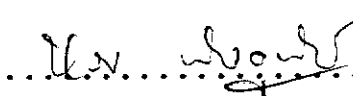
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

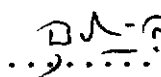
คณะกรรมการควบคุม

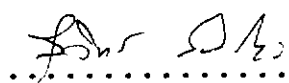
.... ประธาน
(รศ. หวน พินธุ์พันธ์)

.... กรรมการ
(ดร. อุปวิทย์ สุวคันธกุล)

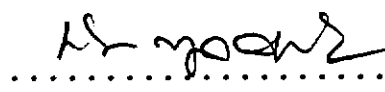
คณะกรรมการสอบ

.... ประธาน
(รศ. หวน พินธุ์พันธ์)

.... กรรมการ
(ดร. อุปวิทย์ สุวคันธกุล)

.... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ. สุวิทย์ สังโยคะ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร. ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ 4 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2537

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยความเมตตากรุณาเต็มใจให้คำปรึกษา
แนะนำอย่างดียิ่งจาก รองศาสตราจารย์หวน พินธุพันธ์ ประธานกรรมการควบคุม
ปริญญานิพนธ์ ดร. อุบัติย์ สวัสดิ์กุล กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และ
รองศาสตราจารย์สุวิทย์ สังโยคะ ที่กรุณาช่วยเป็นกรรมการสอบปริญญานิพนธ์
พร้อมทั้งให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พนเกียรติ ประถมบุตร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประทีป เหมือนนิล และอาจารย์สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์ ที่กรุณา
เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและให้คำแนะนำในการตรวจแบบสอบถาม

ขอขอบคุณอาจารย์กิตติ สุขประเสริฐ ที่ได้กรุณาช่วยในด้านภาษา
อังกฤษที่ใช้ในการวิจัย จนมีความสมบูรณ์ถูกต้อง

ขอขอบคุณฝ่ายทะเบียนและวัดผล วิทยาลัยครูพระนคร อาจารย์ไวยเรศ
ลิบลับ และคุณสุวรรณา จันทร์ฤกษ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม

ขอขอบคุณท่านผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการ
ตอบแบบสอบถาม ทำให้งานวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่น

ขอขอบคุณอาจารย์วันิดา เพิ่มศิริ และคุณอภิรัชต์ จันทร์ทอง ที่ให้
ความช่วยเหลือในด้านการพิมพ์ จนทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้

ขอขอบคุณคุณนิพนธ์ บุญหลวง คุณอัญชลี ปิ่นทองคำ อาจารย์อมรรัตน์
ฉิมพลีภานนท์ คุณอัจฉรา ผ่องพิทยา คุณกฤตพร ผ่องพิทยา ตลอดจนท่านอื่น ๆ
ที่มีได้กล่าววาม ที่คอยส่งเสริมสนับสนุนให้กำลังใจในการทำวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึง
ขอขอบพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

และสุดท้าย ผู้วิจัยขอโน้มระลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา ครูอาจารย์
ญาติพี่น้องที่ให้ความรู้ ให้กำลังใจ และสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยมาโดยตลอด

กฤษดา ผ่องพิทยา

สารบัญ

บทที่

หน้า

1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ค่านิยมศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	9
หลักสูตรการผลิตครูช่างอุตสาหกรรม	18
สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	62
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	62
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	64
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	69
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70

5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	107
บทย่อ	107
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผล	115
ข้อเสนอแนะ	120
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	121
 บรรณานุกรม	 122
 ภาคผนวก	 132
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์	133
ภาคผนวก ข. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	138
ภาคผนวก ค. หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชา ช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) พุทธศักราช 2530	 155
 ประวัติย่อของผู้วิจัย	 169

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	จำนวนผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา และระดับสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานสอน	63
2	จำนวนผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา	63
3	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและตอบกลับมาของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	67
4	จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชา จำแนกสถานภาพตามตำแหน่งงาน .	70
5	จำนวนและร้อยละของผู้ร่วมงาน จำแนกสถานภาพตามตำแหน่งงาน ...	71
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ และระดับสถานศึกษา	72
7	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ตามทัศนะ ของผู้บังคับบัญชา	73
8	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะ ของผู้บังคับบัญชา	75
9	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะ ของผู้บังคับบัญชา	77
10	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทัศนะ ของผู้บังคับบัญชา	78

11	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา	80
12	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ตามทัศนะ ของผู้ร่วมงาน	81
13	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน	83
14	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน	84
15	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน	86
16	ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน	87
17	เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านวิชาการ ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะ ของผู้ร่วมงาน	89
18	เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านวิชาชีพ ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะ ของผู้ร่วมงาน	91

19	เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านบุคลิกภาพ ระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชากับทักษะ ของผู้ร่วมงาน	93
20	เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชากับทักษะ ของผู้ร่วมงาน	94
21	เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านเจตคติต่ออาชีพครู ระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชากับทักษะ ของผู้ร่วมงาน	96
22	ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	97
23	ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	98
24	ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	100
25	ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	101
26	ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะของ ผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	102
27	ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	103
28	ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	104
29	ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	105

30	ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	105
31	ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะของ ผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา	106

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 แสดงกรอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษาวิจัย	6
2 แผนผังแสดงโครงสร้างหลักสูตร โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ครุศาสตร์บัณฑิต	22
3 แสดงองค์ประกอบของสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม	34

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีผลกระทบต่อระดับการพัฒนาประเทศให้เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจที่ทันสมัย รวมทั้งเป็นการสร้างโอกาสการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมให้เกิดขึ้นในสังคม (เพ็ญจันทร์ คัตนานติติก. 2531 : 31) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันวิชาการทางด้านวิทยาศาสตร์ อุตสาหกรรม และเทคโนโลยี ได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว จึงเป็นผลให้สถาบันการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท พยายามหาวิธีการจัดการศึกษาให้สนองตอบทันต่อการเปลี่ยนแปลงนั้น โดยการเน้นกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การสอนและการจัดระบบการศึกษาให้เอื้อต่อการผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม (เปรี๊ญ กิจรัตน์. 2532 : 55) แต่อย่างไรก็ตาม การศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้มากน้อยเพียงใด ผู้ที่มีความสำคัญที่สุดและเป็นปัจจัยต่อความสำเร็จก็คือครู (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : 66) เพราะครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการให้การศึกษากับผู้เรียน เป็นผู้ติดต่อกับนักเรียนโดยตรงในการทำการสอน หรือนำให้เกิดการเรียนรู้ขึ้นตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้และเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของการศึกษาอย่างยิ่ง (วิทยาลัยวิชาการศึกษา. 2507 : 105) ในการผลิตครูเพื่อออกไปให้การศึกษาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตครูให้ตรงกับความต้องการและมีสมรรถภาพเพียงพอ

ในกระบวนการผลิตใดๆ ก็ตาม จะมีขั้นตอนที่สำคัญอยู่ด้วยกัน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นการวางแผน ขั้นดำเนินการ และขั้นติดตามประเมินผล ซึ่งทั้งสามขั้นตอนเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องเป็นวงจรกล่าวคือ การวางแผนเกิดจากข้อมูลที่ได้จากการติดตามประเมินผลการดำเนินการที่ผ่านมา การดำเนินการก็เกิดจากแผนที่วางไว้ และเมื่อมีการดำเนินการก็จะมี การติดตามและประเมินผลต่อเนื่องสลับกันไป

กระบวนการผลิตครูก็เช่นเดียวกัน จะต้องมียุคสามขั้นตอนนี้ ขั้นตอนที่ติดตาม ประเมินผลจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งมักจะทำอยู่ในรูปแบบการวิจัย การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว (กรมการฝึกหัดครู. 2527 : 1) โดยเป็นวิธีการหนึ่งที่ช่วยให้ทราบถึงคุณภาพของบัณฑิต ทราบถึง สเนตเกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สำเร็จการศึกษาประสบ เพื่อที่จะนำข้อมูล ต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผล ใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น (อนันต์ อนันตรังสี. 2517 : 167) ข้อมูลที่ได้ สามารถอ้างอิงในการศึกษาของผู้เรียนในปัจจุบัน และยังเป็นหลักในการพิจารณา จัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วเพื่อเสริมความรู้และประสบการณ์ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้นการติดตามผลการปฏิบัติงานของ ผู้สำเร็จการศึกษาจึงเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติทั้งนี้เพราะคุณภาพของครูที่สถาบันผลิตครู แต่ละแห่งผลิตออกมานั้น จะสูงหรือต่ำประการใดขึ้นอยู่กับวิธีการหรือโครงการ ในการจัดการศึกษาของสถาบันผลิตครูนั้น ๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องมีการวิจัยหาข้อเท็จจริง และประเมินผลเป็นสำคัญ (Stoops. 1958 : 191)

ครูช่าง นั้นถือว่าเป็นผู้ให้การศึกษาสาขาหนึ่งเช่นเดียวกับครูสามัญทั่วไป ในปัจจุบันการผลิตครูช่างต่าง ๆ ในสาขาอุตสาหกรรมศึกษาได้แบ่งออกเป็นสองหลักสูตร ได้แก่ ครูอุตสาหกรรมศิลป์ และครูช่างอุตสาหกรรม (เปรี๊ยะ กิจรัตน์. 2532 : 155) ซึ่งแต่เดิมนั้น ได้มีการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์เพียงหลักสูตรเดียวเท่านั้น โดยผู้ที่จบ การศึกษานี้จะมีคุณสมบัติสามารถสอนได้ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จนถึงในปี พ.ศ. 2521 และ ปี พ.ศ. 2524 ได้มีการปรับปรุงหลักสูตรระดับชั้น ประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใหม่ ทำให้การผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ ไม่สอดคล้องกับ ความมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป จึงได้มีการพัฒนาหลักสูตร การผลิตครูช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยครูเพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2526 ทั้งนี้เพื่อตอบสนอง ความต้องการครูช่างให้เป็นไปตามหลักสูตรที่เปลี่ยนแปลงไป และเปิดการสอนครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2527 ที่วิทยาลัยครูพระนคร (เปรี๊ยะ กิจรัตน์. 2532 : 168 - 170) สำหรับปัจจุบันหลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรม ได้เปิดสอนตามหลักสูตรใหม่ของหลักสูตร วิทยาลัยครู พุทธศักราช 2530 ซึ่งได้มีการปรับปรุงหลักสูตรใหม่ให้สอดคล้องกับยุคสมัย และความต้องการ (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : 1)

อนึ่งเนื่องจากวิทยาลัยครูพระนคร โดยคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ตั้งแต่ได้ทำการผลิตครูช่างอุตสาหกรรมมานั้น ปรากฏว่ายังไม่มี การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาเลย เพื่อให้กระบวนการผลิตครูช่างอุตสาหกรรม มีความถูกต้องอย่างเป็นระบบ และเพื่อทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ว่าเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2530 หรือไม่ อีกทั้ง เพื่อทราบถึงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาว่ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อย เพียงใด ผู้วิจัยจึงเลือกทำการวิจัยด้านการติดตามผล เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของ ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 ถึงปีการศึกษา 2533 ทั้งของภาคปกติ และภาค กศ.บป. (การศึกษาสำหรับบุคลากรประจำการ) ผลที่ได้รับจากการศึกษานี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อวงการศึกษามหาวิทยาลัยครูพระนคร เป็นข้อมูล ที่สำคัญในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร การผลิตครูช่างอุตสาหกรรมให้มีคุณภาพที่สูงขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิตโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ในทัศนะของ ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้

- 1.1 ด้านวิชาการ
- 1.2 ด้านวิชาชีพ
- 1.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 1.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 1.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

2. เพื่อเปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระหว่างทักษะของ ผู้บังคับบัญชากับทักษะของผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านวิชาชีพ
- 2.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 2.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ในทักษะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้

- 3.1 ด้านวิชาการ
- 3.2 ด้านวิชาชีพ
- 3.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 3.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 3.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ความสำคัญของการวิจัย

1. ใช้ข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาการจัด กระบวนการเรียนการสอนในโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ใช้ข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตร ครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการ และความเป็นจริงในปัจจุบัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้จะติดตามผลการปฏิบัติงานเฉพาะของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ในภาคปกติ และกศ.บป. ปีการศึกษา 2530 - 2533 ที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา

2. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมนี้ ศึกษาตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านต่อไปนี้

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านวิชาชีพ
- 2.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 2.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

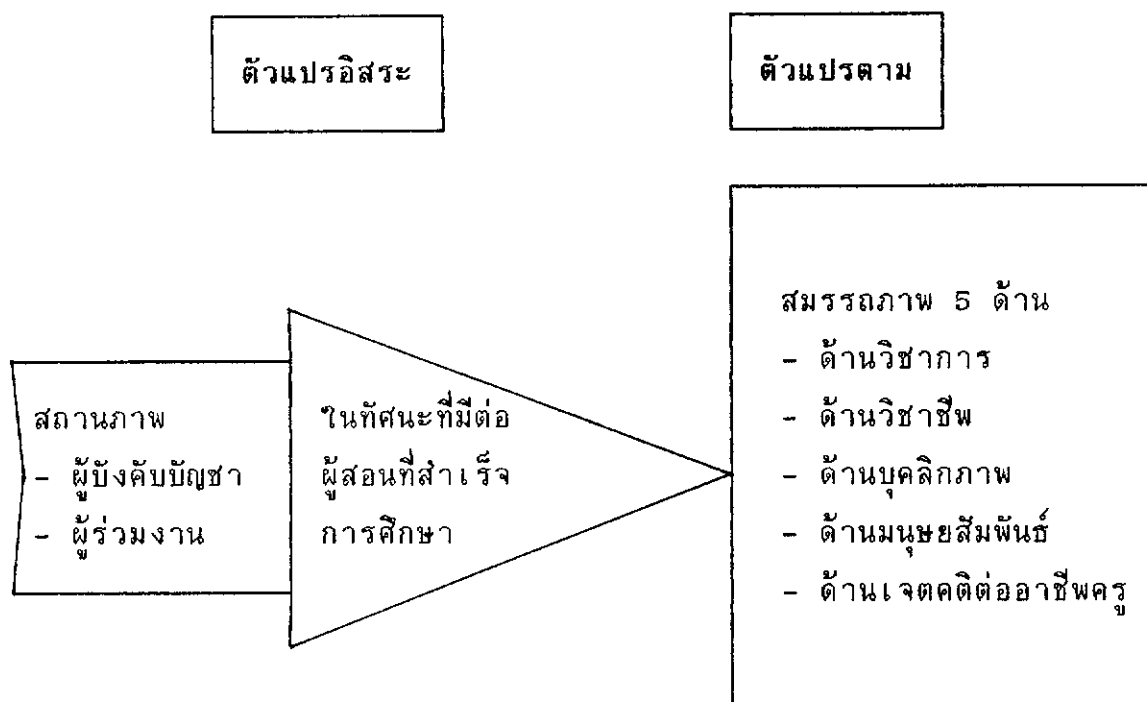
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 3.1.1 ผู้บังคับบัญชา
- 3.1.2 ผู้ร่วมงาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ สมรรถภาพ 5 ด้าน

- 3.2.1 ด้านวิชาการ
- 3.2.2 ด้านวิชาชีพ
- 3.2.3 ด้านบุคลิกภาพ
- 3.2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
- 3.2.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในการศึกษาวิจัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. การติดตามผลการปฏิบัติงาน หมายถึง การศึกษาประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านดังต่อไปนี้คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู รวมทั้งปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน
2. ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ในภาคปกติ และกศ.บป. ปีการศึกษา 2530 - 2533 และปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้สอนอยู่ในสถานศึกษา

3. ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้มีอำนาจในการบังคับบัญชาของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาซึ่งในระดับมัธยมศึกษาได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชา ในระดับอาชีวศึกษา ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าแผนกวิชา

4. ผู้ร่วมงาน หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานร่วมกับผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ในหมวดวิชา หรือแผนกวิชาเดียวกันเป็นประจำ และมีความเข้าใจในลักษณะงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาเป็นอย่างดี

5. สมรรถภาพ หมายถึง คุณลักษณะที่เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ บทบาท และเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู ซึ่งครูช่างอุตสาหกรรมควรมีเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิผลสำเร็จ โดยในการวิจัยครั้งนี้หมายถึงสมรรถภาพในด้านต่างๆ 5 ด้านดังนี้

5.1 สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการสอน ด้วยวิธีการต่างๆ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผลการอบรมแนะแนวและการปกครอง การติดตามความเคลื่อนไหว ในวงการศึกษ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

5.2 สมรรถภาพด้านวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออก ซึ่งความรู้และทักษะ ในงานวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม การพัฒนาทักษะทางด้านเทคนิค อุตสาหกรรม การวางแผน การจัดการบริหารโรงงาน และการติดตามข่าวคราว ความเคลื่อนไหวในวิทยาการต่างๆ ด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งสามารถพัฒนารายวิชา และกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการ ของอาชีพและสังคม

5.3 สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ความสามารถในการ ควบคุมอารมณ์ สุภาพ อ่อนน้อม ร่าเริงแจ่มใส มีความมานะพยายาม กระตือรือร้น มีความสามารถในการแก้ปัญหา สุขุมรอบคอบ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ยอมรับในความ คิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และเชื่อมั่นในตัวเอง เหมาะสมกับ ความเป็นครู

5.4 สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงถึงความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงานให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป ร่วมมือและร่วมกิจกรรมนำความรู้ด้านวิชาชีพไปสนับสนุนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนการทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นสุข และมีประสิทธิภาพ

5.5 สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่ดี หรือทางบวกต่ออาชีพครู ประกอบด้วย การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครู มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน การตรงต่อเวลา มีความเมตตากรุณา กระทำตนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตลอดจนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรม จริยธรรม ในอาชีพครู

6. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ปฏิบัติงานอยู่ในปัจจุบัน โดยในการวิจัยครั้งนี้หมายถึง ระดับสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

6.1 ระดับมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เปิดสอนในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นและหรือมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งที่เป็นของรัฐบาลและของเอกชน

6.2 ระดับอาชีวศึกษา หมายถึง โรงเรียน วิทยาลัย หรือสถาบันที่เปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือ ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) หรือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทั้งที่เป็นของรัฐบาลและของเอกชน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533 โดยแบ่งสาระออกเป็นตอน ๆ คือ การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรการผลิตครูช่างอุตสาหกรรม สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล

การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

ความหมายของการติดตามผล การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาเป็นกิจกรรมที่ควรกระทำในทุกระดับการศึกษา เมื่อนักศึกษาได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ในระยะเวลาหนึ่ง จนกระทั่งสำเร็จการศึกษากลับไปประกอบอาชีพตามความรู้ที่ได้ศึกษา ซึ่งในส่วนนี้เองเป็นมูลเหตุสำคัญที่ผู้บริหารและผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ต้องศึกษาการติดตามผลความสำเร็จของนักศึกษาที่สำเร็จออกไป เพื่อประโยชน์ของนักศึกษาและสถาบันในการที่จะปรับปรุงพัฒนาให้การดำเนินงานทุก ๆ ฝ่าย ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยได้มีผู้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ดังนี้

วัชร ทรัพย์มี (2521 : 106) ได้ให้ความหมายของ การติดตามผล การศึกษา สรุปได้ว่า เป็นการติดตามผลหลังจากที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้ว จะได้ข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่านักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วประกอบอาชีพใด หรือทำงานอะไร ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพียงใด

ดาวนิง (Downing. 1968 : 209) ได้ให้ความหมาย ของการติดตามผลไว้ว่า เป็นกิจกรรมหลักที่จำเป็นสำหรับ นักเรียน นักศึกษาทุกระดับ เพื่อจะได้ทราบผลของความมุ่งหมายการศึกษาที่ตั้งไว้ ทั้งในด้านการฝึกฝนอาชีพ หรืองานต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดให้ รวมทั้งผลการศึกษาทุกระดับ

คาลวิน (Calvin. 1970 : 17) ได้กล่าวถึงความหมายของการติดตามผลไว้ สรุปได้สองประการ คือ

1. เป็นกระบวนการหาข้อมูลหรือข่าวสาร เกี่ยวกับผู้ที่จบการศึกษาไปแล้วทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการแนะแนวและให้บริการแก่ผู้จบการศึกษา
2. เป็นโครงการที่จะรวบรวมสถานภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่เรียนสำเร็จจากหลักสูตรวิชาชีพ เพื่อจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานและการฝึกงาน

นอกจากนี้ เชอร์ตซ์เชอร์และสโตน (Schertzer and Stone. 1971 : 374-375) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่า คือวิธีการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่าบุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำไปใช้สำหรับนักเรียนนักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วว่า เขาสามารถเรียนรู้ เข้าใจ หรือปรับตัวเข้ากับสภาพการณ์ต่าง ๆ และมีการพัฒนาหลังสำเร็จการศึกษาหรือไม่ เพียงใด และการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่งที่จะทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่าง ๆ ของเขา

จากแนวความคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีการศึกษาความเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิธีการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ที่ประสบเพื่อเป็นผลสะท้อนต่อสถาบันการศึกษาที่จะปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษาให้เหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น และการติดตามผลก็เป็นบริการอย่างหนึ่งที่จะกระทำในทุกระดับการศึกษาด้วย

ความสำคัญของการติดตามผล การติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญ ที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้กำลังศึกษาอยู่คือสามารถใช้

เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน และยังเป็นหลักในการพิจารณาสำหรับการจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย นอกจากนี้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วยังเป็นการแสดงถึงความห่วงใย ความสนใจ ความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้ที่สำเร็จการศึกษา (Erickson. 1947 : 9) บุญจิตต์ ฌ ล่าเลี้ยง (2512 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลที่มีต่อบุคคลต่าง ๆ ซึ่งสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ผู้ที่สำเร็จการศึกษา การติดตามผลจะช่วยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้ทำงานเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนั้นยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป
2. ผู้ให้ค่าปรึกษาการติดตามผล จะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนวและความสามารถของผู้ให้ค่าปรึกษา ผลที่ได้รับจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการที่จะพัฒนาปรับปรุงแก้ไขโครงการในอนาคตต่อไป
3. หน่วยบริการจัดหางาน การที่ได้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่ หน่วยบริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้เข้าทำงาน ให้ได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้นั้นมากที่สุด
4. ผู้บริหารหรือผู้จัดทำหลักสูตร ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตร การเรียน การสอนให้ดียิ่งขึ้น แล้วยังจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องอื่น ๆ เช่น การปรับตัว และสังคม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าการติดตามผลเป็นวิธีการสำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่สามารถใช้เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษาปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นหลักในการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่มเติมให้แก่ผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วอีกด้วย (วิทยา วิภาวิรัตน์. 2530 : 9) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครู และให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนของชาติยังมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีการติดตามผล เพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิต เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการศึกษา และคุณภาพของครูยังมีส่วนสัมพันธ์กับคุณภาพของนักเรียนที่ผลิตออกไปด้วย นอกจากครูจะเป็นแบบอย่าง

ให้นักเรียนเจริญรอยตามแล้ว ครูยังเป็นผู้ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเป็นไปตามมาตรฐานที่พึงประสงค์อีกด้วย (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2523 : 1)

การติดตามผลการปฏิบัติงานของครูจึงมีความสำคัญคือ จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงให้การผลิตครูมีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ของนักเรียนมีคุณภาพสูงตามไปด้วย

วัตถุประสงค์ของการติดตามผล ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

สิ่งแรกที่ต้องเตรียมก่อนการติดตามผลก็คือ การกำหนดวัตถุประสงค์ ซึ่ง ดนัย สุทธิพงษ์ (2533 : 12) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้
3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตร และการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน
5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา สำหรับ เวนท์ลิง (Wentling. 1980 : 141-144) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้
 1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
 2. เพื่อสำรวจความต้องการตลาดแรงงาน
 3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
 4. เพื่อหาข้อมูลต่างๆสำหรับเปิดอบรมระยะสั้น ๆ ให้กับผู้ที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
 5. เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อ และการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
 6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการต่าง ๆ ที่จัดทำขึ้น เช่น หน่วยบริการแนะแนว หน่วยบริการให้คำปรึกษา และหน่วยจัดหางาน

7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานต่าง ๆ ที่หน่วยงานนั้น ๆ ต้องการ

8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสายอาชีพให้กับนักศึกษาก่อนที่จะจบออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหาร หรือส่วนราชการอื่น ๆ ที่ต้องการ

นอกจากนี้ผู้ได้ให้ขอบข่ายของวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของคณีย สุทธิพจน์ และ เวณทลิ่ง เช่น อนนต์ อนันตรังสี และ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม

อนนต์ อนันตรังสี (2517 : 167-168) ได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลว่าเพื่อให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่นักเรียนซึ่งออกจากโรงเรียนไปแล้วต้องประสบ และการให้ความช่วยเหลือต่อไป นอกจากนี้ยังเป็นการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ได้ดีที่สุด และหาข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการประเมินผลงานการแนะแนว

สำหรับ สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม (2520 : 57) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของบริการติดตามผลไว้ว่า

1. เพื่อศึกษาถึงความต้องการในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน
2. เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงโครงการแนะแนวและหลักสูตรของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของชุมชน ในการผลิตนักศึกษาเพื่อที่จะได้ตรงกับความต้องการของชุมชนต่อไป

4. เพื่อศึกษาดูว่าผู้ที่สำเร็จออกไปแล้วประสบความสำเร็จการทำงานหรือไม่เพียงใด

5. เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี

6. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิจัยในการแนะแนวต่อไป

จะเห็นได้ว่า การติดตามผลจะก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งต่อบุคคลและต่อสถาบันแตกต่างกันตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้นั้นเอง ซึ่งผลที่ได้รับจากการติดตามผลจะช่วยให้มองเห็น ข้อดี ข้อบกพร่อง และความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงในเรื่องต่าง ๆ ต่อไป

วิธีดำเนินการติดตามผล ในการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา นั้น ก่อนที่ผู้บริหาร หรือผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการติดตามผล ยุพา อุดมศักดิ์ (2515 : 13-14) ได้ให้ข้อคิดไว้ว่า ควรจะได้วิเคราะห์หาคำตอบให้คำถาม 3 ข้อต่อไปนี้เสียก่อน คือ

1. ท่านได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไว้ชัดเจนเพียงใด ในแง่ของพฤติกรรมขั้นสุดท้ายที่คาดหวังไว้ เมื่อนักศึกษาเรียนจบหลักสูตรแล้ว กล่าวคือ

1.1 บัณฑิตของท่าน มีสามารถทำอะไรได้บ้างในสาขาวิชาชีพที่ได้จบออกมา

1.2 บัณฑิตของท่าน มีคุณลักษณะแห่งการเป็นคนที่ส่งเสริมการเป็นกำลังคนที่ดี อย่างไรบ้าง

2. วิชาการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้และวิธีการสอนต่าง ๆ ช่วยทำให้สัมฤทธิ์ผลตามจุดมุ่งหมายจริงหรือไม่เพียงใด

3. ท่านได้ประเมินผลขั้นสุดท้ายก่อนบัณฑิตแต่ละคนจากท่านไปด้วยวิธีไหน และได้ผลอย่างไร

เมื่อตอบคำถามทั้ง 3 คำถามนี้แล้ว จึงดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาโดยมีจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นเกณฑ์ ซึ่งสามารถติดตามผลได้ 3 ทาง คือ

1. ติดตามจากผู้สำเร็จการศึกษาไปแต่ละท่าน แล้วแต่จะกำหนดรุ่น
2. ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา
3. หน่วยงานที่คาดว่าจะป็นหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษา

ปฏิบัติงานอยู่

นอกจากนี้ เอกราช อุดระ (2520 : 7) ยังได้สรุปถึงแนวทางการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาว่า มีวิธีการที่นิยมกันอยู่ 3 แนวทาง คือ

1. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้สำเร็จการศึกษาและตัวผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งการศึกษาแบบนี้เป็นการวิจัยแบบกว้าง ๆ สอบถามความคิดเห็นในหลายเรื่อง เช่น ความรู้ ความสามารถในการสอน ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถ

ในการปฏิบัติงานทั่ว ๆ ไป และบุคลิกภาพในการเป็นครู นอกจากนี้ยังสอบถามความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษามาด้วย

2. การติดตามผล โดยศึกษารายละเอียดของหลักสูตรเน้นหนักในรายวิชาโดยสอบถามความคิดเห็นเฉพาะตัวผู้สำเร็จการศึกษาเพียงด้านเดียว การติดตามผลแบบนี้มุ่งที่จะวิเคราะห์หลักสูตรว่า แต่ละวิชาจะต้องปรับปรุงเนื้อหาอะไรอย่างไร จัดว่าเป็นการวิจัยที่แคบกว่าแบบแรก

3. การติดตามผล โดยส่งแบบสอบถามความคิดเห็นจากผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานเพียงด้านเดียว เป็นการวิจัยที่แคบและมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ หรือหน่วยงานที่ต้องการทราบผลในบางประการเท่านั้น ซึ่งการติดตามผลในแนวนี้นี้มีไม่มากนัก

สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ จะเสนอผลการวิจัยในแบบที่หนึ่ง คือ การติดตามผลโดยใช้แบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างและตัวผู้สำเร็จการศึกษา แต่ผู้วิจัยได้เปลี่ยนจากใช้แบบสอบถามไปยังตัวผู้สำเร็จการศึกษา มาเป็นผู้ร่วมงานของผู้สำเร็จการศึกษาแทน เนื่องจากผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะสอบถามความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ว่ามีความคิดเห็นต่อตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษากันอย่างไร เพราะเมื่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงาน ย่อมมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน การศึกษาถึงทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ที่มีต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาก็จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ใช้ในการติดตามผลการปฏิบัติงาน (บุญชัย บุญวิรัตน์. 2517 : 2) อีกประการหนึ่งเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงการตอบแบบสอบถามของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาที่อาจจะแสดงทัศนะลำเอียงทางบวก เพราะเป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาเอง

ในการดำเนินการติดตามผลนั้นมีเครื่องมือหลายแบบที่ใช้กันอยู่ แต่ที่นิยมใช้ได้แก่ วิธีการสัมภาษณ์ การประชุมศิษย์เก่าและวิธีใช้แบบสอบถาม ดังที่วัชร ทรัพย์มี (2520 : 87-88) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. วิธีการสัมภาษณ์เป็นการส่วนตัวกับนักเรียน กับบุคคลต่าง ๆ ในโรงเรียน หรือกับผู้ปกครอง วิธีนี้มีข้อดีคือ การสัมภาษณ์เป็นวิธีที่ผู้รับสัมภาษณ์สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ดีกว่าวิธีอื่น ซึ่งจะทำให้ได้ความจริง และข้อมูลมากกว่าวิธีอื่น และถ้าผู้รับการสัมภาษณ์ยังไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบาย

ให้เข้าใจได้ แต่วิธีนี้มีข้อบกพร่องคือเสียเวลามาก เพราะต้องติดตามสัมภาษณ์เป็นราย ๆ ไป และผู้สัมภาษณ์ต้องมีความชำนาญในการสัมภาษณ์ ตลอดจนต้องมีการจัดทำข้อสัมภาษณ์อย่างมีระบบ มิฉะนั้นข้อมูลที่ได้รับจะกระจัดกระจายมาก

2. วิธีประชุมศิษย์เก่าเพื่อไต่ถามความเคลื่อนไหวของ ศิษย์เก่า ครู และนักแนะแนว ควรจะติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วอยู่เสมอ โดยเฉพาะผู้แทนรุ่นต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน

3. วิธีใช้แบบสอบถามเพื่อติดตามผล วิธีการนี้เป็นวิธีที่เหมาะสมสำหรับการติดตามผลนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้ว ข้อดีของวิธีนี้คือ ประหยัดเวลา แต่มีปัญหาเกี่ยวกับการรวบรวมที่อยู่ของนักเรียนซึ่งทำได้ยาก และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนนั้นได้คืนมาเป็นจำนวนน้อยทำให้การวิเคราะห์ผลเชื่อถือได้น้อย แต่การที่จะจัดข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจทำได้ดังนี้ คือ ด้านการรวบรวมที่อยู่ของนักเรียนที่จะจบการศึกษา ก่อนโรงเรียนจะปิดภาค ควรให้นักเรียนแจ้งที่อยู่ไว้กับหน่วยงานแนะแนวเพื่อการติดต่อ หรือแจ้งชื่อและที่อยู่ของผู้ที่จะติดต่อกับนักเรียนได้ในกรณีที่นักเรียนย้ายสถานที่อยู่ สำหรับทางด้านแบบสอบถามที่ใช้ในการติดตามผลนั้น ควรเป็นแบบสอบถามที่เข้าใจง่าย ตอบง่าย และควรมีจุดหมายชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดทำแบบสอบถามนี้ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมากขึ้น ควรให้ความสะดวกในการส่งแบบสอบถามกลับมา โดยจำหน่ายถึงโรงเรียนและติดตามไปรษณียากรให้เรียบร้อย

ในการติดตามผลนั้น จะต้องกำหนดขั้นตอนต่าง ๆ ให้เรียบร้อยโดยจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาให้แน่ชัด และครอบคลุมงานที่จะต้องศึกษาทั้งหมด ซึ่งเวนทลิง (Wentling, 1980 : 160-178) ได้กำหนดขั้นตอนวิธีดำเนินการติดตามผลไว้สรุปได้ดังนี้

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะติดตามผล ในการติดตามจะต้องกำหนดไว้ว่าจะศึกษาช่วงระยะเวลาปีการศึกษาใด และจำนวนประชากรที่จะศึกษาว่ามีจำนวนเท่าใด

2. เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล เนื่องจากวิธีการในการติดตามผลมีหลายวิธี เช่น สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล หรือสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม เป็นต้น ซึ่งวิธีการที่จะใช้ในการติดตามผล ผู้วิจัยต้องเลือกกำหนดเอาไว้

3. การส่งข้อมูลกลับคืน จำนวนข้อมูลที่จะได้รับกลับคืนมานี้ ผู้วิจัยต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะถ้าได้รับข้อมูลกลับคืนมาน้อยย่อมทำให้งานวิจัยนั้นได้ผลออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างเครื่องมือ หรือ แบบสอบถามสำหรับการติดตามผลต้องออกแบบให้ดี เพราะผู้ตอบแบบสอบถามอาจจะไม่ตอบกลับคืนมาก็ได้ ถ้าพบว่าแบบสอบถามนั้นไม่มีสาระสำคัญอ่านแล้วไม่เข้าใจ มีความสงสัยเกิดขึ้น ข้อมูลที่ตอบไปจะส่งผลร้ายต่อผู้ตอบและใช้เวลามากในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผู้วิจัยจะต้องระมัดระวังในการออกแบบสอบถามให้ดีและจะต้องหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลกลับคืนมามากที่สุดเท่าที่จะทำได้

4. สำนวนที่อยู่ของกลุ่มประชากรที่จะศึกษา หลังจากได้จำนวนประชากรที่จะศึกษาแล้ว ต่อไปก็ต้องสำรวจรายชื่อพร้อมทั้งที่อยู่ที่สามารถจะติดต่อไปแน่นอนเพื่อจะได้ส่งแบบสอบถามไปให้โดยทางไปรษณีย์ สำหรับผู้ที่อยู่ห่างไกล

5. จัดการส่งแบบสอบถาม หลังจากได้ที่อยู่แน่นอนแล้วก็จัดการส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรที่จะศึกษา

6. ติดตามผลสำหรับผู้ที่ยังไม่ตอบแบบสอบถาม โดยจุดประสงค์ของการวิจัยนั้นต้องการให้ได้แบบสอบถามกลับคืนมาร้อยละ 100 ซึ่งเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก การได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาร้อยละ 60 ก็ถือว่าใช้ได้แต่ถ้าจะให้ได้ผลดีควรจะได้กลับคืนมาประมาณร้อยละ 80 จึงจะเหมาะสม

สรุปได้ว่า การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษานั้นเป็นกระบวนการหนึ่งที่สำคัญ และมีความสำคัญต่อระบบการจัดการศึกษา ผลของการติดตามผลจะเป็นประโยชน์แก่ ผู้บริหารการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ทั้งในแง่ของการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นแต่อย่างไรก็ตาม ในการดำเนินการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องดำเนินการอย่างมีขั้นตอน ตามที่กล่าวมาแล้ว จึงจะได้ผลของการติดตามผลที่ถูกต้องชัดเจน และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

หลักสูตรการผลิตครูช่างอุตสาหกรรม

หลักสูตรการผลิตครูช่างในปัจจุบันที่สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้ผลิตขึ้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 หลักสูตร คือ (เปรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 155)

1. หลักสูตรครูอุตสาหกรรมศิลป์
2. หลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรม

ทั้งสองหลักสูตร เป็นการผลิตครูช่างในระดับปริญญาตรี ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย เพื่อผลิตครูออกไปใช้สอนในระดับการศึกษาต่าง ๆ กัน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ขอเสนอแนะเฉพาะหลักสูตรการผลิตครูช่างอุตสาหกรรมเท่านั้น เพื่อใช้เป็นแนวทาง ในการศึกษาวิจัยการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร

ในปี พ.ศ.2527 วิทยาลัยครูพระนคร คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา หรือ คณะวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ในขณะนั้นได้เปิดหลักสูตรการผลิตครูช่างอุตสาหกรรมขึ้น โดย เนื้อหาของหลักสูตร เน้นให้ผู้จบออกไปแล้วสามารถเป็นครูสอนช่างอาชีพได้ (วิชัย แหวนเพชร. 2530 : 62) ซึ่งนอกเหนือไปจากหลักสูตรครูอุตสาหกรรมศิลป์ ที่เปิดสอนอยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องมาจากได้มีการประกาศใช้หลักสูตรระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาฉบับใหม่ขึ้นในปี พ.ศ.2521 และพ.ศ.2524 ตามลำดับ ทำให้การผลิตครู ซึ่งใช้หลักสูตรแบบเดิมเกิดปัญหาการผลิตครูไม่สอดคล้องกับหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการผลิตครูอุตสาหกรรมศิลป์ จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรครูช่างในคณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร โดยเปิด หลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรมขึ้นอีกโปรแกรมวิชาหนึ่ง ซึ่งเป็นหลักสูตรหนึ่งในสาขา วิชาอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่ ปรับปรุงใหม่ (เปรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 67)

เมื่อพิจารณาจากหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 และหลักสูตรมัธยมศึกษา พ.ศ.2524 วิชัย แหวนเพชร (2530 : 77) ได้สรุปไว้ว่า มีการเปลี่ยนแปลง ระบบการศึกษาใหม่เป็น 6:3:3 คือ ลดเวลาศึกษาในระดับประถมศึกษา เหลือ 6 ปี ส่วนมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี และมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี ทำให้เกิดการจัด

กลุ่มวิชาอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อใช้สำหรับสอนในแต่ละระดับแตกต่างกันไปตาม
เป้าหมายต่าง ๆ ดังนี้

ระดับประถมศึกษา : เป้าหมายเพื่อให้มีความรู้พื้นฐาน จัดวิชา
อุตสาหกรรมศิลป์ให้เรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น : เป้าหมายเพื่อสำรวจและเลือกวิชา
ตามความถนัดและสนใจ มีวิชา
อุตสาหกรรมศิลป์และช่างอุตสาหกรรม
ให้เรียน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย : เป้าหมายเพื่อการเตรียมเข้าสู่อาชีพ
เป็นวิชาเพื่ออาชีพ
จัดวิชาช่างอุตสาหกรรมให้เรียน

ดังนั้นการผลิตครูช่างอุตสาหกรรมขึ้นมา จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สามารถ
จบออกไปแล้วเป็นครูสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายได้ แทนที่จะใช้
ครูอุตสาหกรรมศิลป์แต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีคุณภาพไม่เพียงพอที่จะไปสอนในระดับ
มัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพได้ (เปรี๊ยะ กิจรัตน์. 2532 : 68) โดยกลุ่มวิชา
ต่าง ๆ ที่ครูช่างอุตสาหกรรมจะต้องปฏิบัติการสอน มีดังนี้ (วิชัย แหวนเพชร.
2530 : 94-107)

1. ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ในกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพ
ในส่วนของวิชาอาชีพ ซึ่งจัดไว้เป็นวิชาเลือก วิชาช่างอุตสาหกรรม ประกอบด้วย
5 งาน ให้เลือก คือ งานไม้ งานไฟฟ้า งานโลหะ งานยนต์ และงานหัตถกรรม

2. ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ในวิชาบังคับ วิชาพื้นฐาน
วิชาอาชีพเลือกช่างอุตสาหกรรม และในวิชาเลือกสายอาชีพ เลือกวิชาช่าง
อุตสาหกรรม ซึ่งประกอบด้วยช่างต่างๆ คือ ช่างก่อสร้าง ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น
ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างต่อเรือ ช่างไฟฟ้ากำลัง ช่างอิเล็กทรอนิกส์
และช่างกลเรือ

และจากกลุ่มวิชาช่างอุตสาหกรรมในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายก็จะพบว่า
วิชาพื้นฐานวิชาอาชีพเป็นวิชาที่ตรงกับวิชาแกนวิชาชีพของหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2524 ในขณะที่เดียวกันวิชาเลือกสายอาชีพ เลือกวิชาช่าง

อุตสาหกรรมก็ตรงกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2524 ในประเภทช่างอุตสาหกรรมเช่นกัน (วิชัย แหวนเพชร. 2530 : 104) สรุปได้ว่าผู้ที่จบในหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมจะมีคุณสมบัติสามารถสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม ในระดับมัธยมศึกษาได้หรือจะไปสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทช่างอุตสาหกรรมได้ด้วย (เป็รื่อง กิจรัตน์. 2532 : 231) อันเป็นจุดประสงค์หลักของหลักสูตรผลิตครูช่างอุตสาหกรรม ซึ่งมีรายละเอียดของจุดประสงค์เฉพาะของโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ครุศาสตร์บัณฑิต ดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : 217)

จุดประสงค์เฉพาะ

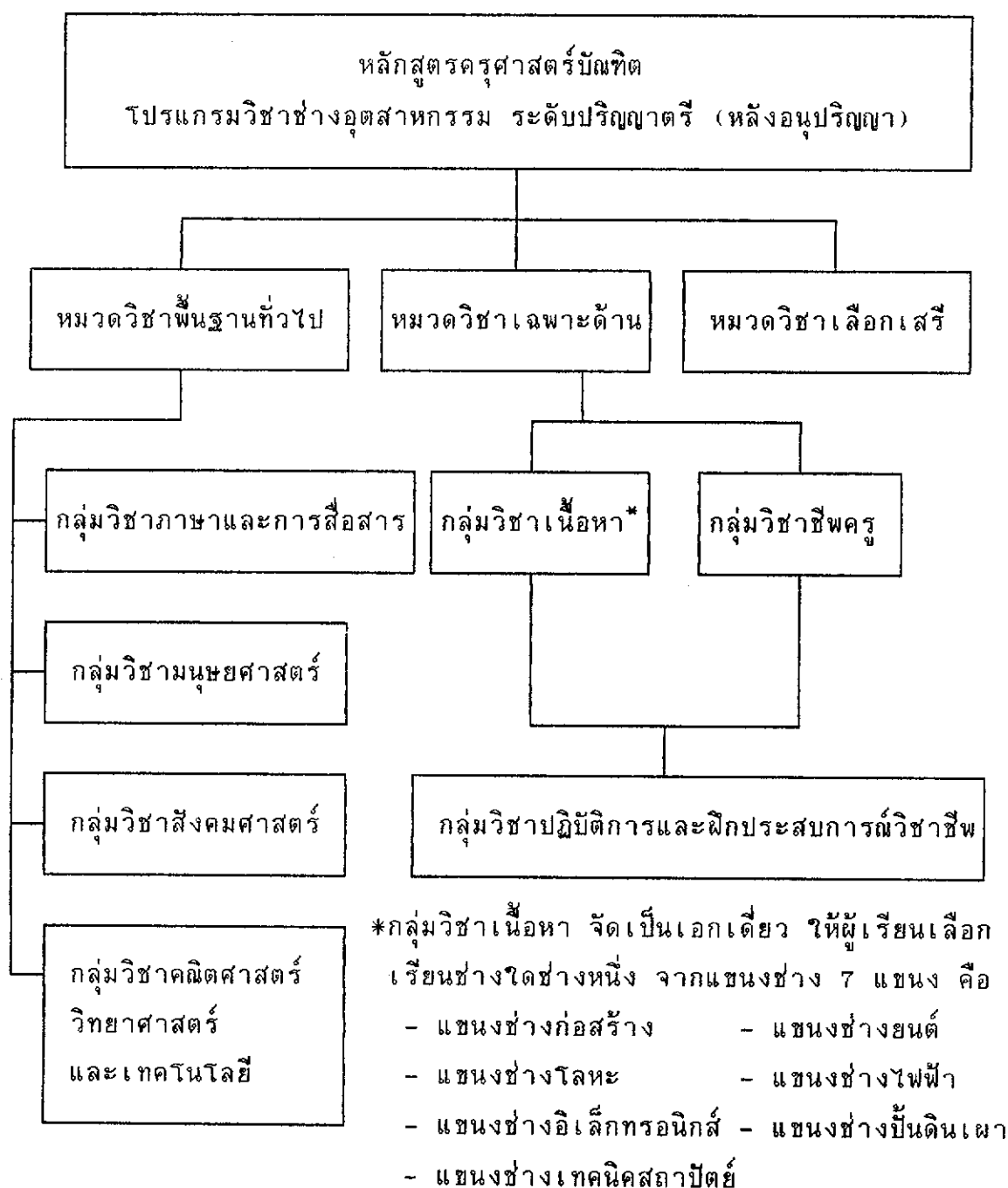
1. เพื่อให้สามารถสอนในหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปได้
2. เพื่อให้มีความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคมได้
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพการสอนช่างอุตสาหกรรมอย่างเพียงพอที่จะศึกษาในระดับสูงได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านวิชาชีพไปสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้
5. เพื่อปลูกฝังความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบ ตลอดจนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรมในอาชีพครู

จากจุดประสงค์เฉพาะของหลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรมข้างต้น การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ปฏิบัติงานสอนอยู่ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาหรืออาชีวศึกษา ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อหลักสูตรตรงตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรมวิชานี้ที่ตั้งไว้

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรตามให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์เฉพาะของหลักสูตร โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อความสะดวกในการวิจัยจึงศึกษาจากสมรรถภาพที่พึงมีของครูช่างอุตสาหกรรม อันประกอบด้วย สมรรถภาพ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้าน

เจตคติต่ออาชีพครู สำหรับรายละเอียดของตัวแปรตามจะอยู่ในหัวข้อเรื่อง สมรรถภาพของครูข้างอุตสาหกรรม

ในด้านโครงสร้างหลักสูตรครูข้างอุตสาหกรรม เนื่องจากผู้จบในหลักสูตรนี้จะต้องสามารถสอนเนื้อหาวิชาเฉพาะวิชาช่างสาขาใดสาขาหนึ่ง ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนเตรียมความรู้และทักษะเฉพาะเพื่อออกไปประกอบอาชีพอุตสาหกรรมได้ (เป็เรื่อง กิจรัตน์. 2530 : 62) ผู้เรียนในหลักสูตรครูข้างอุตสาหกรรมจึงต้องมีความรู้ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) และต้องมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพด้านอุตสาหกรรมมาบ้างแล้ว (เป็เรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 79) จึงจะมีคุณสมบัติมาเรียนในหลักสูตรครูข้างอุตสาหกรรมได้ โครงสร้างของหลักสูตร จะจัดเป็นแบบเอกเดี๋ยวโดยมีรายละเอียดตามภาพประกอบ 2 ดังนี้ (วิทยาลัยครูพระนคร. 2533 : 88-95 ; 149-156)

ภาพประกอบ 2 แผนผังแสดงโครงสร้างหลักสูตร โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ครุศาสตร์บัณฑิต (ดัดแปลงจาก คู่มือนักศึกษา
ปีการศึกษา 2533 วิทยาลัยครูพระนคร. 2533 : 87)

จากโครงสร้างหลักสูตร ตามภาพประกอบที่ 2 หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ใช้เวลาเรียน 2 ปี แบ่งออกเป็น 3 หมวดวิชาที่ต้องเรียน คือ หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะด้าน และหมวดวิชาเลือก

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ และกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นหมวดวิชาที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะและมีเจตคติในเรื่องต่าง ๆ อันจะยังผลให้บุคคลนั้น ๆ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม ตลอดจนดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับบุคคลอื่นได้อย่างเป็นสุขและมีจิตสำนึกในการพัฒนาตนเองและสังคม

โดยให้เรียนทั้ง 4 กลุ่มวิชา ๆ ละไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนไม่น้อยกว่ากลุ่มย่อยละ 1 รายวิชา ยกเว้นกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ให้เลือกเรียนเพียง 2 กลุ่มย่อย และต้องไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วในระดับอนุปริญญา

2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาเนื้อหาในกลุ่มวิชาชีพครูและกลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ เป็นหมวดวิชาที่มุ่งส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ และเจตคติในวิชาเฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง อันยังผลให้บุคคลนั้น ๆ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดการเรียนการสอนดังนี้

กลุ่มวิชาเนื้อหา โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม จัดการเรียนการสอนแบบเอกเดี่ยว กำหนดให้เรียนไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต โดยบังคับเรียน 6 หน่วยกิต และให้เลือกเรียนช่างใดช่างหนึ่งไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิต จากแขนงช่างต่อไปนี้ คือ แขนงช่างก่อสร้าง แขนงช่างโลหะ แขนงช่างไฟฟ้า แขนงช่างอิเล็กทรอนิกส์ แขนงช่างยนต์ แขนงเทคนิค สถาปัตยกรรม และแขนงช่างปั้นดินเผา

กลุ่มวิชาชีพครูกำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต โดยบังคับเรียน 6 หน่วยกิต และเรียนอีก 4 หน่วยกิต สำหรับผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูในระดับอนุปริญญา หรือเทียบเท่ามาก่อนให้เรียนรายวิชาบังคับของกลุ่มวิชาชีพครู ระดับอนุปริญญา โดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรจำนวน 13 หน่วยกิต

กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ กำหนดให้เรียน 8 หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเลือกเสรี มีจุดประสงค์ทั่วไปที่จะให้นักศึกษาได้เลือกเรียนวิชาใด ๆ ก็ได้ตามถนัดและสนใจ เพื่อให้มีโลกทัศน์กว้างขวางและนำไปใช้เป็นประโยชน์กับงานและชีวิตตน กำหนดให้เรียน 4 หน่วยกิต ซึ่งนักศึกษาจะเลือกเรียนได้อย่างอิสระ

สรุปได้ว่า หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมนี้ ได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรไว้ เพื่อให้ผู้จบการศึกษาแล้วออกไปประกอบอาชีพครูสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม จะเห็นได้จาก กลุ่มวิชาเฉพาะด้านที่มีทั้งกลุ่มวิชาเนื้อหาซึ่งเป็นวิชาเกี่ยวกับทางด้านช่างอุตสาหกรรม กลุ่มวิชาชีพครู ซึ่งเป็นความรู้ทางด้านการนำออกไปใช้เพื่อประกอบอาชีพครู และกลุ่มวิชาการปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพซึ่งเป็นวิชาเกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์จริงทั้งทางด้านช่าง และการฝึกสอน สำหรับรายวิชาเนื้อหาในหลักสูตรโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมนี้กำหนดมาจากการวิเคราะห์หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาความรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลวิชาช่างอุตสาหกรรมในหลักสูตรสายอาชีวศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และช่างเทคนิคอุตสาหกรรมในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (เบรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 83) สำหรับรายละเอียดของรายวิชาในหลักสูตรนี้อยู่ในภาคผนวก ค.

สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

การเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม จะมีทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติควบคู่กันไป เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดี และนำเอาความรู้ที่เรียนมาในแต่ละสาขาวิชาชีพไปทำงานในวงการอุตสาหกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักการศึกษาหลายท่านก็ได้กล่าวถึงสมรรถภาพของครูทั่ว ๆ ไป และของครูช่างอุตสาหกรรมที่ควรมีไว้ ดังจะเสนอต่อไปตามลำดับ

5. เจตคติที่ดีต่ออาชีพครู จะต้องมีการร่ายกายและวินัยตามระเบียบ ประเพณีของครู และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

6. ความสัมพันธ์ กับผู้ปกครองดี

ก๊อ สวัสดิทานิชย์ (2513 : 1-11) ได้กล่าวถึงหน้าที่หลักที่ครูจะต้อง ปฏิบัติอาจสรุปได้เป็น 4 ประการคือ

1. หน้าที่ในการสอน การเป็นครูที่สมบูรณ์จะต้องสอนนักเรียน ครูที่มี ผลงานดีเด่น ได้แก่ ครูที่สอนเก่ง เลือกใช้วิธีสอนที่ถูกต้อง จัดบทเรียนได้เหมาะสม กับนักเรียน ให้อุปกรณ์การสอนได้ผลดี และเร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจได้มาก

2. หน้าที่ในการปกครองนักเรียน ครูที่สอนได้ผลดีต้องเป็นครูที่เข้าใจ ธรรมชาติของนักเรียนและปกครองนักเรียนที่ตนสอนได้

3. หน้าที่ในการบริหารการศึกษา ครูทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการบริหาร การศึกษา เช่น รับผิดชอบงานธุรการในชั้นเรียน การควบคุมเวลาเรียนของนักเรียน การเบิกจ่ายวัสดุในการสอน เป็นต้น ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติให้สมบูรณ์

4. หน้าที่ในการประสานงาน ครูจะต้องประสานงานกับครูในโรงเรียน เดียวกันให้ดีและต้องประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชนด้วย

อำไพ สุจริตกุล (2520 : 108) ได้สรุปเกี่ยวกับสมรรถภาพที่จำเป็น สำหรับครูไว้ดังนี้

1. ด้านความรู้ ซึ่งแบ่งเป็นความรู้ด้านวิชาการและวิชาสามัญ ความรู้ ในวิชาชีพครู และความรู้ในหน้าที่และงานครู

2. ด้านทักษะในการสอนและการปฏิบัติงานของครู

3. ด้านคุณธรรมนิยมได้แก่ มีจริยธรรม มีคุณธรรมของครูและมีคตินิยม ในความเป็นครู

ฮอลล์ และโจนส์ (Hall and Jones. 1976 : 48-50) ได้จำแนก สมรรถภาพครูออกเป็น 5 ด้านคือ

1. ด้านสติปัญญา (cognitive competencies) เน้นในด้าน ความรู้ เชาว์ปัญญา ความแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน วิธีสอนการวิเคราะห์โปรแกรมหลักสูตร

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ (affective competencies) ได้แก่ ค่านิยม ทศนคติ ความสนใจ และความซาบซึ้งในอาชีพ

3. ด้านปฏิบัติการ (performance competencies) เป็นสมรรถภาพด้านการจัดสื่อการสอน การตั้งคำถาม

4. ด้านผลการสอน (consequence or product competencies) เป็นสมรรถภาพที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ในตัวนักเรียน

5. ในการศึกษาค้นคว้า (exploration competencies) ซึ่งเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ที่มีคุณค่าในตัวครู

นอกจากนั้น บอริช (Borich. 1977 : 6-8) ยังได้แบ่งสมรรถภาพของครูออกเป็น 3 ด้านดังนี้ คือ

1. ด้านความรู้ หมายถึง สมรรถภาพของครูที่เกี่ยวกับความรู้ด้านเนื้อหาวิชา และความรู้ด้านกระบวนการสอน เช่น กระบวนการสอนการจัดชั้นเรียน เป็นต้น ซึ่งสมรรถภาพในด้านนี้สามารถวัดได้โดยใช้แบบทดสอบหรือการสังเกตการปฏิบัติงานของครูเป็นสำคัญ

2. ด้านการปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของครูที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการสอนในชั้นเรียน วัดได้โดยการสังเกตการปฏิบัติงานการสอนของครูในชั้นเรียน หรือใช้แบบสอบถามจากผู้เรียน

3. ด้านผลการปฏิบัติ หมายถึง การที่ครูได้ใช้สมรรถภาพทั้งสองด้าน กล่าวคือ สมรรถภาพด้านความรู้และสมรรถภาพด้านการปฏิบัติผสมผสานเข้าด้วยกัน เพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้

แนวความคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม นอกจากจะต้องมีความรู้ความสามารถแล้ว อนันต์ วงศ์กระจ่าง (2514 : 73) ได้เสนอไว้สรุปได้ว่าครูช่าง จะต้องมีความสัมพันธ์อื่นๆอีกหลายประการเช่น มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความรอบคอบ มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน และกำหนดขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของครูช่างว่ามีดังนี้

1. สอนนักเรียนให้มีความรู้ในวิชาช่าง
2. สอนนักเรียนให้มีระเบียบวินัย เชื่อฟัง และคำนึงถึงความปลอดภัยในโรงงาน

เมเจอร์ และบีช (Mager and Beach. 1964 : 4-6) ได้กล่าวถึงผู้สอนวิชาการอาชีวศึกษาสรุปว่า ควรมีหลักการในการสอนวิชาชีพนอกเหนือไปจากหลักการทั่วไปในสาขาวิชาการศึกษาแขนงต่าง ๆ คือ

1. มีความเข้าใจในงานสอน หมายถึง ความเข้าใจเรื่องระบบการเรียนการสอนและกระบวนการพัฒนารายวิชาที่จะสอน

2. มีความสามารถในการสอน หมายถึง ความเข้าใจในสถานการณ์และบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้สอน ความสามารถในการจัดห้องเรียน การประสานความร่วมมือ ตลอดจนความสามารถในการใช้เทคนิควิธีการสอน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาในสาขาอาชีวศึกษาที่เหมาะสมและได้ผล

3. มีความสามารถในการสอนให้เกิดสมรรถภาพ หมายถึง การเน้นให้เกิดความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้จริงเป็นที่พอใจ

ผจญ ชันชะชวันะ (2531 : 9-14) ได้อธิบายเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ไว้ว่า

1. ต้องมีคุณสมบัติของผู้สอนวิชาชีพ ซึ่งได้แก่คุณสมบัติ ดังนี้

- 1.1 เป็นผู้มีความรู้อย่างกว้างขวาง
- 1.2 เป็นผู้พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ
- 1.3 มีบุคลิกภาพ
- 1.4 มีความอดทน
- 1.5 มีความมั่นใจในตนเอง
- 1.6 มีความกระตือรือร้น
- 1.7 มีความจริงใจ
- 1.8 มีความเป็นผู้นำ

2. ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญเฉพาะตน ในความเป็นผู้สอนงานอุตสาหกรรมนั้น ความเชี่ยวชาญเฉพาะสาขาเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุด เนื่องจากไม่มีผู้ใดที่สอนเก่งไปหมดทุกอย่าง ฉะนั้นผู้สอนจึงมักจะถูกกำหนดให้รับผิดชอบเฉพาะเรื่องไป เช่น ช่างเชื่อม ช่างกลึง ช่างแมคแคนิกส์ เป็นต้น และคนที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญได้นั้น ย่อมหมายความว่า ผู้สอนจะต้องอุทิศตนทำความคุ้นเคยกับงานศึกษา และฝึกฝนในสาขาของตนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. มีความรับผิดชอบในการคัดเลือกเนื้อหา ผู้สอนจะต้องเริ่มด้วยการวิเคราะห์แผนหลักของหลักสูตรก่อน จากนั้นจึงต้องใช้ความคิดริเริ่มของตนเอง เป็นผู้กำหนดกระบวนการของการเลือกเนื้อหาที่มีอยู่มากมายในทางอุตสาหกรรม แต่ละแนวทาง และเนื้อหาเหล่านั้นก็มักจะมีหลายทางเลือกไม่คงที่

4. รู้จักวางเป้าหมายและแนวทางของรายวิชาให้ชัดเจน เป้าหมายนี้จะเปรียบได้กับทิศทางของการทำงาน การทำงานที่มีประสิทธิภาพและไม่สูญเปล่า ก็คือการทำงานได้ออกมาตรงตามเป้าหมายและเป็นผลรวมของความพยายามใด ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงานที่มุ่งไปสู่จุดเป้าหมายหลัก

เป้าหมายของงานอุตสาหกรรมศึกษามักจะต้องกำหนดออกมาในลักษณะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น เพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจในงานช่างโลหะ เพื่อพัฒนาความรู้และความเข้าใจในเรื่องของการติดตั้ง และบำรุงรักษาเครื่องจักรที่ใช้ในงานแปรรูปโลหะของช่างอุตสาหกรรม

5. รู้จักวิธีการวิเคราะห์วิธีทำงาน ในการฝึกงานของนักศึกษา นั้นจะต้องเป็นไปตามหลักของวิธีการทำงานที่ถูกต้อง ซึ่งหมายถึงว่าวิธีนั้น ๆ ได้ผ่านการวิเคราะห์ความเหมาะสมในหลาย ๆ ด้าน เช่น การเคลื่อนไหว วิธีทำงานตามหลักวิศวกรรม การใช้แรงงานมนุษย์ การปรับปรุงงาน ตลอดจนการปรับปรุงวิธีทำงาน

ฉะนั้นผู้สอนจำเป็นจะต้องเรียนรู้ถึงวิธีวิเคราะห์การทำงานในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้อง และตรงตามธรรมชาติของงานอย่างแท้จริง

สำหรับครูช่างอุตสาหกรรมนั้นเป็นสาขาหนึ่งของครูอุตสาหกรรมศึกษา เปเรอง กิจรัตน์ (2535 : 50-52) ได้กล่าวถึงครูอุตสาหกรรมศึกษาที่ดีว่าต้องมีคุณลักษณะเช่นเดียวกับครูที่ดีทั่ว ๆ ไป สรุปได้ดังนี้

1. ต้องเข้าใจบทบาทของอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี และนำมาช่วยพัฒนาการเรียนการสอนในโปรแกรมวิชาต่าง ๆ ของสาขาอุตสาหกรรมศึกษา เพื่อสนองความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม

2. ต้องมีแนวความคิดและหลักการเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนมีความพยายามที่จะเพิ่มพูนทักษะในการสอนให้ดีขึ้นตลอดเวลา

3. มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุมชนและหน่วยงานต่าง ๆ ทางด้านอุตสาหกรรมอย่างดี
4. ต้องกำหนดจุดมุ่งหมาย เลือกเนื้อหาการสอนใหม่ ๆ ออกแบบประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
5. ต้องวางแผนดำเนินการจัดและบริหารโรงฝึกงานให้มีคุณภาพอยู่เสมอ
6. ต้องวางแผนและทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้วิธีสอนหลาย ๆ แบบในกิจกรรมหลาย ๆ ชนิด
7. ต้องประเมินผลสัมฤทธิ์ทางเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งขึ้นไว้ และยังทำหน้าที่ปฏิบัติการงานวิจัยได้ด้วย
8. ต้องเป็นผู้รักษาความปลอดภัยและมีพื้นฐานความรู้ความสามารถทางด้านเทคนิคช่างอย่างดี
9. ต้องมีความรู้ลึกในสาขาวิชาที่ตนสอน และต้องหาความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่ตนสอนอยู่เสมอ

นอกจากคุณสมบัติดังกล่าวแล้ว วิชัย แหวนเพชร (2530 : 152) ยังได้อธิบายถึงสมรรถภาพของครูอุตสาหกรรมศึกษาที่พึงมี คือ เข้าใจในบทบาทและปรัชญาของอุตสาหกรรมศึกษา สามารถจัดบริหารงานและโรงงาน อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับชุมชนและสถานประกอบการ และเป็นผู้มีความรู้ทางช่างที่ได้มาตรฐานและศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ

เกี่ยวกับการศึกษาถึงสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ได้มีผู้ศึกษาไว้ดังนี้

อันเดรกา (Andreyka. 1975 : 25) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม ในรัฐฟลอริดา พบว่าควรประกอบด้วย

1. ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 1.1 มีเทคนิคในการเข้าสังคมได้ทุกชั้น
 - 1.2 เข้าใจถึงความต้องการและความสนใจของนักเรียน
 - 1.3 ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในกิจกรรมของนักเรียน
 - 1.4 เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 - 1.5 มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคี

2. ด้านการเตรียมการสอน

- 2.1 มีวัตถุประสงค์ในการสอนอย่างแจ่มชัด
- 2.2 มีการพัฒนาปรับปรุงแผนการเรียนการสอน

3. ด้านวิธีการสอน

- 3.1 เลือกวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 3.2 มีเทคนิคในการใช้คำถาม
- 3.3 มีเทคนิคในการให้เนื้อหา การอธิบายใช้ภาพประกอบ

การใช้แบบจำลองการใช้ของจริง การใช้ซอลด์ และกระดานดำ ตลอดจนการใช้
เครื่องฉายต่าง ๆ

- 3.4 การจัดกลุ่มอภิปราย
- 3.5 มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

4. ด้านการจัดห้องเรียนและห้องทดลอง

- 4.1 สามารถจัดระเบียบในโรงงานและห้องทดลอง
- 4.2 สามารถจัดระเบียบของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร
- 4.3 ชี้แจงความปลอดภัยก่อนการทำงาน

5. ด้านการประเมินผล

- 5.1 มีความสามารถในการให้คะแนนอย่างเที่ยงตรง ยุติธรรม
- 5.2 ชี้แจงประเมินผลของการทำงานและการฝึกในแต่ละครั้ง

6. ด้านการปรับปรุงวิชาชีพ

- 6.1 ต้องมีความเข้าใจในหลักสูตร การศึกษาทางด้านช่าง
- 6.2 มีความรู้ในสาขาวิชาอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง
- 6.3 คำนึงถึงความต้องการในตลาดแรงงาน และสภาพเศรษฐกิจ
- 6.4 พัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและท้องถิ่น

ไพศาล วีระไทย (2525 : 51-60) ได้ศึกษาความต้องการของ

ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาของสถานศึกษาช่วงอุตสาหกรรมที่สอนในแผนกวิชาไฟฟ้า
กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูวิชาช่างไฟฟ้า ในด้านต่าง ๆ รวม
5 ด้าน ปรากฏว่าสมรรถภาพของอาจารย์สอนวิชาไฟฟ้าปฏิบัติที่ผู้บริหาร อาจารย์
และนักศึกษาต้องการมาก มีดังนี้

1. ด้านการจัดเตรียมการสอนและวัสดุ ได้แก่สามารถกำหนดวัตถุประสงค์ที่แน่ชัดก่อนการสอนทุกครั้งในแต่ละหัวเรื่องที่ทำการสอน เตรียมแผนการสอน และวัสดุฝึกงานให้พร้อมเตรียมรายการสั่งซื้อวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอน มีการวางแผนการใช้เวลาสำหรับฝึกงานและใช้วัสดุฝึกอย่างประหยัด วางแผนอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับอาคารสถานที่ วัสดุฝึกและอุปกรณ์การสอน จัดและสร้างหลักสูตรเกี่ยวกับไฟฟ้าปฏิบัติ รวมทั้งเขียนตำราและเอกสารวิชาอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับช่างไฟฟ้า

2. ด้านวิธีการสอนและเทคนิค ได้แก่ สามารถดัดแปลงซ่อม และสร้างเครื่องมือเครื่องจักรในทางไฟฟ้า สามารถปฏิบัติงานให้นักศึกษาคือเป็นตัวอย่างได้ นำความก้าวหน้าทางวิชาการในด้านอุตสาหกรรมมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สร้างมาตรฐานข้อสอบภาคปฏิบัติในโรงเรียนได้ มีการเตรียมการสอนมาล่วงหน้า ส่งเสริมให้นักศึกษาตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเอง ปฏิบัติงานได้เรียบร้อยและถูกต้อง ทำงานร่วมกับนักศึกษาตลอดเวลาระหว่างฝึกงาน มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

3. ด้านมนุษยสัมพันธ์ได้แก่ ยอมรับฟังคำแนะนำต่างๆจากเพื่อนอาจารย์ โดยปราศจากปฏิกิริยา เข้ากับเพื่อนอาจารย์ และนักศึกษาทุกคน ทั้งในแผนกเดียวกันและแผนกวิชาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

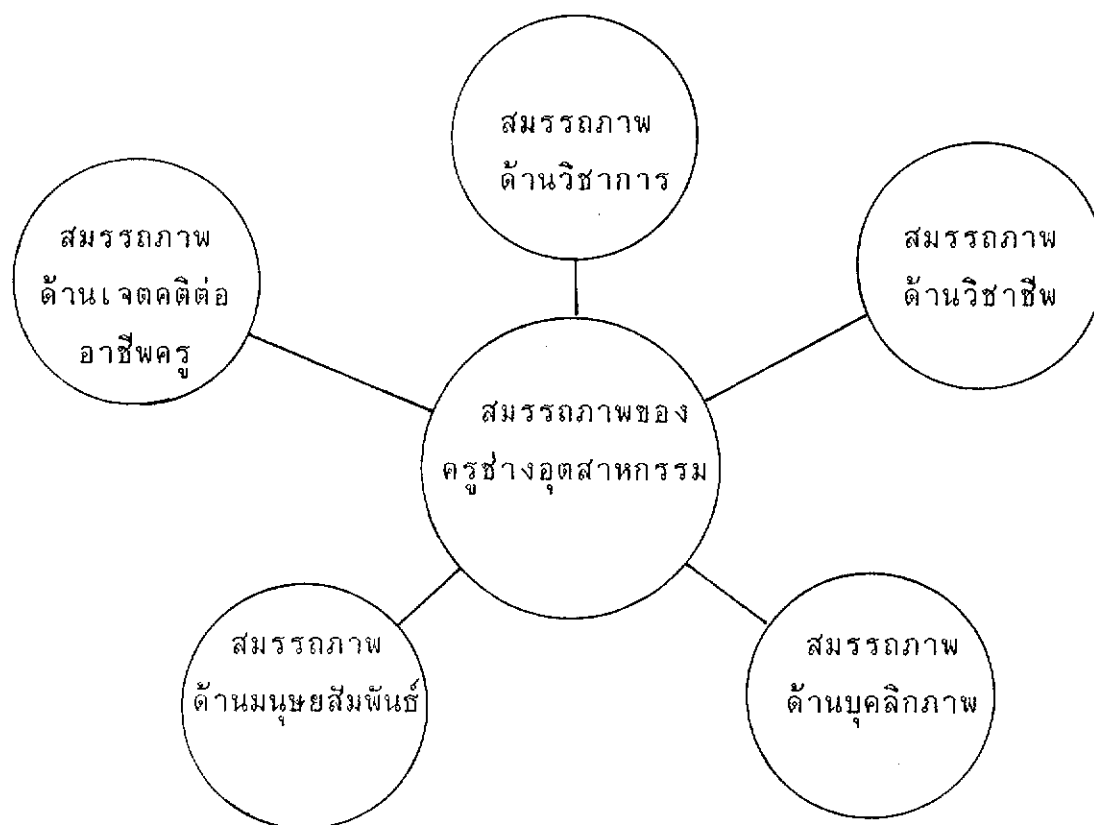
4. ด้านการจัดโรงงาน ได้แก่ ดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ ในโรงงานให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ใช้โรงฝึกงานในการสาธิตการสอนให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง จัดระเบียบความปลอดภัยและความสะดวกในการใช้โรงงาน สามารถวินิจฉัยสิ่งงานได้ด้วยตนเอง มีการวางแผนล่วงหน้าในการจัดโรงงาน

5. ด้านการอบรม แนะนำและปกครองได้แก่ ชี้แจงให้นักศึกษาทราบถึงหลักเกณฑ์การประเมินผลการเรียน สนับสนุนให้นักศึกษาได้พัฒนาคุณสมบัติของตนเอง ช่วยเหลือแนะนำเกี่ยวกับเรื่องการเรียนแก่นักศึกษา ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อโต้แย้งของนักศึกษา

พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์ (2527 : 65-75) ได้ทำการศึกษาเรื่องทักษะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาที่พึงประสงค์พบว่าสมรรถภาพที่ครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาควรมีมากที่สุด คือ

1. ด้านวิชาชีพ ได้แก่
 - 1.1 ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพเฉพาะสาขาของตนที่ปฏิบัติงาน
 - 1.2 มีทักษะในการใช้เครื่องมือและวัสดุฝึก
 - 1.3 มีความรู้ในวงงานวิชาชีพ
 - 1.4 สามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีและหลักวิชาชีพไปใช้ประโยชน์ได้
2. ด้านการสอน ได้แก่
 - 2.1 ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
 - 2.2 นำทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ในการเรียนการสอน
 - 2.3 สรุปเนื้อหาในการสอนให้เข้าใจได้ง่าย
 - 2.4 สาธิตงานช่างได้อย่างถูกต้อง
 - 2.5 มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรม
3. ด้านมนุษยสัมพันธ์และสังคม ได้แก่
 - 3.1 มีความเสียสละต่อส่วนรวม
 - 3.2 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่น
 - 3.3 ทำงานที่ตนรับผิดชอบ หรือที่ได้รับมอบหมายอย่างได้ผล
 - 3.4 ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้
4. ด้านการแนะแนวและปกครองชั้นเรียน ได้แก่
 - 4.1 มีความสามารถในการตัดสินใจได้
 - 4.2 ใช้เหตุผลในการปกครองชั้นเรียน
 - 4.3 กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง
 - 4.4 แก้ไขปัญหาได้อย่างตรงเป้าหมาย
 - 4.5 มีความเข้าใจในพฤติกรรมของผู้เรียน และเข้ากับนักศึกษาได้

จากจุดประสงค์เฉพาะของหลักสูตรโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา) ครูศาสตร์บัณฑิต และจากผลการศึกษาที่เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูทั่วไป และครูช่างอุตสาหกรรมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดออกมาเป็นสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมในด้านต่าง ๆ ที่พึงมี เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ภาพประกอบ 3 แสดงองค์ประกอบของสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรม

สมรรถภาพด้านวิชาการ ในด้านนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถภาพของครูทั่ว ๆ ไป และครูช่างอุตสาหกรรม จึงได้แบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ ตามหน้าที่ที่ครูพึงมี และควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ออกเป็น 2 ประการคือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง

ในด้านการสอน ได้มีผู้กล่าวถึงไว้ในลักษณะต่าง ๆ กัน ได้แก่

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์ (2527 : 4) กล่าวว่า การสอน สรุปว่าคือการจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้มีความเหมาะสมกับพันธุกรรม และสภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสอนไม่ได้มีความหมายเพียงแต่การจัดหรือป้อนเนื้อหาความรู้ให้แก่ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่คาดหวังไว้ด้วย

กูด (Good. 1973 : 588) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ 2 นัย คือ

1. การสอน หมายถึง การให้การศึกษอบรมสั่งสอนนักเรียนตามสถานการณ์ทั่ว ๆ ไป
2. การสอน หมายถึง การจัดสถานการณ์หรือการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ วิชัย แหวนเพชร (2530 : 139) ได้สรุปความหมายของการสอนไว้ว่า คือ กระบวนการจัดสิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ ผู้เรียนจะเรียนรู้จากกิจกรรมและประสบการณ์ที่จัดให้ โดยผ่านประสาทรับรู้ของตนเอง จนทำให้เขาได้บรรลุผลสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ การสอนจึงเป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั่นเอง

ในด้านการอบรมแนะแนวและการปกครอง นั้นก็ถือว่าเป็นหน้าที่อีกหน้าที่หนึ่งที่ครูต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับงานสอน (กรมการฝึกหัดครู. 2530 : 71-72) เพราะให้ขณะที่ครูสอนวิชาใด ๆ ก็ตาม ครูก็ควรสอดแทรกการอบรมลงไปด้วย เพื่อให้ให้นักเรียนมีความประพฤติดี มีคุณธรรมเป็นที่พึงปรารถนาของสังคมและประเทศชาติ พร้อมทั้งให้การแนะแนวเพื่อช่วยเหลือนักเรียนให้รู้สึกและเข้าใจตนเองได้ดีขึ้น เพื่อจะได้ปรับตัวหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ตนเองประสบได้ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางการศึกษา

ปัญหาอาชีพ หรือปัญหาส่วนตัว และประการสุดท้าย ครูมีหน้าที่ในการปกครอง ครูควรปกครองนักเรียนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนและวัฒนธรรมอันดีของสังคมด้วยความเป็นธรรม

ซึ่งในด้านการอบรมแนะแนวและการปกครองนั้น มีหลักที่ครูควรปฏิบัติ ดังนี้

1. การฝึกอบรมนักเรียนให้มีความประพฤติดี

1.1 ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน และรู้จัก

รับผิดชอบ

1.2 จัดโรงเรียนให้เป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 ให้นักเรียนรู้จักบังคับใจตนเอง

1.4 ครูพยายามอย่าใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูก

2. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา

2.1 พยายามศึกษาหาความรู้ทางจิตวิทยา การให้คำปรึกษา

รวมทั้งฝึกฝนเทคนิควิธีการในการใช้คำพูดแนะนำผู้เรียน เพื่อจะได้ทำหน้าที่ในการแนะแนวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 พยายามเข้าใจนักเรียน โดยการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ตลอดจนสถานการณ์ทางครอบครัว ลักษณะความเจริญเติบโตเพื่อครูจะได้ช่วยเหลือและแก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนได้มากขึ้น

2.3 พยายามหาทางปรับปรุงบุคลิกภาพที่ไม่ดีของนักเรียน เช่น การที่เด็กไม่กล้าพูดกับครู ออกเสียงตัว ร ล ไม่ชัด เป็นต้น ครูจะต้องหาสาเหตุและหาทางแก้ไข

2.4 พยายามหาข่าวสารเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อแจ้งให้นักเรียนที่จบการศึกษาในแต่ละระดับได้ทราบ

3. การปกครองที่ดี ครูควรจะปฏิบัติและดำเนินการดังนี้

3.1 ครูควรพยายามเข้าใจนักเรียน และทำงานหรือกิจกรรมร่วมกับนักเรียนบ้าง

3.2 ครูควรวางตนให้เหมาะสมกับการเป็นครู

3.3 ครูควรให้นักเรียนได้ร่วมพิจารณาและรู้เห็นในการตราระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่ใช้ในการปกครองนักเรียนด้วย

3.4 ครูควรให้ความสนใจและให้ความเมตตากรุณาแก่นักเรียน
เท่าที่ควร

3.5 ครูควรให้ความยุติธรรมแก่นักเรียนทุกคน และทำการใด ๆ
ให้อยู่ในสายกลาง

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ ได้มีผู้กำหนดขอบเขตความสามารถทางด้าน
วิชาชีพไว้ใกล้เคียงกัน ดังนี้

พรทิพย์ รัตน์วิศาลนนท์ (2527 : 65) สรุปว่า ได้แก่ความรู้ความชำนาญ
ในวิชาเทคนิค หรือวิชาชีพเฉพาะสาขาของคนที่ปฏิบัติงาน มีทักษะในการใช้เครื่องมือ
เครื่องใช้และวัสดุ และสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎี และหลักวิชาชีพ ไปใช้
ประโยชน์ได้

เชาว์ เจริญลาม (2533 : 26) ได้ให้องค์ประกอบของคุณลักษณะด้าน
วิชาชีพไว้ว่า ประกอบด้วยความสามารถที่แสดงออกซึ่งความรู้และทักษะ เช่น ความ
รอบรู้ในวงการวิชาชีพ การวางแผนเพื่อดำเนินงานวิชาชีพ การควบคุมและการติดตาม
การดำเนินงาน

ดังนั้นสมรรถภาพด้านวิชาชีพของครูช่างอุตสาหกรรมจึงสรุปได้คือ การ
สามารถนำความรู้และทักษะด้านวิชาช่างอุตสาหกรรมในแต่ละแขนง นำไปใช้ในการ
การสอนรวมทั้งพัฒนาวิชาช่างอุตสาหกรรมในแขนงที่ตนรับผิดชอบ ให้เกิดความรู้
แตกฉานลึกซึ้ง สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในทางปฏิบัติและประยุกต์ใช้ให้
เหมาะสมกับการเรียนการสอน

ไพโรจน์ ตีรณชนากุล (2521 : 17) ได้ให้แนวทางของครูช่าง
อุตสาหกรรมหรือครูอาชีวศึกษา ที่จะนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าควร
ประกอบด้วย ดังนี้

1. ควรช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกหัด เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้าน
วิชาชีพของตน
2. จัดให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งในการศึกษาวิชาสามัญและวิชาวิทยาศาสตร์
ควบคู่กับวิชาชีพ และในขณะเดียวกันก็เน้นความรู้ในเรื่องงานอุตสาหกรรมที่ทันสมัย
3. สนับสนุนโครงการอุตสาหกรรมอันจะเป็นผลต่อการพัฒนาประเทศ

4. ให้การศึกษาแก่ผู้เรียนในการที่จะใช้ความรู้และทักษะทางเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์

5. ให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่องานอาชีพ

นอกจากนี้บทบาทและหน้าที่รับผิดชอบต่อวิชาชีพ ของครูผู้สอนด้านช่างอุตสาหกรรมจะมีหน้าที่หลักใหญ่ ๆ จำแนกได้ 3 ประการคือ (ไพโรจน์ ตีรณนากุล. 2521 : 17-20)

1. หน้าที่ผู้จัดการโรงฝึกงาน

1.1 ศึกษาชนิดและประเภทของนักศึกษาที่เข้ามาเรียน โดยทำการตรวจสอบตัวผู้เรียนถึงพื้นฐานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ง่ายต่อการเข้าใจพฤติกรรม

1.2 ทำการบำรุงขวัญนักศึกษาให้มีสภาพขึ้นชอบต่อการศึกษาในโรงฝึกงาน

1.3 ปรับปรุงประมวลการสอน เตรียมโปรแกรมการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในโรงฝึกงานนั้น ๆ ได้แก่

1.3.1 ปรับปรุงการเตรียมการสอนให้เหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

1.3.2 ปรับปรุงเครื่องช่วยสอนให้มีประสิทธิภาพดี และใช้ประโยชน์ได้เต็มที่

1.4 หมั่นตรวจสอบประสิทธิภาพของตนเองในเรื่องการสอน โดยประเมินผลการสอนจากสิ่งต่อไปนี้ คือ

1.4.1 คุณภาพและปริมาณของงานที่มอบให้นักเรียนทำ

1.4.2 ผลสัมฤทธิ์ของผู้สำเร็จจากสถาบัน ว่ามีความสำเร็จเพียงใด หรือยังขาดตกบกพร่องในส่วนใด ในสภาพการทำงานจริง

1.5 วางนโยบายของโรงฝึกงาน และพยายามทำให้ได้ตามนโยบายดังกล่าว เช่น

1.5.1 การวางแผนเรื่องความปลอดภัย การป้องกันอันตรายและการปฏิบัติในยามฉุกเฉิน

1.5.2 การกำหนดมาตรฐานของงานทั่วไป

1.6 ควบคุมดูแลโรงฝึกงานให้เหมือนกิจการของตนเอง

1.7 พยายามทำบัตรรายการเครื่องมือ (inventory) ให้ทันสมัยเพื่อควบคุม เครื่องจักร เครื่องมือ และการสั่งซื้อวัสดุฝึกเข้าโรงฝึกงานให้มีประสิทธิภาพ

2. หน้าที่ผู้ควบคุมโรงฝึกงาน

2.1 นิเทศให้นักศึกษาเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องกิจกรรมในโรงฝึกงาน ได้แก่

2.1.1 การรับนักศึกษาเข้าห้องเรียน หรือเข้าโรงฝึกงาน

2.1.2 การจัดหมุนเวียนจุดปฏิบัติงานให้นักศึกษา

2.1.3 การแนะนำนักศึกษาในระหว่างการศึกษาและเมื่อจบการศึกษา

2.1.4 การหาทางแก้ไขนักศึกษาที่เรียนอ่อน หรือผลงานไม่ผ่าน

2.1.5 การแนะนำสำหรับการเรียนวิชาชีพที่สัมพันธ์กับวิชาอื่นให้เข้าใจ

2.2 แนะนำปรับปรุงตนเองให้นักศึกษา เข้าใจข้อแตกต่างระหว่างบุคคล พยายามเข้าใจปัญหาของนักศึกษาเป็นรายบุคคลในเรื่องเกี่ยวกับ

2.2.1 พื้นฐานครอบครัว

2.2.2 ความสนใจของนักศึกษาที่ไม่เหมือนกัน

2.2.3 ความสัมพันธ์และการอยู่ร่วมกันของนักศึกษา

2.2.4 แนะนำประกอบอาชีพในอนาคตของนักศึกษา

2.3 จัดการในเรื่องวัสดุฝึกให้เหมาะสมกับบทเรียน ได้แก่

2.3.1 จัดห้องวัสดุที่สะดวก และปลอดภัย

2.3.2 เตรียมวัสดุฝึกที่ต้องใช้ในการฝึกแต่ละทักษะ

2.3.3 แนะนำวิธีเก็บ และแจกจ่ายวัสดุฝึกประจำวัน

2.4 จัดมอบงานเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องจักรให้เหมาะสมกับการฝึกงาน

2.5 ฝึกตนเองให้ทันสมัย กับความก้าวหน้าเพื่อสอนนักศึกษาให้ทันสมัย โดยกระทำดังนี้

2.5.1 มีสัมพันธ์กับนักวิชาชีพ และผู้ประกอบการ
ในอุตสาหกรรม

2.5.2 พยายามใช้ทักษะใหม่ วิธีใหม่เพื่อให้เกิดผลดีทางการเรียนของนักศึกษา

3. หน้าที่ครู

3.1 สอนนักศึกษาในเรื่องทักษะ และเรื่องทางช่างเทคนิค ซึ่งได้แก่เรื่องดังต่อไปนี้

3.1.1 แนวทางเกี่ยวกับเรื่องความปลอดภัยในโรงฝึกงาน และมาตรฐานการปฏิบัติงาน

3.1.2 แนะนำเกี่ยวกับโรงฝึกงาน บริเวณส่วนใช้งานต่าง ๆ

3.1.3 บอกแนวมาตรฐานของงานการตรวจสอบให้คะแนน

3.1.4 เอาใจใส่นักศึกษาผู้เรียนเร็วและเรียนช้าด้วย

3.1.5 พยายามให้นักศึกษาทำงานให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ

3.1.6 สนับสนุนให้นักศึกษามีความรู้เกี่ยวข้องกับงาน

3.1.7 เน้นจุดสำคัญของอาชีพให้เห็น

3.1.8 มอบงานที่ต้องรับผิดชอบในโรงฝึกงานให้ทำบ้าง

3.1.9 แนะนำในอนาคตที่น่าสนใจเกี่ยวกับวิชาชีพ

และการประกอบอาชีพ

3.2 ฝึกนักศึกษาให้ช่วยงานต่าง ๆ เช่น การช่วยงานสอน การควบคุมสูตร และ การจัดวัสดุฝึก เป็นต้น

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2525 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2530 : 480) ได้ให้ความหมายของคำว่า บุคลิกภาพ ไว้ว่า "บุคลิกภาพ คือ สภาพนิสัยจำเพาะคน" ส่วนนักการศึกษาและนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของ บุคลิกภาพ ไว้ต่าง ๆ กัน เช่น

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534 : 452) บุคลิกภาพ หมายถึง " ลักษณะโดยส่วนรวมอันเป็นของจำเพาะแต่ละบุคคลทั้งลักษณะภายในและภายนอก ซึ่งแสดงออกทางท่าทาง ความรู้สึกนึกคิด ความเฉลียวฉลาด ตลอดจนกิริยามารยาท ลักษณะนิสัย และอุปนิสัย "

วินิจ เกตุขำ (2535 : 13-14) บุคลิกภาพ หมายถึง " คุณลักษณะส่วนรวมที่ค่อนข้างมั่นคงของบุคคล และเป็นตัวบ่งบอกว่า บุคคลมีความเหมือนหรือแตกต่างกัน "

สรุปว่า บุคลิกภาพ หมายถึงลักษณะต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวบุคคลเป็นส่วนรวมสามารถทำให้ผู้พบเห็นนิยมชมชอบได้หรือไม่ชอบก็ได้ ซึ่งเป็นลักษณะของแต่ละบุคคล นับตั้งแต่รูปร่าง ลักษณะ กิริยาท่าทาง สติปัญญา ความเชื่อมั่น ความสามารถในการปฏิบัติงาน ความขยัน ความอดทน ความสนใจ สุขภาพ อารมณ์ ตลอดจนวิธีการพูดจาต่าง ๆ

นอกจากนี้ สำหรับบุคลิกภาพที่ดีของครู ได้มีผู้ให้ความคิดเห็นต่าง ๆ กัน เช่น ไกรนุช ศิริพล (2531 : 86) ได้บอกถึงส่วนประกอบที่มีส่วนทำให้บุคคลมีบุคลิกภาพดี ได้แก่

1. รูปร่างหน้าตา สะอาดหมดจด
2. กิริยาท่าทางดี
3. อุปนิสัยใจคอดี มีมารยาทอ่อนโยน
4. อารมณ์มั่นคง
5. สุขภาพดี มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง
6. มีความสามารถในการทำงาน การสมาคม
7. มีลักษณะเป็นผู้นำ
8. น้ำเสียงคำพูด การใช้ภาษาดี
9. สามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 99-100) ได้จำแนกบุคลิกภาพของคนไว้ เป็น 2 ลักษณะ คือ บุคลิกภาพภายนอก และ บุคลิกภาพภายใน และเพื่อพิจารณาถึงบุคลิกภาพที่ดีของครู ยนต์ ชุ่มจิต ได้ให้ตัวอย่างของบุคลิกภาพที่ดีของครูว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. บุคลิกภาพภายนอก
 - 1.1 ร่างกายสมส่วน ไม่อ้วน ไม่ผอม
 - 1.2 สุขภาพแข็งแรง
 - 1.3 ร่างกายสะอาด
 - 1.4 ผิวพรรณผ่องใส
 - 1.5 หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส
 - 1.6 แต่งกายสะอาดเรียบร้อย
 - 1.7 ใช้สีของเสื้อผ้าได้เหมาะสมกับเพศ
 - 1.8 วัย และผิวพรรณ
 - 1.9 กิริยา อากา ร สงบเสงี่ยม
 - 1.10 ยืน เดิน นั่ง เรียบร้อยเสมอ
 - 1.11 กิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม
 - 1.12 ทำงานคล่องแคล่ว
 - 1.13 พูดจาไพเราะอ่อนหวาน
 - 1.14 พูดจาชัดถ้อยชัดคำน้ำเสียงชัดเจน
 - 1.15 พูดจาคล่องแคล่ว
2. บุคลิกภาพภายใน
 - 2.1 ความคิดริเริ่มดี
 - 2.2 มีความรู้รอบตัวดี
 - 2.3 ปฏิภาณไหวพริบดี
 - 2.4 ความจำดี
 - 2.5 อารมณ์มั่นคง
 - 2.6 มีอารมณ์ขัน
 - 2.7 รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น

2.8 รับผิดชอบต่องานสูง

2.9 กระตือรือร้น

2.10 ซื่อสัตย์ จริงใจ

2.11 เอื้ออารี

2.12 ตรงต่อเวลาเสมอ

2.13 กตัญญูทดแทน

2.14 ช่างสังเกต

2.15 มีความอดทน

การมีบุคลิกภาพดีมีความสำคัญต่อบุคคลในทุกสาขาอาชีพเป็นอย่างมาก ไกรนุช ศิริพูล (2531 : 86) ได้ให้เหตุผลสรุปได้ว่า

1. ทำให้สุขภาพจิตดี อารมณ์แจ่มใส เกิดความภาคภูมิใจ
2. ทำให้เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ความเชื่อมั่นย่อมนำไปสู่ความ

สำเร็จในกิจการต่าง ๆ

3. ย่อมเป็นผู้ที่มีคุณค่า มีอิทธิพลในด้านดึงดูดจิตใจบุคคลทั่วไปตั้งแต่เด็ก จนถึงวัยผู้ใหญ่ มีเพื่อนฝูงมากมาย เป็นที่ศรัทธาต่อผู้พบเห็นทั่วไป

ในอาชีพครู บุคลิกภาพจึงเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าครูเป็นผู้มีบุคลิกภาพดีย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดความศรัทธาในตัวครู เกิดความเคารพในตัวครู มีผลทำให้การสอน การปกครอง ของครูดำเนินไปด้วยดี และประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานของครู (ไกรนุช ศิริพูล. 2531 : 87)

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน

พ.ศ.2525 (ราชบัณฑิตยสถาน. 2530 : 624) ได้ให้ความหมายของคำว่า มนุษยสัมพันธ์ ไว้ดังนี้ "มนุษยสัมพันธ์ คือ ความสัมพันธ์ในทางสังคมระหว่างมนุษย์ ซึ่งทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน"

วิจิตร อวาทกุล (2534 : 25-27) ได้ให้ความหมายไว้ว่า หมายถึง " การครองใจคน เพื่อให้เกิดความพอใจรักใคร่ ทำงานอยู่ด้วยความเต็มใจ พอใจ และมีความสุข "

และเมื่อนำเอามนุษย์สัมพันธ์ไปใช้ในการทำงาน มนุษย์สัมพันธ์คือวิธีการครองใจคน โดยมีความประสงค์ให้บุคคลเหล่านั้น นับถือ จงรักภักดี และให้ความร่วมมือในการทำงานด้วยความเต็มใจ และอีกความหมายหนึ่ง มนุษย์สัมพันธ์ คือ กระบวนการปฏิบัติเพื่อให้ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลในหน่วยงานราบรื่น ก่อให้เกิดขวัญดี ในอันที่จะนำไปสู่การเพิ่มผลงาน

ภคกฤษณ์ ศักดิ์ศรี (2534 : 23) ได้กล่าวถึง มนุษย์สัมพันธ์สรุปได้ว่า หมายถึงกระบวนการของศาสตร์ที่ใช้ศิลปะสร้างความพอใจ รักใคร่ ศรัทธา เคารพ นับถือโดยแสดงพฤติกรรมให้เหมาะสม ทั้งทางกาย วาจา และใจ เพื่อโน้มนำให้มีความรู้สึกใกล้ชิด เป็นกันเอง จูงใจ ให้ร่วมมือร่วมใจในอันที่จะบรรลุสิ่งซึ่งพึงประสงค์ อย่างราบรื่น และอยู่ในสังคมได้อย่างสันติสุข

นอกจากนี้ วินิจ เกตุขำ (2535 : 17) ได้ให้ความหมายของ มนุษย์สัมพันธ์ไว้อย่างสั้น ๆ ว่า หมายถึง " ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ที่มุ่งให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันจะนำมาซึ่งความร่วมมือประสานกันในการดำเนินกิจการต่าง ๆ อย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพ "

จะเห็นได้ว่า มนุษย์สัมพันธ์เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับทุกคน เพราะจะช่วย ให้กิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปด้วยความราบรื่น และประสบความสำเร็จ

อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องพบปะติดต่อกับบุคคลหลายระดับ ดังนั้น จึงได้มีการศึกษาเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์สำหรับครูโดยเฉพาะ กล่าวคือ ผู้ที่เป็นครูจะต้อง รู้จักนำเอาวิชามนุษย์สัมพันธ์ไปใช้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ครูด้วยกัน ผู้บังคับบัญชา และบุคคลทั่วไปในชุมชน เพราะถ้าครูไม่มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นแล้ว การเรียนการสอน ก็ย่อมจะไม่มีผลดีเท่าที่ควร และชุมชนก็คงไม่พัฒนา (จุฑา บุรีภักดี. 2533 : 2-3)

ภคกฤษณ์ ศักดิ์ศรี (2534 : 263-264) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะเฉพาะ ของผู้มีมนุษย์สัมพันธ์ในการทำงาน และช่วยให้การทำงานร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ผลดังนี้

1. หน้าตายิ้มแย้ม แจ่มใส ในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นตลอดเวลา
2. เต็มใจทำงานร่วมกับผู้อื่น ไม่หลบหนีสังคม
3. มีจิตใจกว้างขวาง พร้อมที่จะรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ แม้จะเป็นเรื่องของตนเอง

4. ยินดีเสียสละผลประโยชน์หรือความสุขส่วนตัวเพื่อผลงานส่วนรวม
5. ชอบเรียนรู้นิสัยใจคอของผู้อื่น เช่น หัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน หรือผู้บังคับบัญชา และพยายามนำความรู้เหล่านี้ มาปฏิบัติในการติดต่อสัมพันธ์กับคนเหล่านั้นให้เป็นผลดี
6. ยินดีเต็มใจที่จะเข้าร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานและหน่วยงานโดยถือว่าเป็นความสุขและพอใจที่จะได้รู้จักคุ้นเคยกับเพื่อนร่วมงานมากขึ้น
7. เสนอตัวเข้าช่วยเหลือการงานโดยไม่คิดว่าเป็นการเสียเปรียบหรือเหน้อยยากโดยไม่จำเป็น
8. ให้คำแนะนำช่วยเหลือแก่ผู้มีปัญหา หรือต้องการความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจ
9. คบหาคนอื่น ๆ ด้วยความเต็มใจและบริสุทธิ์ใจ ไม่มีการถือเขาถือเรา หรือ เปรียบเทียบว่าดีกว่าคนนั้นในเรื่องการเงิน ความรู้ ครอบครัวย ฯลฯ
10. แสดงน้ำใจแก่เพื่อนร่วมงานในวาระโอกาสต่างๆ ตามความเหมาะสม เช่น การส่งบัตรอวยพรในวาระต่าง ๆ การไปร่วมแสดงความยินดี เสนอการให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น

สำหรับมนุษยสัมพันธ์ที่ครูพึงมีนั้น ไกรนุช ศิริพล (2531 : 68) กล่าวไว้สรุปว่าครูต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และรู้จักประสานประโยชน์ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

1. ผู้บังคับบัญชา ผู้เป็นครูพึงแสดงความเคารพนับถือผู้บังคับบัญชาของตนด้วยความจริงใจ ปฏิบัติตามนโยบายให้สำเร็จลุล่วงไป หากไม่เห็นด้วยก็ไม่แสดงความก้าวร้าว ขัดแย้ง
2. เพื่อนครู พึงแสดงความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสดงน้ำใจอันดีต่อกัน และเมื่อได้รับน้ำใจเอื้อเฟื้อก็ควรสนองตอบน้ำใจเมื่อมีโอกาส
3. ผู้ปกครองนักเรียน ครูควรมีความสวาทประโยชน์จากผู้ปกครองนักเรียน พึงสร้างความมั่นใจในการอบรมสั่งสอน แนะนำ และแจ้งข่าวการเล่าเรียนของบุตรธิดาแก่ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ ร่วมกันแก้ปัญหาของเด็ก
4. นักเรียน ครูควรมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี พูดจาไพเราะ อ่อนโยน ไม่ลงโทษนักเรียนโดยใช้อารมณ์

5. เจ้าหน้าที่นักการภารโรง ครูไม่ควรยกตนข่มท่าน หรือแยกชั้นวรรณะ แต่ก็ไม่ได้แสดงความสนิทสนมเป็นกันเองจนมากเกินไป

มนุษยสัมพันธ์ในการทำงานนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการสร้าง สัมพันธภาพ ความเข้าใจอันดีต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชา และผู้ที่ เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรักใคร่ พอใจ เต็มใจ และยินดีที่จะทำงานร่วมกัน ช่วยลดปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อให้การทำงานร่วมกันนั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน อย่างมีประสิทธิภาพ (กฤษณา ศักดิ์ศรี. 2534 : 264)

วินิจ เกตุขำ (2535 : 18) ได้แสดงให้เห็นว่ามนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ การทำงานดำเนินไปได้อย่างเกิดผลซึ่งสามารถสรุปถึงความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์ ได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. มนุษยสัมพันธ์เป็นแม่บทของการปฏิบัติงาน ถ้าทุกฝ่ายสามารถนำไป ใช้จริงตั้งแต่ระดับผู้บริหาร หรือหัวหน้า จนถึงผู้ร่วมงาน
2. การใช้มนุษยสัมพันธ์อย่างได้ผล จะช่วยเพิ่มผลผลิตหรือช่วยให้งาน มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูง
3. ช่วยแก้ปัญหาช่องว่างระหว่าง ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือช่วยแก้ปัญหาด้านแรงงานสัมพันธ์นั่นเอง
4. ช่วยลดความขัดแย้งที่รุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นภายในหน่วยงานหรือ ภายในองค์การอาจเป็นความขัดแย้งระหว่าง ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา ระหว่างผู้ปฏิบัติงานด้วยกัน หรือระหว่างกลุ่มในองค์การ

จากความสำคัญข้างต้นของมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน จึงเป็นสิ่งจำเป็น ต้องมี เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเช่นกัน ครูจะต้องเป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน ผู้ปกครอง เพื่อนครูด้วยกัน และบุคคลทั่วไปในโรงเรียนและในชุมชน เพราะถ้าครู ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่นแล้ว การเรียนการสอนย่อมจะไม่ได้ผลเท่าที่ควร นักเรียนก็ไม่ได้รับการศึกษาที่ดี ชุมชนก็ไม่มีการพัฒนาให้เจริญขึ้นได้ (จุฑา บุรีภักดี. 2533 : 4)

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ความหมายของเจตคติ มาจากภาษาอังกฤษว่า "แอตติจูด" (Attitude) ซึ่งเดิมใช้คำว่า "ทัศนคติ" ต่อมาเปลี่ยนเป็น "เจตคติ" และในปัจจุบันจะนิยมใช้คำว่า "เจตคติ" (วงพิภตร ภูพันธ์ศรี. 2529 : 218)

ในเรื่องความหมายของเจตคติ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้มากมาย ดังนี้
 วินิจ เกตุขำ (2535 : 11) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า หมายถึง "ความรู้สึกของบุคคลต่อวัตถุ สิ่งของ กิจกรรม เหตุการณ์ และต่อบุคคลอื่น ความรู้สึกนี้เกิดจากการเรียนรู้ติดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนาน และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะใช้พิจารณาพฤติกรรมของบุคคล "

สำหรับ ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2520 : 3) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง " ความคิดเห็นซึ่งมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ เป็นส่วนที่พร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างต่อสถานการณ์ภายนอก "

วงพิภตร ภูพันธ์ศรี (2529 : 219) ได้ให้ความหมายว่า หมายถึง " ความรู้สึกทั้งทางดีและไม่ดีของบุคคล อันเกิดจากประสบการณ์ที่มีต่อบุคคลหรือสิ่งของหรือสถานการณ์ใด ๆ และมีแนวโน้มที่จะทำให้บุคคลนั้นแสดงพฤติกรรมออกมาตามความรู้สึกดังกล่าว นอกจากนี้เจตคติของบุคคลมีลักษณะค่อนข้างคงที่ด้วย "

จากความหมายของเจตคติข้างต้น จึงเห็นได้ว่า เจตคตินั้นมีความสำคัญ เพราะจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือการแสดงออกของบุคคล ถ้าองค์การ หรือหน่วยงานใด ผู้ปฏิบัติงานมีเจตคติทางบวก ก็จะเป็นผลดีต่อหน่วยงานนั้น ถ้ามีเจตคติทางลบ หน่วยงานนั้นก็就会产生ปัญหาขึ้นได้

เจตคติมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ (วินิจ เกตุขำ. 2535 : 11) คือ

1. ด้านความรู้สึก เป็นความรู้สึกทางอารมณ์ที่ก่อให้เกิดเจตคติ อาจจะเป็นความชอบ-ไม่ชอบ หรือ รัก-เกลียด ก็ได้ คืออาจเป็นด้านบวกหรือด้านลบก็ได้แล้วแต่อารมณ์และความรู้สึก

2. ด้านของความคิด เป็นความเชื่อหรือความคิดเห็น ต่อสิ่งของ หรือ เหตุการณ์ เช่น การตั้งคำถามว่า "อาชีพครูเป็นอาชีพที่สบายใช้หรือไม่" หรือ "เชื่อหรือไม่ว่าบริษัทให้ความสนใจผลกำไรมากกว่าคนงาน" การตอบคำถามนี้

เป็นการตัดสินใจว่า บุคคลมีเจตคติต่อสิ่งเหล่านั้นอย่างไร พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น "ถ้าท่านชอบเจ้านาย (เจตคติที่ดีต่อเจ้านาย) ท่านก็จะพูดดีกับเจ้านาย" การกระทำจึงเป็นเครื่องบ่งบอกเจตคติของบุคคล

การปฏิบัติงานหรือการทำงานเพื่อให้เกิดผลงานที่ดี ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีเจตคติในทางบวก ต่องานอาชีพนั้น นั่นก็หมายความว่า จะต้องมีความรู้สึกที่ดี ความคิดที่ดี การกระทำที่ดีต่ออาชีพหรืองานที่กำลังปฏิบัติอยู่ อีกทั้งมีความรักที่จะทำงาน และพร้อมที่จะปฏิบัติงานนั้นอย่างเต็มกำลัง อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องการบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู จึงจะสามารถมีความเป็นครูที่ดีได้ ซึ่งน่าจะได้แก่การมีความศรัทธาในอาชีพครู มีคุณธรรมและค่านิยมที่พึงปรารถนาสำหรับผู้เป็นครู มีความคิดความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพครู อันได้แก่ การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครู มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน การตรงต่อเวลา มีความเมตตา กรุณา กระทำตนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ ชื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น

ความมีศรัทธาในอาชีพครูนั้น ถือได้ว่าเป็นการมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ประการหนึ่งซึ่งโกสินทร์ รังสยาพันธ์ (2530 : 85-86) ได้กล่าวถึงแนวทางที่ควรปฏิบัติสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การรู้จักและเข้าใจบทบาทหน้าที่ของครู
 2. การเข้าใจและเห็นคุณค่าของงานของครูที่มีต่อตนเอง ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อศิษย์ ต่อสังคม
 3. มีความภาคภูมิใจในงานของตน และมีความสุขความพอใจในการปฏิบัติงานนั้น
 4. มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานสูง
 5. มีอุดมคติ หรืออุดมการณ์ในการงาน หมายความว่า มิใช่เป็นครูเพราะเห็นแก่ตำแหน่ง เงิน ชื่อเสียง การยกย่อง การกราบไหว้ว่าเป็นปูชนียบุคคล แต่ทำงานเพื่อความประเสริฐของงาน เพื่อให้งานนั้นมีผลเป็นการนำความจริง ความมั่งคั่ง ความสุขมาสู่ชีวิตของนักศึกษา ของสังคม และของมนุษยชาติ
- ดังนั้นการมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพครู ย่อมจะส่งผลดีต่อการจัดการศึกษาของชาติ ทั้งต่อตัวผู้เรียน ตัวครู และบุคคลที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากสมรรถภาพทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ที่ได้เรียบเรียงนี้ ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเพื่อให้ได้ใจความสำคัญ และสอดคล้องกับจุดประสงค์เฉพาะของหลักสูตรครูช่าง โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ การเตรียมการสอน การจัดกิจกรรมในการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล การอบรมแนะแนวและการปกครอง การติดตามความเคลื่อนไหวในวงการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน

2. สมรรถภาพด้านวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถที่แสดงออกซึ่งความรู้และทักษะในงานวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม การพัฒนาทักษะทางด้านเทคนิคอุตสาหกรรม การวางแผนการจัดบริหารโรงฝึกงาน และการติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวในวิทยาการต่าง ๆ ด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม

3. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สุขภาพ อ่อนน้อม ร่าเริงแจ่มใส มีความมานะพยายาม กระตือรือร้น มีความสามารถในการแก้ปัญหา สุขุมรอบคอบ สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ยอมรับในความคิดเห็นของผู้อื่น มีความคิดเห็นอย่างมีเหตุผลและเชื่อมั่นในตัวเอง เหมาะสมกับความเป็นครู

4. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงถึงความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงาน ให้ความช่วยเหลือผู้ร่วมงาน ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป ร่วมมือและร่วมกิจกรรมนำความรู้ด้านวิชาชีพไปสนับสนุนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น ตลอดจนการทำงานร่วมกันได้อย่างเป็นสุขและมีประสิทธิภาพ

5. สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่ดีหรือทางบวกต่ออาชีพครู ประกอบด้วย การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครู มีความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงาน การตรงต่อเวลา มีความเมตตากรุณา กระทำตนในสิ่งที่เป็นประโยชน์ตลอดจนมีความซื่อสัตย์สุจริต มีศีลธรรม จริยธรรมในอาชีพครู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา เป็นรูปแบบหนึ่งของงานวิจัยที่นิยมกันอย่างมากรทั้งในประเทศและต่างประเทศ (วรารักษ์ บวรศิริ. 2528 : 1) เป็นวิธีการสำคัญที่ทำให้ได้ข้อเท็จจริงและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ใช้ประเมินความสามารถและความก้าวหน้าของบุคคลในการปฏิบัติงานโดยอาศัยเครื่องมือและกระบวนการวัด (Good. 1973 : 565) และยังเป็นการสำรวจว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการปฏิบัติงานจริงเพียงใดและมีอุปสรรคอะไรผลที่ได้จากการติดตามผล จะเป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน นอกจากนี้การติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วยังเป็นเครื่องแสดงความห่วงใย ความสนใจ และความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษ่อีกด้วย (ประสพสันต์ อักษรมัต. 2524 : 15) ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งจะได้กล่าวถึงและเสนอโดยลำดับดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

สุริย์ ชรรณเลิศหล้า (2524 : 59-73) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" โดยใช้กลุ่มประชากรที่สำเร็จการศึกษาดังแต่ปีการศึกษา 2505-2523 และผู้บังคับบัญชาของบัณฑิตด้วย เพื่อศึกษาความสามารถของบัณฑิตในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ ด้านการสอน ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านทักษะต่ออาชีพครู ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผลปรากฏว่าความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาและบัณฑิตต่อความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการเกี่ยวกับความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การนำความรู้ ความคิดใหม่ ๆ มาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาพลศึกษา ความสนใจในการค้นคว้าวิจัย การผลิตตำราและเอกสารทางพลศึกษา ด้านบุคลิกภาพ คือ มีความขยันขันแข็ง อดทน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค และการควบคุมอารมณ์ และความมั่นคงทางจิตใจ ด้านทักษะต่ออาชีพครู มีความศรัทธาในอาชีพครู

ความรักความก้าวหน้าในอาชีพครู ความซื่อตรงต่อหน้าที่และเวลา การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ต่ออาชีพครู และความกระตือรือร้นต่อหน้าที่การสอน ซึ่งทั้ง 3 ด้านที่กล่าวมามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ในปีเดียวกัน ประสพสันต์ อักษรมัต (2524 : 150-151) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลบัณฑิตครูศาสตร์ วิทยาลัยครูภาคกลาง" เพื่อสำรวจความสามารถในการปฏิบัติงานที่บัณฑิตมีและที่ต้องการในความคิดเห็นของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา และสำรวจสถานที่ที่พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นบัณฑิตที่จบจากวิทยาลัยครูภาคกลาง ปีการศึกษา 2521 และปีการศึกษา 2522 จำนวน 219 คน และผู้บังคับบัญชาก็อีก 201 คน รวมทั้งสิ้น 420 คน พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานที่บัณฑิตมีทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก ในด้านบุคลิกภาพ ทักษะติดต่ออาชีพครูและมนุษยสัมพันธ์ ยกเว้นในด้านความสามารถในการสอนที่บัณฑิตและผู้บังคับบัญชาประเมินต่างกัน โดยที่บัณฑิตประเมินความสามารถในการสอนของตนเองอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการสอนของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความสามารถในการปฏิบัติงานที่ต้องการทั้งบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความต้องการไม่แตกต่างกัน ในความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิต ด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการสอน ทักษะติดต่ออาชีพครูและมนุษยสัมพันธ์และสำหรับสถานที่ที่พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน บัณฑิตส่วนใหญ่เห็นว่าโรงเรียนที่ปฏิบัติงานจะเป็นสถานที่ที่พัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านบุคลิกภาพ ความสามารถในการสอน ทักษะติดต่ออาชีพครูและมนุษยสัมพันธ์

เอกราช อุดระ (2520 : 67-74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีวิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู" เพื่อต้องการทราบผลการปฏิบัติงานในด้านความรู้ความสามารถเกี่ยวกับวิชาช่างและการสอน ตลอดจนความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพต่าง ๆ จากผู้บังคับบัญชา และผู้สำเร็จการศึกษาวិชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ดี และเสนอแนะให้ปรับปรุงด้านทักษะและปลูกฝังความรับผิดชอบการบริหาร โรงฝึกงานและความรู้ในการทำอุปกรณ์การสอนให้มากขึ้น ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา

เห็นว่าความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานของตนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แต่มีความภูมิใจในอาชีพอยู่ในเกณฑ์สูงและเสนอแนะให้เพิ่มการฝึกงานให้มีความรู้ความชำนาญเพิ่มขึ้น จากการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกับผู้ที่คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำ โดยผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมิน พบว่าไม่แตกต่างกัน

สุนิตย์ แวตศักดิ์ (2522 : 64-65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู" เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษาต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ความสามารถพิเศษและมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพของการเป็นครู การสนองความต้องการของสังคม และทัศนคติต่อวิชาชีพครู เพื่อทราบข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาและของผู้สำเร็จการศึกษาเองต่อสถาบัน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูในทัศนะของตนเอง และผู้บังคับบัญชาโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีและไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนความรู้ ความสามารถ บุคลิกภาพของการเป็นครู และทัศนคติต่อวิชาชีพครูในทัศนะของตนเองอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการและวุฒิครูต่างกันไม่แตกต่างกัน ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะว่าควรเพิ่มความรู้ด้านธุรการ การสนใจใฝ่หาความรู้ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ความรับผิดชอบงานของตน และส่วนรวม และคำนึงถึงการแต่งกาย ทรงผม และการพูดจา

กานดา ลือสุทธีวิบูลย์ (2523 : 64-66) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต ทางการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา" เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ความรู้ความสามารถพิเศษ ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ บุคลิกภาพของนักวิจัย ทัศนคติต่อวิชาชีพ และมนุษยสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ผลการปฏิบัติงานทุกด้านของมหาบัณฑิตทางการศึกษาศึกษา ในทัศนะของตนเอง ระหว่างมหาบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยมเมื่อสำเร็จปริญาตรีกับมหาบัณฑิตที่ไม่ได้รับเกียรตินิยมเมื่อสำเร็จปริญาตรีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญยกเว้นด้านบุคลิกภาพของนักวิจัย ซึ่งกลุ่มที่ได้รับเกียรตินิยมเมื่อ

สำเร็จปริญญาตรีเห็นว่า ตนมีผลการปฏิบัติงานในเกณฑ์สูงกว่าความเห็นของกลุ่มมหาบัณฑิตที่ไม่ได้รับเกียรตินิยมอย่างมีนัยสำคัญ ผลการปฏิบัติงานทุกด้านของมหาบัณฑิตทางการวิจัยในทัศนะของตนเอง ระหว่างมหาบัณฑิตที่มีผลการเรียนดีกับพวกที่มีผลการเรียนใช้ได้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตทางการวิจัยการศึกษา ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าของมหาบัณฑิตอย่างมีนัยสำคัญ ผลการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตในสาขาวิชาที่ต่างกันในทัศนะของตนเองแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญยกเว้นด้านบุคลิกภาพของนักวิจัย ซึ่งมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาเห็นว่าตนอยู่ในเกณฑ์ที่สูงกว่ามหาบัณฑิตสาขาวิทย์ผล และประเมินผลการศึกษาย่างมีนัยสำคัญ

บุญชัย บุญวิรัตน์ (2517 : 77-78) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2500-2515 : ทัศนคติของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน " เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของมหาบัณฑิต ต่อความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้บังคับบัญชาของมหาบัณฑิตจำนวน 123 คน และผู้ร่วมงานบัณฑิต จำนวน 132 คน ผลการวิจัยพบว่า ในทัศนคติของผู้บังคับบัญชาเห็นว่าบัณฑิตมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานโดยทั่วไปค่อนข้างดี ในด้านบุคลิกภาพเห็นว่าดี ในด้านความเชื่อมั่นในตนเอง การแต่งกาย และมารยาททำทางเหมาะสมกับการเป็นครู ส่วนในด้านหน้าที่รับผิดชอบ ความเห็นในการทำงานและการเป็นผู้นำอยู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน ในด้านการผลิตงานทางวิชาการและการจัดกิจกรรมวิชาการนั้นบัณฑิตมีความสามารถปานกลาง ส่วนในทัศนคติของผู้ร่วมงานเห็นว่าบัณฑิตสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ดี การผลิตงานทางวิชาการและความสามารถในการเป็นผู้นำอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และความสามารถในการจัดกิจกรรมวิชาการมีน้อย

เมตตา นพประดิษฐ์ (2527 : จ-ฉ) ได้ทำการติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูภาคใต้ จำนวนบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาอย่างละ 270 คน โดยใช้แบบสอบถามในลักษณะตรวจสอบรายการประเมินค่า จัดลำดับความสำคัญและปลายเปิด ผลปรากฏว่าด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

และคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครูของบัณฑิต ในทัศนคติของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาอยู่ในเกณฑ์ดี โดยแยกเปรียบเทียบด้านความสามารถในการปฏิบัติงานออกเป็น 2 ส่วน ส่วนที่หนึ่งในด้านวิชาการ ทักษะในการสอน และด้านมนุษยสัมพันธ์ ในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับส่วนที่สองในด้านคุณลักษณะที่เหมาะสมในการเป็นครูของบัณฑิต ในด้านบุคลิกภาพ และเจตคติต่ออาชีพครู ในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชามีความเห็นแตกต่างกัน

สุนทร คำโตนด และคนอื่น ๆ (2529 : 130-132) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงและระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูสกลนครปีการศึกษา 2521-2524 ผลการศึกษาพบว่า ผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในด้านต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาระเมินค่าตนเองอยู่ในเกณฑ์ดีและยังพบว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการต่างกัน ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อได้ศึกษาในรายละเอียดพบว่าผู้บังคับบัญชาที่มีอายุราชการต่างกันประเมินความสามารถด้านบุคลิกภาพ ในเรื่องการแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับการเป็นครู ความประพฤติ กิริยามารยาทเรียบร้อย และด้านการสนองความต้องการของท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บังคับบัญชาเสนอให้มีการปรับปรุงคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาในทุก ๆ ด้าน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษากว่าครึ่ง เห็นว่าการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนด้านวิชาเอกที่ได้รับจากวิทยาลัยครูนั้นยังไม่พอ

คเชนทร์ วักดิ์เพชร (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษาก่อบรมครูศาสตร์บัณฑิต สาขาศิลปศึกษา" โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการปฏิบัติงานของครูประจำการผู้สำเร็จการศึกษาก่อบรมครูศาสตร์บัณฑิต สาขาศิลปศึกษา ตามโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ประจำปีที่ 3-6 ปีการศึกษา 2525-2528 โดยการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้สำเร็จการศึกษาก่อบรมกับผู้บังคับบัญชา ด้านการแนะแนวและการปกครองชั้น ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านบุคลิกภาพของการเป็นครู ผลของการวิจัย พบว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษาก่อบรมมีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตนเองในแต่ละด้านและรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี

2. ผู้บังคับบัญชาที่มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านอยู่ในเกณฑ์ดี

3. ผู้สำเร็จการฝึกอบรมและผู้บังคับบัญชาที่มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละด้านและโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่มีอายุต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตนเองในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. ผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่มีระดับโรงเรียนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของตนเองในด้านการแนะแนวและการปกครองชั้น ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านบุคลิกภาพของการเป็นครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

6. ผู้บังคับบัญชาที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. ผู้บังคับบัญชาที่มีอายุต่างกันมีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในแต่ละด้านและรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

8. ผู้บังคับบัญชาที่มีระดับโรงเรียนต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการฝึกอบรมในด้านการแนะแนวและการปกครองชั้น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาโดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

9. จำนวนผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่เห็นว่าตนเองมีความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยได้รับจากการฝึกอบรมตามโครงการที่วิทยาลัยครูจัดขึ้น มีจำนวนมากกว่าผู้สำเร็จการฝึกอบรมที่เห็นว่า ตนเองมีความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ที่ได้รับจากประสบการณ์เดิมก่อนเข้ารับการฝึกอบรม

วิชา ภาควิชา (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครูศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะ

ของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา" โดยศึกษาในด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพ และเจตคติต่อวิชาชีพ ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิศวกรรมโยธาในทัศนะของบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา ในด้านมนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพและเจตคติต่อวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2. ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิศวกรรมโยธา ในทัศนะของบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยม ในด้านวิชาการ บุคลิกภาพและเจตคติต่อวิชาชีพ สูงกว่าในทัศนะของบัณฑิตที่ไม่ได้รับเกียรตินิยมอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ยกเว้นในด้านมนุษยสัมพันธ์ซึ่งปรากฏว่า ทั้งในทัศนะของบัณฑิตที่ได้รับเกียรตินิยมและไม่ได้เกียรตินิยม มีผลการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

3. ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตวิศวกรรมโยธา ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาที่มีวุฒิการศึกษาทางสาขาอื่นๆ ที่มีใช้ทางวิศวกรรมโยธา ในด้านวิชาการ บุคลิกภาพและเจตคติต่อวิชาชีพ สูงกว่าในทัศนะของผู้บังคับบัญชาที่มีวุฒิการศึกษาทางวิศวกรรมโยธาอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ยกเว้นในด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งพบว่าในทัศนะของผู้บังคับบัญชาทั้งสองไม่แตกต่างกัน

4. ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิศวกรรมโยธาในทัศนะของบัณฑิตในด้านวิชาการ มนุษยสัมพันธ์ บุคลิกภาพและเจตคติต่อวิชาชีพ ต่ำกว่าในทัศนะของผู้บังคับบัญชาอย่างมีนัยสำคัญที่ .01

งานวิจัยในต่างประเทศ

เทเลอร์ (Tayler. 1963 : 3860-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรปริญญาโททางการศึกษาของสถาบันการฝึกหัดครูทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของรัฐโอคลาโฮมา โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 125 คน และครูใหญ่ที่เป็นผู้บังคับบัญชาจำนวน 75 คน ผลการศึกษาพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาต้องการความรู้ด้านวิชาเอกหรือวิชาเฉพาะส่วนของเนื้อหาวิชาเพิ่มเติม และได้เสนอให้มีการเพิ่มการศึกษาที่เกี่ยวกับวิธีสอนวิชาเฉพาะหรือวิชาเอกดังกล่าวนี้ด้วย ความรู้ทางด้านวิชาการศึกษาเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในบางส่วน เพื่อให้สามารถนำไปใช้สอนในสถานการณ์จริงในชั้นเรียนได้ โดยการเพิ่มเติมเนื้อหาในรายวิชาต่างๆและควรตัดเนื้อหาวิชาบางส่วน

ที่ไม่เหมาะสมหรือซ้ำซ้อนกับรายวิชาอื่นๆ ออกไปบ้าง ส่วนความรู้ด้านวิชาสามัญทั่วไปควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกเรียนในรายวิชาที่สนใจและมีความถนัด เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ของผู้เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นสำหรับการให้บริการแนะแนว และการให้คำปรึกษา การบริการของห้องสมุด และการเตรียมตัวเพื่อทำการวิจัยนั้น เป็นที่พอใจของผู้สำเร็จการศึกษามาก

เชฟเฟอร์ (Schaefer. 1962 : 3106-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สันในปี ค.ศ. 1950-1959 จากกลุ่มตัวอย่างผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 226 คน และผู้บังคับบัญชาจำนวน 96 คน ผลการศึกษารูปได้ว่าผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนผู้สำเร็จการศึกษา ได้ประเมินค่าตนเองในด้านวิชาการอยู่ในเกณฑ์ดีส่วนใหญ่มีความพอใจในตำแหน่งและหน้าที่การปฏิบัติงานของตนเองและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรว่าความรู้ด้านวิชาเอกที่ได้รับจากการศึกษาอบรมในสถานศึกษานั้นเพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมด้านการจัดทำและการใช้อุปกรณ์การสอน การให้บริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าทางวิทยาลัยจัดให้ยังไม่พอเพียง

แอปเปิล (Apple. 1967 : 1321-A) ได้ประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูระดับมัธยมศึกษาของวิทยาลัย นอร์ธ พาร์ค โดยส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา เพื่อต้องการสำรวจถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1960-1963 พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชามีความเห็นตรงกันในเรื่องหลักสูตรที่ดี ประสิทธิภาพของหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ ซึ่งหลักสูตรควรได้รับการแก้ไขปรับปรุงในเรื่องการขยายวิชาต่างๆ ให้กว้างขวางออกไป ควรปรับปรุงวิชาเฉพาะหรือวิชาเอกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังเห็นว่าผู้ใช้หลักสูตรทุกฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลที่มีสมรรถภาพและคุณภาพสูง มีความกระตือรือร้นในการทำหน้าที่การสอนที่ดี

คาเดนเฮด (Cadenhead. 1965 : 3989-A) ได้ศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยลาแกร็ง เพื่อศึกษาปัญหาและนำผลของการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยดังกล่าว ผลการศึกษพบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานด้านการสอนสูงกว่าผู้สำเร็จการศึกษา

ประเมินค่าตนเอง โดยเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ในด้านเนื้อหาวิชาการศึกษา และวิชาชีพครูมากเกินกว่าความรู้ความสามารถในกระบวนการเรียนการสอน ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่า ประสบการณ์ที่มีประโยชน์มากในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัยคือ ประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนและการฝึกสอน ส่วนปัญหาที่ผู้สำเร็จการศึกษาพบมากที่สุดคือปัญหาเฉพาะหน้าที่ในขณะทำการสอน ผู้สำเร็จการศึกษาได้เสนอให้มีการประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูเสียใหม่โดยพยายามเน้นเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านการสอนให้มากขึ้น

นิคเลส (Nicklas. 1976 : 3564-A) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งได้รับใบรับรองในการประกอบอาชีพครูจากมหาวิทยาลัยเท็กซัสทางตอนเหนือ โดยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในหลักสูตร และมีเพียงส่วนน้อยที่พอใจในวิชาเรียนและสามารถที่จะนำไปใช้ประกอบอาชีพการสอนโดยตรง นอกจากนี้ยังพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อความสำเร็จในการเป็นครู และมีความพึงพอใจในอาชีพที่ตนเองกำลังปฏิบัติอยู่ ส่วนปัญหาที่ผู้สำเร็จการศึกษาพบมากที่สุดคือการจัดการเรียนการสอนและการควบคุมนักเรียนในชั้นเรียน

เบนเน็ต (Bennett. 1984 : 84-A) ได้ศึกษาติดตามผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของครูผู้บัณฑิต สาขาการให้คำปรึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1956-1982 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง เพื่อศึกษาว่าผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างมีความรู้ลึกหรือตื้นอย่างไรต่อครูผู้บัณฑิต และเพื่อต้องการรับทราบข้อเสนอแนะจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของครูผู้บัณฑิต ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันการศึกษามีความรู้ระดับปริญญาเอกสาขาศึกษาศาสตร์ และมีประสบการณ์ในการนิเทศ ผู้บังคับบัญชาประเมินครูผู้บัณฑิตในหัวข้อคุณสมบัติของผู้ให้คำปรึกษาอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม และประเมินในหัวข้อความสามารถในวิชาชีพอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าค่าเฉลี่ยจนถึงดีเยี่ยม ครูผู้บัณฑิตมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้และความก้าวหน้าทั้งในด้านการศึกษาและการปฏิบัติงานผู้บังคับบัญชาเสนอให้มีการเพิ่มทักษะทางด้านทฤษฎีการให้คำปรึกษา การบริหาร และการฝึกงาน แต่เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมทุกด้านผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างประเมินคุณภาพของครูผู้บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยโอไฮโอ อยู่ในระดับดีและดีเยี่ยมมหาวิทยาลัยอื่น

แอลเลน (Allen. 1982 : 1791-A) ได้ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่องและสาขาอาชีพศึกษาจากมหาวิทยาลัยเทกซัส เอ แอนด์ เอ็ม ที่สำเร็จการศึกษาระหว่างปี ค.ศ.1972 - 1981 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโปรแกรม และจะนำผลที่ได้สร้างระบบการติดตามเป็นระยะ และต่อเนื่องอันจะได้ข้อมูลที่ทันสมัยอยู่เสมอของผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าว่ามีทั้งผู้ที่เป็นมหาบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิต ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของพวกเขา สรุปผลการวิจัยว่าผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือสูงกว่า มีความเห็นต่อการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับพอใจ ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นชายมีความพึงพอใจในความสำเร็จการศึกษาของตนมากกว่าผู้ที่เป็นหญิงทางด้านผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้าง มีความพอใจในความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษาซึ่งเป็นผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แต่ก็ได้เน้นให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะการติดต่อสื่อสาร และตระหนักถึงประสบการณ์ในชีวิตจริงมากขึ้นกว่าเดิม

ชลาฟเพาสกี (Chlapowski. 1987 : 118) ได้ศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาด้านอาชีพศึกษาในระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยไวโอมิ่ง ที่สำเร็จระหว่างปีการศึกษา ค.ศ.1971-1985 จำนวน 15 รุ่น เพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของการจัดเตรียมการเรียนการสอนซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนระดับปริญญาโท ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านการฝึกประสบการณ์
2. ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าควรมีการปรับปรุงในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งยังมีจำนวนไม่เพียงพอ
3. ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ภายหลังจากสำเร็จการศึกษาไปแล้วยังคงติดต่อกับทางมหาวิทยาลัยอยู่เสมอ
4. ผู้สำเร็จการศึกษาล้วนใหญ่ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่ในระดับไม่สูงมากนัก

โจนส์ (Jones. 1984 : 183) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลระดับความพึงพอใจในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา ปริญญาเอกสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 1972-1982" ผลการวิจัยพบว่า

1. อายุและรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญ
2. ร้อยละ 63 ของผู้สำเร็จการศึกษาทำงานในสถาบันการศึกษา ถึงแม้ว่าเงินเดือนในภาคอุตสาหกรรมจะมีอัตราสูงกว่าก็ตาม
3. ผู้สำเร็จการศึกษาที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง
4. ร้อยละ 54 ของผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าตนเองควรมีรายได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ส่วนอีกร้อยละ 36 ของผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในรายได้ของตนเองที่เป็นอยู่

เบิร์ต (Baert. 1988 : 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา สาขาอุตสาหกรรมศิลป์ ในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองลองบีช ระหว่างปีการศึกษา 1982-1987 ผลการวิจัยพบว่าหนึ่งในแปดของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีประกอบอาชีพครู และมากกว่าครึ่งของผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ประกอบอาชีพครู ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสองระดับ มีความเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่าควรมีการฝึกอบรมการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดทักษะและความเชี่ยวชาญในการทำงานมากขึ้น และควรมีการเปิดสอนวิชาคอมพิวเตอร์ด้วย นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษาทั้งสองระดับต่างมีความพอใจในงานที่ทำอยู่และคิดว่าตนมีความสามารถเพียงพอที่จะทำงานต่อไปได้ และสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเห็นว่าควรมีการทำปริญญานิพนธ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อไป

จากผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เสนอมานี้ ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา โดยมีผู้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงผลการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการศึกษา ความเหมาะสมของหลักสูตร ปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ สำนวนการประกอบอาชีพและลักษณะงานว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ รวมทั้งมีการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงาน

ในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีทั้งระหว่างทักษะของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชา หรือระหว่าง
 ทักษะของผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้
 ได้ทำการวิจัยในเรื่องการติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
 หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร
 ปีการศึกษา 2530-2533 โดยศึกษาตามทักษะของ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน
 ทั้งนี้เพื่อให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะเป็แนวทางในการ
 ให้การศึกษาอบรมและปรับปรุงคุณภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
 ในสังคมปัจจุบันต่อไป

ตาราง 1 จำนวนผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามปีที่สำเร็จการศึกษา
และระดับสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานสอน

ปีที่สำเร็จการศึกษา	ระดับสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานสอน		รวม
	มัธยมศึกษา	อาชีวศึกษา	
2530	-	-	-
2531	5	2	7
2532	15	14	29
2533	5	8	13
	25	24	49

หมายเหตุ: ในปีที่สำเร็จการศึกษา 2530 ไม่มีผู้สำเร็จการศึกษาศึกษาปฏิบัติงานสอนอยู่ในสถานศึกษา

ตาราง 2 จำนวนผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา จำแนกตามระดับสถานศึกษา

ระดับสถานศึกษา	ผู้บังคับบัญชา	ผู้ร่วมงาน	รวม
มัธยมศึกษา	50	50	100
อาชีวศึกษา	48	48	96
	98	98	196

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บังคับบัญชา จำนวน 98 คน และ ผู้ร่วมงานจำนวน 98 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 196 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยการสร้างแบบสอบถามตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสารหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต โปรรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม กรมการฝึกหัดครู และบทความต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรครูช่างอุตสาหกรรม

2. ศึกษา ค้นคว้า ทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผล เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมสภาพด้านการปฏิบัติงาน ตลอดจนสมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมที่พึงประเมิน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามแนวทางที่ได้ศึกษา และเป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 2 ฉบับคือ

3.1 แบบสอบถามฉบับ ก. เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชา

3.2 แบบสอบถามฉบับ ข. เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้ร่วมงาน

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน และหน่วยงานที่สังกัด มีคำถาม 2 แบบ คือ แบบเติมข้อความและแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามทักษะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ในสมรรถภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ลักษณะคำถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นคำถาม

แบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ตามแนววิธีของลิเกิร์ต (Likert, 1970 : 175) โดยใช้มาตราการวัด 5 ระดับ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง ปานกลาง
- 2 หมายถึง พอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

ส่วนที่สอง เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามสมรรถภาพแต่ละด้าน

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาโทตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา ผู้วิจัยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่ายใช้ได้เท่านั้น โดยใช้เกณฑ์การยอมรับของผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ 2 ท่านขึ้นไป นำไปใช้เป็นข้อคำถามในแบบสอบถาม

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์ แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2528 แบ่งเป็นผู้บังคับบัญชาจำนวน 11 คน และผู้ร่วมงาน จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 21 คน วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าความสอดคล้องภายในแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามสูตรของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น .99

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนและดำเนินงานดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน ถึงผู้บังคับบัญชาของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
2. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตัว และส่งแบบสอบถามไปยังผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน โดยส่งทางไปรษณีย์ และให้ส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์เช่นเดียวกัน โดยผู้วิจัยได้แนบซองจดหมายที่พิมพ์จำหน่ายซอง ชื่อ และที่อยู่ของผู้วิจัย พร้อมปิดดวงตราไปรษณียากรไว้เรียบร้อย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมาให้ผู้วิจัยได้โดยสะดวกและรวดเร็วขึ้น และบางส่วนผู้วิจัยได้ทำการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามออกไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 196 ฉบับ เป็นแบบสอบถามฉบับ ก. สำหรับผู้บังคับบัญชา จำนวน 98 ฉบับ และฉบับ ข. สำหรับผู้ร่วมงาน จำนวน 98 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามที่ผู้ตอบส่งกลับมาให้เป็นฉบับที่สมบูรณ์ จำนวน 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 76.53 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด แยกเป็นแบบสอบถามฉบับ ก. จำนวน 74 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 75.51 และแบบสอบถามฉบับ ข. จำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.55 ดังแสดงไว้ในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและตอบกลับมาของ
กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	แบบสอบถามส่งไป	แบบสอบถามตอบกลับมา	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชา	98	74	75.51
ผู้ร่วมงาน	98	76	77.55
รวม	196	150	76.53

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
นำมาแจกแจงความถี่ แล้วนำเสนอเป็นตารางร้อยละ
2. คำนวณค่าเฉลี่ย (mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(standard diviation) การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการ
ศึกษาตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน ในแต่ละข้อและแต่ละด้านต่อไปนี้
 - 2.1 ด้านวิชาการ
 - 2.2 ด้านวิชาชีพ
 - 2.3 ด้านบุคลิกภาพ
 - 2.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 - 2.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยของแต่ละระดับความคิดเห็น ผู้วิจัยใช้
เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามแนวของ เบสท์ (Best. 1981 : 179-187)
ดังนี้

- 4.55 - 5.00 หมายความว่า ดีมาก
 3.55 - 4.54 หมายความว่า ดี
 2.55 - 3.54 หมายความว่า ปานกลาง
 1.55 - 2.54 หมายความว่า พอใช้
 1.00 - 1.54 หมายความว่า ควรปรับปรุง

3. เปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในระหว่างที่คณะของผู้บังคับบัญชา กับที่คณะของผู้ร่วมงาน ในแต่ละข้อ และแต่ละด้านต่อไปนี้

- 3.1 ด้านวิชาการ
 3.2 ด้านวิชาชีพ
 3.3 ด้านบุคลิกภาพ
 3.4 ด้านมนุษยสัมพันธ์
 3.5 ด้านเจตคติต่ออาชีพครู
 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

4. รวบรวมข้อเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับสมรรถภาพในแต่ละด้าน ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย
3. ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. การทดสอบค่าที

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มุ่งติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530 - 2533 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ในลักษณะของการติดตามผล (follow-up study) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครู พระนคร ในภาคปกติและภาค กศ.บป. ปีการศึกษา 2530 - 2533 และปฏิบัติ งานสอนอยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนประชากร ผู้บังคับบัญชา 2 คน ต่อผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษา 1 คน เป็นจำนวน 98 คน และผู้ร่วมงาน 2 คน ต่อผู้สอนที่สำเร็จการ ศึกษา 1 คน เป็นจำนวน 98 คน จากผู้สอนที่สำเร็จการศึกษจำนวน 49 คน ซึ่ง ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อจากการสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา และฝ่ายทะเบียนและวัดผล สำนักส่งเสริมวิชาการ วิทยาลัยครูพระนคร ดังแสดงไว้ในตาราง 1-2

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการแปลความหมายดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดสอบนัยสำคัญ โดยอาศัย การแจกแจงของค่าที่ (t-distribution)

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา โดยการเสนอเป็นตารางร้อยละ

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานในแต่ละข้อแต่ละด้าน ในสมรรถภาพ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู โดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์ตามแนวของเบสท์ (Best. 1981 : 179-187)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะของผู้ร่วมงาน ในแต่ละข้อและแต่ละด้าน ในสมรรถภาพ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู โดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแต่ละกลุ่มและนำมาเปรียบเทียบ โดยการทดสอบค่าที่

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตาม
ทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ในสมรรถภาพ
5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้าน
เจตคติต่ออาชีพครู เสนอข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ของ ผู้บังคับบัญชา
และผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา โดยการเสนอเป็นตารางร้อยละ
ดังแสดงไว้ในตาราง 4-6

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้บังคับบัญชา จำแนกสถานภาพตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	23	31.10
ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ	10	13.50
ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ	-	-
หัวหน้าแผนก	6	8.10
หัวหน้าหมวด	27	36.50
อื่นๆ	8	10.80
รวม	74	100.00

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่
อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาคือ
ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10

ตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 13.50
 ตำแหน่งหัวหน้าแผนก จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.10 และตำแหน่งอื่น ๆ
 จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.80 ส่วนตำแหน่งที่ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามมาเลย
 คือ ตำแหน่งผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ร่วมงาน จำแนกสถานภาพตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่ง	จำนวน	ร้อยละ
ผู้สอน	74	97.40
ปฏิบัติงานอื่น ๆ	2	2.60
รวม	76	100.00

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ร่วมงานที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่
 ปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งผู้สอน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 97.40 และปฏิบัติ
 งานอื่น ๆ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ
และระดับสถานศึกษา

สถานภาพ	มัธยมศึกษา		อาชีวศึกษา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บังคับบัญชา	48	32.00	26	17.30	74	49.30
ผู้ร่วมงาน	49	32.70	27	18.00	76	50.70
รวม	97	64.70	53	35.30	150	100.00

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ร่วมงาน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 50.70 แยกเป็นระดับมัธยมศึกษา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 32.70 และระดับอาชีวศึกษา จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 18.00 รองลงมาได้แก่ผู้บังคับบัญชา จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 49.30 แยกเป็นระดับมัธยมศึกษา จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และระดับอาชีวศึกษา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 และเมื่อคิดโดยรวมแยกตามระดับสถานศึกษา พบว่าในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 64.70 และระดับอาชีวศึกษาจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.30 รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงาน ในสมรรถภาพ 5 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู โดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ความเป็ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงไว้ในตาราง 7-16

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา

สมรรถภาพด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่าง อุตสาหกรรม	3.85	0.61	2
2. ความสามารถวางแผนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	3.68	0.63	7
3. ความสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้ เหมาะสมกับสถานการณ์	3.77	0.65	6
4. ความสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความคิด รวบยอดทางอาชีพงานช่างได้	3.78	0.66	3
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน กิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.78	0.70	3
6. การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่อ ผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตย	3.94	0.82	1
7. ความสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่าง สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน	3.78	0.77	3
8. ความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการ การสอนวิชาช่างให้สอดคล้องกับความต้องการ การของอาชีพและสังคม	3.66	0.68	9
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผล ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	3.68	0.59	7

ตาราง 7 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทาง ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการ เรียนการสอนอยู่เสมอ	3.64	0.80	10
รวม	3.75	0.90	

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ
การศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ใน
เกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยด้านวิชาการเท่ากับ 3.75 เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อจะ
พบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพด้านวิชาการในข้อที่ 6 การจัดการเรียนการ
สอนและการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตยไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย
3.94 ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 10
การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ
และสังคมเพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.64
ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ใน
เกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือ วิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงาน	4.09	0.62	1
2. ความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม	3.85	0.63	2
3. ความสามารถวางแผนและจัดระบบเพื่อ การดำเนินงานวิชาชีพได้	3.72	0.70	5
4. ความสามารถควบคุมและติดตามผลการ ดำเนินงานได้	3.71	0.67	6
5. ความสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎี และหลักวิชาชีพไปใช้ประโยชน์ได้	3.83	0.68	3
6. ความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงาน	3.54	0.74	10
7. ความสามารถในการซ่อมและการบำรุง รักษาเครื่องมือและเครื่องจักรกล	3.81	0.69	4
8. รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.70	0.73	7
9. ความสามารถในการติดต่อประสานงานและ ขอความร่วมมือต่างๆ ทางด้านงานวิชาชีพ	3.70	0.77	7
10. การติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวใน วิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพช่าง อุตสาหกรรม อยู่เสมอ	3.59	0.77	9
รวม	3.75	0.15	

ตาราง 8 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ใน เกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อจะพบว่าผู้บังคับ บัญชาประเมินสมรรถภาพด้านวิชาชีพในข้อที่ 1 ความรู้ความความชำนาญในวิชา เทคนิควิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงานไว้สูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.09 ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุด ได้แก่ข้อที่ 6 ความสามารถจัด บริหารโรงฝึกงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.54 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ ในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานในเกณฑ์ดี

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูช่าง	4.01	0.72	5
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางงานช่าง	3.91	0.63	8
3. มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ การงาน	3.94	0.61	7
4. ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่าง ถูกต้องทำนองคลองธรรม	4.01	0.78	5
5. ความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และผู้อื่น	4.05	0.82	3
6. มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.04	0.76	4
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.85	0.75	9
8. ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของ ตนเองตลอดเวลา	3.71	0.78	10
9. มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส	4.12	0.68	1
10. การมีกิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม	4.10	0.75	2
รวม	3.97	0.12	

ตาราง 9 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยด้านบุคลิกภาพเท่ากับ 3.97 เมื่อแยกวิเคราะห์รายชื่อจะพบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพในข้อที่ 9 มีสุขภาพแข็งแรง

ร่าเริงแจ่มใสไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาประเมินไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 8 ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.71 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาประเมินผล การปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทัศนะของ ผู้บังคับบัญชา

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ที่มีต่อส่วนรวม	4.09	0.66	4
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น	4.14	0.69	2
3. มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.12	0.75	3
4. ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.17	0.66	1
5. การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว	3.78	0.70	7
6. เป็นผู้สนใจใฝ่รู้เพื่อพัฒนา	4.08	0.80	5
7. ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป	4.05	0.68	6
8. เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษาและชุมชน	3.68	0.79	8
9. การร่วมมือและกิจกรรมในการนำความรู้ วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3.68	0.87	8

ตาราง 10 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทาง ประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพัตินเป็น แบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม	3.55	0.77	10
รวม	3.93	0.23	

ตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ตามที่คณะของผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยแล้ว อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อจะพบว่า ผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ในข้อที่ 4 ความสามารถปฏิบัติงาน ร่วมกับผู้อื่นได้ ไว้สูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.17 ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาประเมินไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 10 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพัตินเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ใน เกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของ
ผู้บังคับบัญชา

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความรักและศรัทธาในอาชีพครู	4.05	0.68	5
2. การมีจิตใจผูกพันที่จะปรับปรุงตนเองให้มี ความก้าวหน้าในอาชีพ	3.98	0.65	7
3. การมีจรรยาบรรณและวินัยตาม ประเพณีของครู	4.13	0.66	2
4. การตรงต่อเวลาและมีศีลธรรมอันดี	4.02	0.74	6
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและการสอน	4.06	0.64	3
6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู	3.98	0.67	7
7. ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครู	3.79	0.72	10
8. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ	4.06	0.62	3
9. รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหน้าที่การงาน	4.14	0.67	1
10. สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับ อาชีพครู	3.95	0.67	9
รวม	4.01	0.10	

ตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
ในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา โดยเฉลี่ยแล้วอยู่

ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อ จะพบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูในข้อที่ 9 รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงานไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.14 ส่วนข้อที่ผู้บังคับบัญชาประเมินไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 7 ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรม	4.07	0.56	1
2. ความสามารถวางแผนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.82	0.50	6
3. ความสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์	3.84	0.51	5
4. ความสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดทางอาชีพงานช่างได้	3.89	0.74	3
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.73	0.70	8
6. การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตย	3.89	0.72	3
7. ความสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน	3.94	0.67	2

ตาราง 12 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
8. ความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการสอนวิชาช่างให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม	3.68	0.78	9
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	3.77	0.74	7
10. การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.65	0.82	10
รวม	3.82	0.12	

ตาราง 12 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการตามทัศนะของผู้ร่วมงานโดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายละเอียดพบว่าผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพด้านวิชาการในข้อที่ 1 มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.07 ส่วนข้อที่ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 10 การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษากการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.65 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้ร่วมงานประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือ วิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงาน	4.11	0.71	1
2. ความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม	3.80	0.76	2
3. ความสามารถวางแผนและจัดระบบเพื่อการ ดำเนินงานวิชาชีพได้	3.64	0.76	8
4. ความสามารถควบคุมและติดตามผล การดำเนินงานได้	3.68	0.61	7
5. ความสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎีและ หลักวิชาชีพไปใช้ประโยชน์ได้	3.76	0.83	3
6. ความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงาน	3.50	0.77	10
7. ความสามารถในการซ่อมและการบำรุง รักษาเครื่องมือและเครื่องจักรกล	3.71	0.87	5
8. รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.76	0.79	3
9. ความสามารถในการติดต่อประสานงานและ ขอความร่วมมือต่าง ๆ ทางด้านงานวิชาชีพ	3.63	0.76	9
10. การติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวใน วิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรม อยู่เสมอ	3.71	0.72	5
รวม	3.73	0.15	

ตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 เมื่อแยกวิเคราะห์ที่เป็นรายข้อจะพบว่าผู้ร่วมงาน ประเมินสมรรถภาพด้านวิชาชีพในข้อที่ 1 ความรู้ความความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือ วิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงานไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.11 ส่วนข้อที่ ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 6 ความสามารถจัดบริหารโรง ฝึกงาน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.50 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนข้ออื่น ๆ ในสมรรถภาพ ด้านวิชาชีพ ผู้ร่วมงานประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดี

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูช่าง	4.00	0.61	6
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางช่าง	3.80	0.71	9
3. มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติ หน้าที่การงาน	4.07	0.62	3
4. ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตน อย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม	3.94	0.67	7
5. ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้อื่น	4.09	0.65	2
6. มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.07	0.60	3
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.85	0.77	8
8. ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของ ตนเองตลอดเวลา	3.78	0.75	10

ตาราง 14 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
9. มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส	4.38	0.65	1
10. การมีกิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม	4.07	0.68	3
รวม	4.00	0.17	

ตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยด้านบุคลิกภาพเท่ากับ 4.00 เมื่อแยกวิเคราะห์รายชื่อจะพบว่าผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพในข้อที่ 9 มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส ไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนข้อที่ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุดได้แก่ ข้อที่ 8 ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา โดยมีค่าเฉลี่ย 3.78 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้ร่วมงานประเมินผล การปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน
ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ที่มีต่อส่วนรวม	4.06	0.63	3
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น	4.07	0.62	1
3. มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.01	0.70	6
4. ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.02	0.63	5
5. การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว	3.72	0.68	9
6. เป็นผู้มีความเข้าใจเพื่อเพื่อแผ่	4.07	0.72	1
7. ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป	4.03	0.64	4
8. เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษาและชุมชน	3.73	0.80	8
9. การร่วมมือและกิจกรรมในการนำความรู้ วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3.72	0.85	9
10. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทาง ประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตน เป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม	3.86	0.73	7
รวม	3.92	0.15	

ตาราง 15 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ
การศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่
ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เมื่อแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อจะพบว่า

ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ในข้อที่ 2 การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และข้อที่ 6 เป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไว้สูงสุดโดยมีค่าเฉลี่ย 4.01 ส่วนข้อที่ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุด ได้แก่ข้อที่ 5 การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงานทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว และข้อที่ 9 การร่วมมือและร่วมกิจกรรมในการนำความรู้วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้ร่วมงานประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
1. ความรักและศรัทธาในอาชีพครู	4.18	0.64	2
2. การมีจิตใจฝักใฝ่ที่จะปรับปรุงตนเองให้มี ความก้าวหน้าในอาชีพ	4.06	0.66	7
3. การมีจรรยาบรรณและวินัยตาม ประเพณีของครู	4.21	0.63	1
4. การตรงต่อเวลาและมีศีลธรรมอันดี	4.17	0.68	3
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและการสอน	4.15	0.56	4
6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู	3.94	0.69	9
7. ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครู	3.93	0.77	10
8. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและ เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ	4.11	0.65	6
9. รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหน้าที่การงาน	4.15	0.73	4

ตาราง 16 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	$\bar{X}$	S.D.	ลำดับที่
10. สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคม เกี่ยวกับ อาชีพครู	4.01	0.68	8
รวม	4.08	0.09	

ตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้ร่วมงาน โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีค่าด้านเจตคติต่ออาชีพครูเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อจะพบว่าผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูในข้อที่ 3 การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครูไว้สูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.21 ส่วนข้อที่ผู้ร่วมงานประเมินสมรรถภาพไว้ต่ำสุด ได้แก่ ข้อที่ 7 ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู โดยมีค่าเฉลี่ย 3.93 ซึ่งทุกข้อในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูผู้ร่วมงานประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ในเกณฑ์ดีทุกข้อ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
ระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชากับทักษะของผู้ร่วมงาน ในสมรรถภาพ 5 ด้าน คือ
ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่อ
อาชีพครูโดยเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของแต่ละกลุ่มและนำมา
เปรียบเทียบโดยการทดสอบค่าที ดังแสดงไว้ในตาราง 17-21

ตาราง 17 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ
ด้านวิชาการ ระหว่างทักษะของผู้บังคับบัญชากับทักษะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านวิชาการ	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่					
ครูช่างอุตสาหกรรม	3.85	0.61	4.07	0.56	-2.38*
2. ความสามารถวางแผนการสอนได้					
อย่างมีประสิทธิภาพ	3.68	0.63	3.82	0.50	-1.49
3. ความสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้					
เหมาะสมกับสถานการณ์	3.77	0.65	3.84	0.51	-0.75
4. ความสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความคิด					
รวบยอดอาชีพงานช่างได้	3.78	0.66	3.89	0.74	-0.96
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม					
การเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.78	0.70	3.73	0.70	0.41
6. การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติ					
ต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตย	3.94	0.82	3.89	0.72	0.40
7. ความสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสอดคล้อง					
กับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน	3.78	0.77	3.94	0.67	-1.40

ตาราง 17 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านวิชาการ	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
8. ความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการสอนวิชาช่างให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม	3.66	0.68	3.68	0.78	-0.18
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ	3.68	0.59	3.77	0.74	-0.79
10. การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทาง ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ	3.64	0.90	3.65	0.82	-0.07
รวม	3.75	0.90	3.82	0.12	-1.44

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ข้อที่ 1 มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมตามทักษะของผู้บังคับบัญชาแตกต่างจากทักษะของผู้ร่วมงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทักษะของผู้ร่วมงานเห็นว่า ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมสูงกว่าทักษะของผู้บังคับบัญชา ส่วนสมรรถภาพด้านวิชาการในข้ออื่น ๆ และโดยรวมทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 18 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ
ด้านวิชาชีพ ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือ วิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงาน	4.09	0.62	4.11	0.71	-0.22
2. ความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพด้าน อุตสาหกรรม	3.85	0.63	3.80	0.76	0.42
3. ความสามารถวางแผนและจัดระบบ เพื่อการดำเนินงานวิชาชีพได้	3.72	0.70	3.64	0.76	0.71
4. ความสามารถควบคุมและติดตามผล การดำเนินงานได้	3.71	0.67	3.68	0.61	0.30
5. ความสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎี และหลักวิชาไปใช้ประโยชน์ได้	3.83	0.68	3.76	0.83	0.60
6. ความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงาน	3.54	0.74	3.50	0.77	0.33
7. ความสามารถในการซ่อมและการบำรุง รักษาเครื่องมือและเครื่องจักรกล	3.81	0.69	3.71	0.87	0.77
8. รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือ ต่างๆให้เกิดประโยชน์สูงสุด	3.70	0.73	3.76	0.79	-0.48
9. ความสามารถในการติดต่อประสานงาน และขอความร่วมมือต่างๆทางด้านงาน วิชาชีพ	3.70	0.77	3.63	0.76	0.57

ตาราง 18 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. การติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหว ในวิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรม อยู่เสมอ	3.59	0.77	3.71	0.72	-0.95
รวม	3.75	0.15	3.73	0.15	0.39

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ
การศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพในทุกๆ รายข้อ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและ
ผู้ร่วมงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 19 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูช่าง	4.01	0.72	4.00	0.61	0.25
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางช่าง	3.91	0.63	3.80	0.71	1.05
3. มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่การงาน	3.94	0.61	4.07	0.62	-1.31
4. ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม	4.01	0.78	3.94	0.67	0.56
5. ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้อื่น	4.05	0.82	4.09	0.65	-0.31
6. มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	4.04	0.76	4.09	0.60	-0.34
7. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.85	0.75	3.85	0.77	-0.03
8. ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา	3.71	0.78	3.78	0.75	-0.58
9. มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส	4.12	0.68	4.38	0.65	-2.39
10. การมีกิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม	4.10	0.75	4.07	0.68	0.25
รวม	3.97	0.12	4.00	0.17	-0.44

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพในทุกรายชื่อ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและ ผู้ร่วมงาน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของ ตนเองที่มีต่อส่วนรวม	4.09	0.63	4.06	0.63	0.27
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้ เข้ากับผู้อื่น	4.14	0.69	4.07	0.62	0.64
3. มีความเสียสละต่อส่วนรวม	4.12	0.75	4.01	0.70	0.91
4. ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.17	0.66	4.02	0.63	1.41
5. การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของ ผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว	3.78	0.70	3.72	0.68	0.53
6. เป็นผู้มีความใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	4.08	0.80	4.07	0.72	0.02
7. ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับ บุคคลทั่วไป	4.05	0.68	4.03	0.64	0.14
8. เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็น ประโยชน์ต่อสถานศึกษาและชุมชน	3.68	0.79	3.73	0.80	-0.36
9. การร่วมมือและกิจกรรมในการนำความรู้ วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น	3.68	0.87	3.72	0.85	-0.24

ตาราง 20 (ต่อ)

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทาง ประชาธิปไตยแก่ ชุมชน โดยประพุดิตน เป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม	3.55	0.77	3.86	0.73	-2.54*
รวม	3.93	0.23	3.92	0.15	0.06

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ในข้อที่ 10 ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตาม วิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพุดิตนเป็นแบบอย่างและชักชวนให้ผู้อื่น ปฏิบัติตาม ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาแตกต่างจากทัศนะของผู้ร่วมงาน อย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทัศนะของผู้ร่วมงานเห็นว่าผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา มีความสามารถด้าน ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพุดิตนเป็นแบบอย่างและชักชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม มากกว่าทัศนะของผู้ บังคับบัญชา ส่วนสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ในข้ออื่น ๆ และโดยรวมทั้งผู้บังคับ บัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 21 เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพ
ด้านเจตคติต่ออาชีพครู ระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับทัศนะของผู้ร่วมงาน

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	ผู้บังคับบัญชา		ผู้ร่วมงาน		t
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรักและศรัทธาในอาชีพครู	4.05	0.68	4.18	0.64	-1.20
2. การมีจิตใจผูกพันที่จะปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าในอาชีพ	3.98	0.65	4.06	0.66	-0.74
3. การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครู	4.13	0.66	4.21	0.63	-0.71
4. การตรงต่อเวลาและมีศีลธรรมอันดี	4.02	0.74	4.17	0.68	-1.24
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและการสอน	4.06	0.64	4.15	0.56	-0.91
6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู	3.98	0.67	3.94	0.69	0.35
7. ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู	3.79	0.72	0.93	0.71	-1.12
8. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ	4.06	0.62	4.11	0.65	-0.49
9. รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงาน	4.14	0.67	4.15	0.73	-0.08
10. สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับอาชีพครู	3.95	0.67	4.01	0.68	-0.49
รวม	4.01	0.10	4.08	0.09	-1.61

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ในทุกรายชื่อ ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะ
ของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ในสมรรถภาพ 5 ด้าน
คือ ด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่อ
อาชีพครู เสนอข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ดังแสดงไว้ในตาราง 22-31

ตาราง 22 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการ	ข้อเสนอแนะ
1. ไม่ได้สอนตรงกับสาขาที่เรียนมา	1. -
2. ขาดความรู้และทักษะในกระบวนการถ่ายทอดความรู้	2. ควรจัดการสัมมนาในด้านวิชาชีพครู บ่อย ๆ
3. วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติไม่เพียงพอ	3. ควรปรับปรุงพัฒนาสื่อการสอนและ ดัดแปลงสิ่งที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น มาใช้เป็นสื่อการสอน
4. มักไม่ค่อยทำแผนการสอน	4. ควรมีการเน้นในเรื่องการจัดเตรียม แผนการสอน
5. การวัดผลและประเมินผลภาคทฤษฎี และปฏิบัติใช้ เครื่องมือไม่เหมาะสม	5. ควรศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลที่ถูกต้องและนำมา ใช้ได้จริง
6. มีงานพิเศษมากทำให้ขาดความสนใจ ในงานวิชาการ	6. ควรเน้นการเป็นครูข้างมากกว่า การเป็นช่าง

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการ	ข้อเสนอแนะ
7. ขาดเอกสาร ตำรา หนังสือด้านช่างอุตสาหกรรม	7. ควรจัดหาเอกสาร ตำรา หนังสือด้านช่างอุตสาหกรรมให้เพียงพอ

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการ และข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ปัญหาจากตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาและปัญหาจากระบบการทำงาน ปัญหาจากตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การขาดความรู้และทักษะในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ไม่ทำแผนการสอน การวัดผลและประเมินผลภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม มีงานพิเศษมากทำให้ขาดความสนใจในงานวิชาการ ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดการสัมมนาในด้านวิชาชีพครูบ่อย ๆ ควรเน้นในการจัดเตรียมแผนการสอน เน้นการเป็นครูช่างมากกว่าการเป็นช่าง และศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่ถูกต้องและนำมาใช้ได้จริง ปัญหาจากระบบการทำงาน ได้แก่ ไม่ได้สอนตรงกับสาขาที่เรียนมา วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติไม่เพียงพอและขาดเอกสาร ตำรา หนังสือด้านช่างอุตสาหกรรม ข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงพัฒนาสื่อการสอนและดัดแปลงสิ่งที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการสอน และควรจัดหาหนังสือทางด้านช่างอุตสาหกรรมให้เพียงพอ

ตาราง 23 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ	ข้อเสนอแนะ
1. ขาดความชำนาญในการปฏิบัติการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และการซ่อมบำรุง	1. ควรหมั่นศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือ การซ่อมบำรุงและฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ
2. ไม่รู้จักประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์	2. ควรสอนการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้มากขึ้น
3. การดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เข้ากับรายวิชาที่สอนมีน้อย	3. ควรรู้จักดัดแปลงและแก้ปัญหาวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เข้ากับเนื้อหาและจุดประสงค์รายวิชา
4. ไม่ค่อยติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาชีพอุตสาหกรรม	4. -
5. ไม่มีความสามารถในการควบคุมงาน	5. ควรให้มีความรู้ความสามารถในด้าน การควบคุมงานให้มากกว่านี้
6. ไม่ค่อยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง	6. ควรเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติมากกว่านี้

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดความชำนาญในการปฏิบัติการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และการซ่อมบำรุง ไม่รู้จักประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ การดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เข้ากับรายวิชาที่สอนมีน้อย ไม่ค่อยติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาชีพอุตสาหกรรม ไม่มีความสามารถในการควบคุมงาน และไม่ค่อยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ข้อเสนอแนะคือ ควรหมั่นศึกษาศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือ การซ่อมบำรุงและฝึกฝนหาความชำนาญ

ควรสอนการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมให้มากขึ้น ควรรู้จักดัดแปลงและแก้ปัญหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วให้เข้ากับเนื้อหาและจุดประสงค์ของรายวิชา ควรให้มีความรู้ความสามารถด้านการควบคุมงานมากกว่านี้ และควรเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติมากกว่านี้

ตาราง 24 ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	ข้อเสนอแนะ
1. การวางตัวไม่เหมาะสมเท่าที่ควรทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียน	1. ควรมีการพัฒนาเรื่องการวางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู
2. ผู้ร่วมงานไม่ค่อยให้ความเชื่อถือครูผู้สอนที่เป็นสตรี	2. ควรเปิดโอกาสให้ครูช่างที่เป็นสตรีได้แสดงความสามารถมากกว่านี้
3. ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและไม่ค่อยแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์	3. ควรมีการอบรมและปลูกฝังในด้านวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และความเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น
4. มีความกระตือรือร้นน้อย	4. การเป็นครูช่างต้องกระฉับกระเฉงมากกว่านี้
5. ขาดความรับผิดชอบ	5. -

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ และข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการวางตัวไม่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียน ผู้ร่วมงานไม่ค่อยให้ความเชื่อถือครูผู้สอนที่เป็นสตรี ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและไม่ค่อยแสดงออกถึง

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นน้อย และขาดความรับผิดชอบ
ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการพัฒนาเรื่องการวางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู
ควรเปิดโอกาสให้ครูช่างที่เป็นสตรีได้แสดงความสามารถมากกว่านี้ ควรมีการอบรม
และปลูกฝังในวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเชื่อมั่นใน
ตนเองมากขึ้น และการเป็นครูช่างต้องกระตือรือร้นมากกว่านี้

ตาราง 25 ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา
ต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	ข้อเสนอแนะ
1. ขาดความรับผิดชอบร่วมกันในงาน ของที่ทำงาน	1. ควรเสียสละเวลาการทำงานร่วมกัน ให้มากขึ้น
2. ไม่พยายามปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่น ในหมวดวิชา	2. ควรยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอ แนะของผู้อื่น
3. การปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานยังไม่ เหมาะสม	3. -

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์
และข้อเสนอแนะตามที่คณะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการ
ขาดความรับผิดชอบร่วมกันในที่ทำงาน ไม่พยายามปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในหมวด
วิชา และการปฏิบัติตนกับผู้ร่วมงานยังไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ คือ ควรเสียสละ
เวลาการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น และควรยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น

ตาราง 26 ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะของ
ผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	ข้อเสนอแนะ
1. ขาดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง	1. ควรปรับปรุงให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง
2. มีเจตคติต่ออาชีพครูยังไม่สูงเท่าที่ควร	2. ควรหมั่นปรับปรุงพัฒนาตนเอง สร้างสำนึกที่ดีต่ออาชีพครู
3. -	3. ควรเน้นความเป็นครู ความรับผิดชอบ และการประยุกต์ใช้
4. การมาทำงานสาย	4. ควรปรับปรุงการมาทำงานให้ทันเวลา

จากตาราง 26 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง เจตคติต่ออาชีพครูยังไม่สูงเท่าที่ควร และการมาทำงานสาย ข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง ควรหมั่นปรับปรุงพัฒนาตนเอง สร้างสำนึกที่ดีต่ออาชีพครู ควรเน้นความเป็นครู ความรับผิดชอบและการประยุกต์ใช้ และควรปรับปรุงการมาทำงานให้ทันเวลา

ตาราง 27 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการ	ข้อเสนอแนะ
1. ขาดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นได้อย่างถูกต้อง	1. ควรให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สนใจ และรักในวิชาชีพของตนให้มากยิ่งขึ้น
2. ขาดการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อมาพัฒนาการเรียนการสอน	2. ควรมีการหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการและการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
3. การใช้สื่อการสอนไม่สอดคล้องและเหมาะสม	3. ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน
4. การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบมา	4. ควรเปิดสอนวิชาเลือกเกี่ยวกับงานช่างอุตสาหกรรมให้มากขึ้น

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ขาดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นได้อย่างถูกต้อง ขาดการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อมาพัฒนาการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนไม่สอดคล้องและเหมาะสม การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบมา ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ผู้เรียนเกิดความสนใจสนใจและรักในวิชาชีพของตนให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการและการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีความเข้าใจในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน และควรเปิดสอนวิชาเลือกเกี่ยวกับงานช่างอุตสาหกรรมให้มากขึ้น

ตาราง 28 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอน
ที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ	ข้อเสนอแนะ
1. ขาดการอบรมวิชาการทางด้านช่าง อุตสาหกรรม	1. ควรให้มีการอบรมวิชาการด้านช่าง อุตสาหกรรมมากขึ้น
2. ขาดความรู้ในเรื่องการนำวัสดุ ท้องถิ่นประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อย่าง เหมาะสม	2. โรงเรียนควรมีการสนับสนุนส่งเสริม ให้ครูได้มีโอกาสนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ ประโยชน์อย่างจริงจัง
3. ขาดทักษะด้านการปฏิบัติงานช่าง	3. ควรมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดทักษะมากขึ้น
4. การติดต่อขอความร่วมมือจาก วิทยากรภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาชีพ ช่างอุตสาหกรรมมีน้อย	4. ควรมีการติดต่อวิทยากรภายนอกเพื่อ พัฒนาอาชีพช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและ
ข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาด
การอบรมวิชาการทางด้านช่างอุตสาหกรรม ขาดความรู้ในเรื่องการนำวัสดุท้องถิ่น
มาประยุกต์ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ขาดทักษะด้านการปฏิบัติงานช่าง และการ
ติดต่อขอความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมมีน้อย
ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้มีการอบรมวิชาการด้านช่างอุตสาหกรรมมากขึ้น โรงเรียน
ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง
ควรมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดทักษะมากขึ้น และควรมีการติดต่อวิทยากร
ภายนอกเพื่อพัฒนาอาชีพช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

ตาราง 29 ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	ข้อเสนอแนะ
1. การแต่งตัวไม่เรียบร้อย	1. ควรแต่งกายให้เรียบร้อย
2. ไม่วางตัวให้เป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไป	2. ควรวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ
..	

จากตาราง 29 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ และข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการแต่งตัวไม่เรียบร้อย และไม่วางตัวให้เป็นที่เคารพนับถือของคนทั่วไป ข้อเสนอแนะคือ ควรแต่งกายให้เรียบร้อย และควรวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

ตาราง 30 ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	ข้อเสนอแนะ
1. ยึดถือความคิดเห็นของตัวเอง ยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นยาก	1. -
2. ขาดการนำความรู้ในวิชาชีพไปใช้ ในการพัฒนาสังคมและชุมชน	2. ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างทั่วถึงใน ชุมชนของตน
3. เข้ากับผู้อื่นได้ยาก	3. ควรปรับปรุงตัวให้เข้ากับผู้อื่นเพื่อให้ การทำงานงานราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ และข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการยึดถือความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นยาก ขาดการนำความรู้ในวิชาชีพไปใช้ในการพัฒนาสังคมและชุมชน และเข้ากับผู้อื่นได้ยาก ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างทั่วถึงในชุมชนของตน และควรปรับปรุงตัวให้เข้ากับผู้อื่นให้การทำงานราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

ตาราง 31 ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	ข้อเสนอแนะ
1. การเปลี่ยนงานไปอยู่หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ครู	1. ควรปลูกฝังในความเป็นครูให้กับผู้เรียนในสาขานี้ให้มากขึ้น
2. ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อสังคมเกี่ยวกับอาชีพครู	2. ควรสร้างความเข้าใจในอาชีพครูต่อสังคมให้มากขึ้น
3. ปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับอาชีพครู	3. ควรคำนึงถึงแนวทางของการเป็นครู ต้องมีระเบียบของความเป็นครู

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การเปลี่ยนงานไปอยู่หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ครู ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อสังคมเกี่ยวกับอาชีพครู และปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับอาชีพครู ข้อเสนอแนะ คือ ควรปลูกฝังในความเป็นครูให้กับผู้สำเร็จการศึกษาด้านครูช่วงอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ควรสร้างความเข้าใจในอาชีพครูต่อสังคมให้มากยิ่งขึ้น และควรคำนึงถึงแนวทางการเป็นครู ต้องมีระเบียบวินัยของความเป็นครู

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย เพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตลอดจนเปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชากับผู้ร่วมงาน รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ตั้งแต่ปีการศึกษา 2530 ถึงปีการศึกษา 2533 ทั้งของภาคปกติและภาคศ.บป. (การศึกษามุคปลายประกาศนียบัตร) รวมจำนวน 196 คน แยกเป็นผู้บังคับบัญชา 98 คนและผู้ร่วมงาน 98 คน

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ปรากฏว่า ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้บังคับบัญชาจำนวน 74 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 75.51 และจากผู้ร่วมงานจำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.55

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การแจกแจงความถี่และคำนวณร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน โดยค่าที และวิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ตำแหน่งงาน ผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่อยู่ในตำแหน่งหัวหน้าหมวดมากที่สุดรองลงมาได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ และตำแหน่งหัวหน้าแผนก ตามลำดับ ส่วนผู้ร่วมงานส่วนใหญ่จะปฏิบัติงานอยู่ในตำแหน่งผู้สอน และมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งอื่น ๆ

1.2 ระดับสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอยู่ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา นอกจากนั้นปฏิบัติงานอยู่ในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา

2. การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา

2.1 สมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในรายชื่อ การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายชื่อในสมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายชื่อ

2.2 สมรรถภาพด้านวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในรายชื่อ ความรู้ความชำนาญวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ส่วนในข้ออื่น ๆ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

2.3 สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในรายชื่อ มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการประเมินผล

และปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายข้อในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายข้อ

2.4 สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยในรายชื่อ ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพจน์ตนเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายข้อในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายข้อ

2.5 สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีโดยในรายชื่อ รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่การงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการสร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคมเกี่ยวกับอาชีพครูมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายข้อในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายข้อ

3. การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

3.1 สมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้ร่วมงานเห็นว่า ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาการโดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีโดยในรายชื่อ มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและการติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายข้อในสมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายข้อ

3.2 สมรรถภาพด้านวิชาชีพ ผู้ร่วมงานเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีโดยในรายชื่อ ความรู้ ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพเฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดและอยู่ในระดับปานกลางส่วนในข้ออื่น ๆ ผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

3.3 สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้ร่วมงานเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพด้านบุคลิกภาพ โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีโดยในรายชื่อการมีสุขภาพ แข็งแรงร่าเริงแจ่มใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายชื่อในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายชื่อ

3.4 สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้ร่วมงานเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีโดยรายชื่อ การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น รวมทั้งการเป็นผู้มีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว การร่วมมือและร่วมกิจกรรมในการนำความรู้วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายชื่อในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายชื่อ

3.5 สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้ร่วมงานเห็นว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดี โดยรายชื่อ การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณีของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งทุกรายชื่อในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้ร่วมงานเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ดีทุกรายชื่อ

4. เปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาระหว่างทัศนคติของผู้บังคับบัญชากับทัศนคติของผู้ร่วมงาน

4.1 สมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนคติแตกต่างกันในรายชื่อการมีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทัศนคติของผู้ร่วมงานเห็นว่าผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมสูงกว่าทัศนคติของผู้บังคับบัญชา ส่วนสมรรถภาพด้านวิชาการข้ออื่น ๆ และโดยรวมทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนคติแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 สมรรถภาพด้านวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายข้อ นั่นคือ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะต่อสมรรถภาพด้านวิชาชีพของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4.3 สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายข้อ นั่นคือ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะต่อสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน

4.4 สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันในรายข้อ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทักษะของผู้ร่วมงานเห็นว่าผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา มีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชนโดยประพฤติตนเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามสูงกว่าทักษะของผู้บังคับบัญชา ส่วนสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ข้ออื่น ๆ และโดยรวม ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4.5 สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติในทุกรายข้อ นั่นคือ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทักษะต่อสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทักษะของผู้บังคับบัญชา

5.1 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะตามทักษะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ประการใหญ่ ๆ คือ ปัญหาจากตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาและปัญหาจากระบบการทำงาน ปัญหาจากตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การขาดความรู้และทักษะในกระบวนการถ่ายทอดความรู้ ไม่ทำแผนการสอน การวัดผลและประเมินผลภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติใช้เครื่องมือไม่เหมาะสม มีงานพิเศษทำมากทำให้ขาดความสนใจในงานวิชาการ ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดการสัมมนาในด้านวิชาชีพครูบ่อย ๆ ควรเน้นในการจัดเตรียมแผนการสอน เน้นการเป็นครูช่างมากกว่าการเป็นช่าง และศึกษาวิธีสร้าง

เครื่องมือวัดและประเมินผลที่ถูกต้องและนำมาใช้ได้จริง ปัญหาจากระบบการทำงาน ได้แก่ ไม่ได้สอนตรงกับสาขาที่เรียนมา วัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือในการปฏิบัติไม่เพียงพอและขาดเอกสาร ตำรา หนังสือด้านช่างอุตสาหกรรม ข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงพัฒนาสื่อการสอนและดัดแปลงสิ่งที่สามารถหาได้ในท้องถิ่นมาใช้เป็นสื่อการสอน และควรจัดหาหนังสือทางด้านช่างอุตสาหกรรมให้เพียงพอ

5.2 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะตามทัศนะ

ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดความชำนาญในการปฏิบัติการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ และการซ่อมบำรุง ไม่รู้จักประยุกต์ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ การดัดแปลงเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีอยู่ให้เข้ากับรายวิชาที่สอนมีน้อย ไม่ค่อยติดตามข่าวความเคลื่อนไหวทางวิชาชีพอุตสาหกรรม ไม่มีความสามารถในการควบคุมงาน และไม่ค่อยให้นักเรียนฝึกปฏิบัติจริง ข้อเสนอแนะคือ ควรหมั่นศึกษาศึกษาวิธีการใช้เครื่องมือ การซ่อมบำรุงและฝึกฝนหาความชำนาญ ควรสอนการประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมให้มากขึ้น ควรรู้จักดัดแปลงและแก้ปัญหาวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วให้เข้ากับเนื้อหาและจุดประสงค์ของรายวิชา ควรให้ความรู้ความสามารถด้านการควบคุมงานมากกว่านี้ และควรเน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติมากกว่านี้

5.3 ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะตามทัศนะ

ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการวางตัวไม่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียน ผู้ร่วมงานไม่ค่อยให้ความเชื่อถือครูผู้สอนที่เป็นสตรี ขาดความเชื่อมั่นในตนเองและไม่ค่อยแสดงออกถึงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกระตือรือร้นน้อย และขาดความรับผิดชอบ ข้อเสนอแนะ คือ ควรมีการพัฒนาเรื่องการวางตัวให้เหมาะสมกับความเป็นครู ควรเปิดโอกาสให้ครูช่างที่เป็นสตรีได้แสดงความสามารถมากกว่านี้ ควรมีการอบรมและปลูกฝังในวิชาการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเชื่อมั่นในตนเองมากขึ้น และการเป็นครูช่างต้องกระตือรือร้นมากกว่านี้

5.4 ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะตามทัศนะ

ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดความรับผิดชอบร่วมกันในที่ทำงาน ไม่พยายามปรับตัวให้เข้ากับบุคคลอื่นในหมวดวิชา และการปฏิบัติตนกับ

ผู้ร่วมงานยังไม่เหมาะสม ข้อเสนอแนะ คือ ควรเสียสละเวลาการทำงานร่วมกันให้มากขึ้น และควรยอมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่น

5.5 ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะ
ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง เจตคติต่ออาชีพครูยังไม่สูงเท่าที่ควร และการมาทำงานสาย ข้อเสนอแนะ คือ ควรปรับปรุงให้มีความรักและศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างจริงจัง ควรหมั่นปรับปรุงพัฒนาตนเอง สร้างสำนึกที่ดีต่ออาชีพครู ควรเน้นความเป็นครู ความรับผิดชอบและการประยุกต์ใช้ และควรปรับปรุงการมาทำงานให้ทันเวลา

6. ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะของผู้ร่วมงาน

6.1 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการและข้อเสนอแนะตามทัศนะ
ของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ขาดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้นักเรียน คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็นได้อย่างถูกต้อง ขาดการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อมาพัฒนาการเรียนการสอน การใช้สื่อการสอนไม่สอดคล้องและเหมาะสม การสอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่จบมา ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้ผู้เรียนเกิดความสนใจสนใจและรักในวิชาชีพของตนให้มากยิ่งขึ้น ควรมีการหาความรู้เพิ่มเติม เช่น การอบรมสัมมนาทางด้านวิชาการและการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนมีความเข้าใจในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์การเรียนการสอน และควรเปิดสอนวิชาเลือกเกี่ยวกับงานช่างอุตสาหกรรมให้มากขึ้น

6.2 ปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพและข้อเสนอแนะตามทัศนะ
ผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการขาดการอบรมวิชาการทางด้านช่างอุตสาหกรรม ขาดความรู้ในเรื่องการนำวัสดุท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม ขาดทักษะด้านการปฏิบัติด้านช่าง และการติดต่อขอความร่วมมือจากวิทยากรภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมมีน้อย ข้อเสนอแนะ คือ ควรให้มีการอบรมวิชาการด้านช่างอุตสาหกรรมมากขึ้น โรงเรียนควรสนับสนุนส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสนำวัสดุท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์อย่างจริงจัง ควรมีการฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้

เกิดทักษะมากขึ้น และควรมีการติดต่อวิทยากรภายนอกเพื่อพัฒนาอาชีพช่างอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น

6.3 ปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพและข้อเสนอแนะตามที่ศณะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการแต่งตัวไม่เรียบร้อย และไม่วางตัวให้เป็นที่ยอมรับของทุกคนทั่วไป ข้อเสนอแนะคือ ควรแต่งกายให้เรียบร้อย และควรวางตัวให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

6.4 ปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์และข้อเสนอแนะตามที่ศณะของผู้ร่วมงานต่อผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ปัญหาการยึดถือความคิดเห็นของตนเอง ยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นยาก ขาดการนำความรู้ในวิชาชีพไปใช้ในการพัฒนาสังคม และชุมชน และเข้ากับผู้อื่นได้ยาก ข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดให้มีกิจกรรมอย่างทั่วถึงในชุมชนของตน และควรปรับปรุงตัวให้เข้ากับผู้อื่นให้การทำงานราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

6.5 ปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครูและข้อเสนอแนะตามที่ศณะของผู้ร่วมงานต่อผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ได้แก่ การเปลี่ยนงานไปอยู่หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ครู ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อสังคมเกี่ยวกับอาชีพครู และปฏิบัติตนไม่เหมาะสมกับอาชีพครู ข้อเสนอแนะ คือ ควรปลูกฝังในความเป็นครูให้กับผู้สำเร็จการศึกษาด้านครูช่างอุตสาหกรรมให้มากขึ้น ควรสร้างความเข้าใจในอาชีพครูต่อสังคมให้มากยิ่งขึ้น และควรคำนึงถึงแนวทางการเป็นครูต้องมีระเบียบวินัยของความเป็นครู

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถอภิปรายประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน จากการวิจัยพบว่าสมรรถภาพในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน โดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีในทุกด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญชัย บุญวิรัตน์ (2517 : 83) ซึ่งพบว่าผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่างมีความพึงพอใจต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิตจากวิทยาลัย วิชาการศึกษาร่วมกัน ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากวิทยาลัยครูพระนครได้ผลิตผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมได้ตรงกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ซึ่งจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ต้องการให้ผู้สำเร็จจากหลักสูตรนี้สามารถสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมในระดับมัธยมศึกษา หรือในระดับอาชีวศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทช่างอุตสาหกรรมได้ (เปรี๊ยะ กิจรัตน์, 2532 : 231) นับเป็นที่น่ายินดีที่การผลิตครูช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยครูพระนคร สามารถแก้ปัญหาการผลิตครูช่างที่ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรของระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาฉบับ พ.ศ. 2521 และพ.ศ. 2524 ตามลำดับได้ แทนที่จะผลิตแต่เพียงครูอุตสาหกรรมศิลป์แต่เพียงอย่างเดียว

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของสมรรถภาพในแต่ละด้าน พบว่าผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตามทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานในสมรรถภาพด้านวิชาการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ในแต่ละรายชื่อ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษายู่ในเกณฑ์ดีในทุกรายชื่อของแต่ละด้าน ส่วนสมรรถภาพในด้านวิชาชีพเมื่อพิจารณาในแต่ละรายชื่อแล้ว ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่างมีทัศนะต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษายู่ในเกณฑ์ดีเช่นกัน ยกเว้นในรายชื่อความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงานทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน เห็นว่าผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีผลการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาจากการ

ประเมินของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานที่ประเมินผลการปฏิบัติงานในข้ออื่น ๆ พบว่า อยู่ในเกณฑ์มากทุกข้อ อาจกล่าวได้ว่าสมรรถภาพในความสามารถจัดการบริหารโรงฝึกงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษายังไม่อยู่ในขั้นที่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจจะเนื่องจากการจัดบริหารโรงฝึกงานเป็นงานที่สามารถสังเกตได้ง่ายจากสภาพภายนอกและค่อนข้างชัดเจน การที่จะจัดให้โรงฝึกงานอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอต้องได้รับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่าย ทั้งตัวผู้เรียน ครูผู้สอน และผู้บริหาร รวมทั้งได้งบประมาณที่มากพอ แต่อย่างไรก็ตามการจัดการบริหารโรงฝึกงานนั้นถือว่าเป็นหน้าที่หนึ่งของครูผู้สอนด้านช่างอุตสาหกรรม (ไพโรจน์ ติรณนากุล. 2521 : 17-20) ดังนั้นความสามารถจัดการบริหารโรงฝึกงานจึงควรได้รับการปรับปรุงให้ดีกว่านี้ เช่น การดูแลรักษาเครื่องมือ เครื่องจักร เครื่องใช้ ในโรงฝึกงานให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ ใช้โรงฝึกงานในการสาธิตการสอนให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง จัดระเบียบความปลอดภัยและความสะอาดในการใช้โรงฝึกงาน สามารถวินิจฉัยสิ่งงานได้ด้วยตนเอง และมีการวางแผนในการจัดโรงฝึกงานได้ (ไพโรจน์ วีระไทย. 2525 : 51-60)

3. การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ระหว่างทัศนคติของผู้บังคับบัญชากับทัศนคติของผู้ร่วมงาน จากการวิจัยพบว่าสมรรถภาพในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ในระหว่างทัศนคติของผู้บังคับบัญชากับทัศนคติของผู้ร่วมงานโดยรวมไม่แตกต่างกันในทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีความมุ่งหวังความก้าวหน้าในการทำงานของตน จึงมีความตั้งใจในการทำงานและพร้อมที่จะปฏิบัติงานให้ดีที่สุดเท่าที่ตนเองสามารถจะทำได้ (บุญชัย บุญวิรัตน์. 2517 : 87) และอีกประการหนึ่งอาจเนื่องจากลักษณะการปฏิบัติงานของครูช่างอุตสาหกรรมเป็นงานที่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม เป็นพฤติกรรมที่เด่นชัด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการสอนหรืองานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจึงทำให้ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในทัศนคติของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานไม่แตกต่างกัน

4. เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของสมรรถภาพในแต่ละด้าน พบว่าการเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาระหว่างทัศนคติของผู้บังคับบัญชากับทัศนคติของผู้ร่วมงานในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ในแต่ละรายชื่อ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่างมีทัศนคติไม่แตกต่างกันใน

ทุกรายข้อของแต่ละด้าน ส่วนสมรรถภาพในด้านวิชาการ เมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อ แล้วพบว่าทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่างมีทัศนคติต่อผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายข้อ การมีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ภาษาอังกฤษสูง ซึ่งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนคติต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่ สำเร็จการศึกษาในข้อนี้แตกต่างกัน โดยในทัศนะของผู้ร่วมงานเห็นว่าผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษามีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูภาษาอังกฤษสูงกว่าทัศนคติของ ผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากผู้บังคับบัญชาของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาตั้ง เกณฑ์ ความคาดหวังในการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในการปฏิบัติหน้าที่ครู ภาษาอังกฤษไว้สูง หรืออาจเนื่องมาจากวิธีการเรียนการสอนทางด้านภาษาอังกฤษนั้น แตกต่างไปจากวิธีการเรียนการสอนในวิชาสามัญอื่น ๆ ทั้งนี้เพราะจะต้องทั้งภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติควบคู่กัน ทำให้การประเมินผลการปฏิบัติงานนั้นทำได้ยาก นอกจากนี้ อาจ เนื่องมาจากผู้ร่วมงานมีความเข้าใจ และทราบถึงวิธีการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี และเป็นผู้สอนในสาขาวิชาภาษาอังกฤษเช่นกัน จึงทำให้ ผลการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ภาษาอังกฤษของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามทัศนะ ของผู้ร่วมงานสูงกว่าทัศนคติของผู้บังคับบัญชา สำหรับสมรรถภาพในด้านมนุษยสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาในแต่ละรายข้อแล้วพบว่าทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่างมีทัศนคติต่อผล การปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในรายข้อ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชนโดยประพาดิตนเป็น แบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม ซึ่งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนคติต่อผลการ ปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในข้อนี้แตกต่างกัน โดยในทัศนะของผู้ร่วมงาน เห็นว่า ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตย แก่ชุมชน โดยประพาดิตนเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามสูงกว่าทัศนคติของ ผู้บังคับบัญชา ทั้งนี้ อาจจะเนื่องมาจากผู้ร่วมงานมีความใกล้ชิดกับผู้สอนที่สำเร็จการ ศึกษาได้ร่วมงานและร่วมกิจกรรมในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมากกว่าการ ร่วมงานโดยตรงกับผู้บังคับบัญชา หรืออาจเนื่องมาจากผู้บังคับบัญชาของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาตั้ง เกณฑ์ความคาดหวังในการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในข้อนี้ ไว้สูง จึงทำให้ผลการปฏิบัติงานในการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตย

แก่ชุมชนโดยประพัตินเป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตามของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามทัศนะของผู้ร่วมงานสูงกว่าทัศนะของผู้บังคับบัญชา

5. การให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน จากการวิจัยพบว่า

5.1 ด้านปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาการ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นเพิ่มเติมตรงกันที่ไม่เกี่ยวกับตัวผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา แต่มีผลกระทบต่อสมรรถภาพด้านวิชาการ คือ ปัญหาการสอนไม่ตรงกับสาขาที่ผู้สอนสำเร็จการศึกษามา ทำให้สมรรถภาพด้านวิชาการนั้นขาดประสิทธิภาพ ซึ่งผู้ร่วมงานได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้สถานศึกษาเปิดสอนรายวิชาทางด้านช่างอุตสาหกรรมให้เพิ่มขึ้น ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมคือ การที่ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีงานพิเศษนอกเหนือจากงานสอนและงานราชการ ทำให้ขาดความสนใจในงานวิชาการ ซึ่งผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ควรจะเน้นเรื่องการเป็นครูช่างมากกว่าการเป็นช่าง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้สอนที่สำเร็จการศึกษานั้นจะรับจากผู้สำเร็จการศึกษาระดับ ปวส. หรือ ปวท. มาเรียนต่อ (เปเรื่อง กิจรัตน์. 2532 : 79) จึงมักจะหาหนทางประกอบอาชีพส่วนตัวหารายได้พิเศษตามสาขาวิชาที่ได้เรียนมา

5.2 ด้านปัญหาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นเพิ่มเติม ในเรื่องที่ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาขาดความรู้ในการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้ให้ข้อเสนอแนะว่า วิทยาลัยควรสอนการประยุกต์ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมให้มากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานยังเห็นว่า ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษายังขาดทักษะและความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และการปฏิบัติงานช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในภาคเรียนสุดท้ายก่อนที่ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษานั้นจะต้องออกฝึกสอนและฝึกงานทางด้านช่างอุตสาหกรรมอย่างละครึ่งเทอม ดังนั้นทักษะและความชำนาญจึงด้อยลง

5.3 ด้านปัญหาในสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน มีความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่อง การวางตัวไม่เหมาะสมของผู้สอนที่

สำเร็จการศึกษา ทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียน นอกจากนี้ยังแต่งตั้ง
ไม่เรียบร้อย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนสาขาวิชาข้างนั้นจะต้องมีการฝึก
ปฏิบัติงานนอกเหนือจากการเรียนภาคทฤษฎีแล้ว ทำให้ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
อาจจะเกิดความเคยชินไม่ระมัดระวังในการวางตัวและไม่พิถีพิถันในการแต่งกาย
ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ผู้บังคับบัญชาได้ให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ผู้ร่วมงานไม่ค่อย
ให้ความเชื่อถือครูผู้สอนที่เป็นสตรี ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการผู้บังคับบัญชาเห็นว่า ครูผู้สอน
ที่เป็นเพศชายมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความสามารถในการเป็นผู้นำ ความสัมพันธ์
ทางสังคม และการแสดงออกดีกว่าครูสตรี (บุญชัย บุญวิรัตน์. 2517 : 34)
ซึ่งผู้บังคับบัญชาให้ข้อเสนอแนะว่า ควรเปิดโอกาสให้ครูสตรีได้แสดงความสามารถ
ในการปฏิบัติงานมากขึ้น

5.4 ด้านปัญหาในสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาและ
ผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาไม่ค่อยปรับตัวให้เข้ากับ
ผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นได้ยาก เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าในเรื่องนี้ขัดแย้ง
กับผลการวิจัยที่ได้จากข้อมูลถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ซึ่งมีผลการประเมินใน
เรื่องดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้บังคับบัญชา
และผู้ร่วมงานบางคน

5.5 ด้านปัญหาในสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชา
และผู้ร่วมงานมีความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษามีเจตคติต่ออาชีพครู
ยังไม่สูงเท่าที่ควรและมีการโอนย้ายไปอยู่หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่เป็นครู ทั้งนี้อาจเป็น
เพราะผลตอบแทนจากอาชีพครูไม่เป็นที่พึงพอใจและเห็นว่าตนเองสามารถประกอบ
อาชีพอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าได้ ซึ่งผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานได้ให้ข้อเสนอแนะว่า
ควรเน้นการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่ออาชีพครูให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านวิชาการ เนื่องจากผู้เรียนที่เข้าเรียนในโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพครูมาก่อน ในการจัดการเรียนการสอนทางด้านวิชาชีพครู วิทยาลัยจึงควรให้ความสำคัญ
2. ด้านวิชาชีพ วิทยาลัยควรจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องจักรที่ใช้ในการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันอุตสาหกรรมโดยเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมมีความรู้ความสามารถและความชำนาญสูงขึ้นโดยเฉพาะวิชาที่เกี่ยวกับการจัดและการบริหารโรงงาน
3. ด้านบุคลิกภาพ วิทยาลัยควรจัดกิจกรรมทางด้านวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อให้นักศึกษาได้แสดงออกทั้งในด้านความคิดสร้างสรรค์และความรับผิดชอบ
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ควรจัดและสนับสนุนให้มีการทำงานร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดตั้งชมรมไฟฟ้า การออกค่าย เป็นต้น
5. ด้านเจตคติต่ออาชีพครู วิทยาลัยควรให้ความสนใจแก่นักศึกษาที่เรียนในโปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรมให้เข้าใจถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่าเมื่อสำเร็จออกไปแล้วเน้นให้ไปประกอบอาชีพครู และสร้างเจตคติที่ดีต่ออาชีพครูให้นักศึกษา โดยอาจจะใช้โอกาสในช่วงการปฐมนิเทศ หรือการปัจฉิมนิเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม เพื่อจะได้ทราบข้อมูลนำมาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. ควรมีการติดตามผลผู้สำเร็จหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่ปฏิบัติงานในหน้าที่อื่นที่ไม่ใช่ครู

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุตประเสริฐ และคนอื่น ๆ. การศึกษาหาสมรรถวิสัยของของครูประถมศึกษา
ที่ต้องการ. กรุงเทพฯ : กรมการฝึกหัดครู, 2532.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. มนุษย์สัมพันธ์ เล่ม 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยาและ
การแนะแนว วิทยาลัยครูพระนคร, 2534.
- กษมา สารสมุทร. ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถภาพด้านการสอน
ของครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "คุณลักษณะของครู 4 ประการ," วิทยาสาร. 21(11) :
12-13 ; 15 มีนาคม 2513.
- กานดา ลือวิสุทธิวิบูลย์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของมหบัณฑิตทางการวิจัย
การศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในทัศนะของตนเองและผู้บังคับบัญชา.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.
อัดสำเนา.
- การฝึกหัดครู, กรม. การติดตามผลบัณฑิตวิทยาลัยครู ปีการศึกษา 2527. กรุงเทพฯ :
กองแผนงาน กรมการฝึกงานครู, 2528.
- _____. หลักการศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : กองส่งเสริมวิทยฐานะครู
กรมการฝึกหัดครู, 2530.
- _____. หลักสูตรวิทยาลัยครู พุทธศักราช 2530 สาขาวิชาการศึกษา. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2530.
- โกสินทร์ รังสยาพันธ์. ปรัชญาและคุณธรรมสำหรับครู. กรุงเทพฯ :
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ ฝึกหัดครู, 2530.
- ไกรนุช ศิริพล. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 2531.

- คเชนทร์ วักดิ์เพชร. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการปฏิบัติงานระหว่าง
ผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการฝึกอบรม ครุศาสตร์บัณฑิต สาขาศิลปศึกษา.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- จุฑา บุรีภักดี. การพัฒนาบุคลากร. กรุงเทพฯ : สมเจตน์การพิมพ์, 2533.
_____. มนุษย์สัมพันธ์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูสวนสุนันทา, 2533.
- ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. "แนวโน้มในการจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน,"
วารสารการศึกษา. 1 : 14-25 ; กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2522.
- เชาว์ เจริญลาภ. การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูช่างอุตสาหกรรม
ตามทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ของวิทยาลัยเทคนิคใน
เขตการศึกษา 2. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- दनัย สุทธิพจน์. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
สาขาวิชาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533. ถ่ายเอกสาร.
- บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. การสำรวจการทำงานของบัณฑิตทางการศึกษา ปีการศึกษา
2510. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512.
อัดสำเนา.
- บุญชัย บุญวิรัตน์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตปริญญาโทที่สำเร็จการศึกษา
จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ตั้งแต่ปีการศึกษา 2500-2515 : ทัศนคติของ
ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน. ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. ทัศนคติ : การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ประสพสันต์ อักษรมัต. การติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์ วิทยาลัยครูภาคกลาง.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
อัดสำเนา.

- เป็รื่อง กิจรัตน์. บทความทางวิชาการ อุตสาหกรรมศึกษา หลักการและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ : คณะอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2532.
- _____ . หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษา และการจัดการมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :
คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.
- ผจญ ชันชะชานะ. การสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2531.
- พรทิพย์ รัตนวิศาลนนท์. ทัศนะของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับ
สมรรถภาพของครูช่างอุตสาหกรรมระดับปริญญาตรีที่พึงประสงค์.
ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2527. ถ่ายเอกสาร.
- พระนคร, วิทยาลัยครู. คู่มือนักศึกษา ปีการศึกษา 2533 วิทยาลัยครูพระนคร.
กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2533.
- เพ็ญจันทร์ คัดนานติติก. "การศึกษาและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม,"
เศรษฐกิจและสังคม. 24(5) : 27-31 ; มิถุนายน-กรกฎาคม 2533.
- ไพโรจน์ ตีรธนากุล. การจัดการโรงฝึกงานช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ :
ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ, 2521.
- ไพศาล วีระไทย. ศึกษาสมรรถภาพของอาจารย์สอนวิชาไฟฟ้าปฏิบัติ
ตามความต้องการของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาในกรุงเทพ.
วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ, 2525. ถ่ายเอกสาร.
- เมตตา นพประดิษฐ์. การติดตามผลบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยครูภาคใต้.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
อัดสำเนา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. ความเป็นครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2531.
- ยุพา อุดมศักดิ์. "ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร," วารสาร
สภาการศึกษาแห่งชาติ. 7 : 13-14 ; พฤศจิกายน 2515.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์, 2530.

ละเมียด ลิมอักษร. หลักการสอน. พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2514.

เลขาธิการคุรุสภา, สำนักงาน. โครงการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.

วงพิภตร์ ภูพันธ์ศรี. จิตวิทยาพัฒนาการและการศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2529.

วราภรณ์ บวรศิริ. "การติดตามผลการศึกษา," วารสารการวิจัยการศึกษา. 1 ; 2528.

วัชร ทรัพย์มี. การแนะแนวในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.

_____. การแนะแนวอาชีพ. กรุงเทพฯ : แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521. อัดสำเนา.

วิจิตร อวาทกุล. เทคนิคมนุษยสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

วิชัย แหวนเพชร. เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร, 2530.

วิชาการศึกษา, วิทยาลัย. เอกสารประกอบการเรียน ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการศึกษาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2507.

วิทยา วิจารณ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิศวกรรมโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของบัณฑิตและคณาจารย์. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530. ถ่ายเอกสาร.

วินิจ เกตุขำ. มนุษยสัมพันธ์สำหรับผู้บริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2535.

สุชา จันทน์เอม และสุรางค์ จันทน์เอม. จิตวิทยาการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, 2520.

สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. เทคนิคและวิธีสอนวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2527.

- สุนิตย์ แววศักดิ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จปริญญาตรีจากวิทยาลัยครู.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
อัดสำเนา.
- สุรินทร์ สรศิริ. "ครูดีนั้นเป็นอย่างไร," วารสารวิทยาจารย์. 71 : 3-9 ;
กรกฎาคม 2515.
- สุรีย์ ชรรณเลิศหล้า. การติดตามผลบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาพลศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524. อัดสำเนา.
- สุนทร คำโตนด และคนอื่น ๆ. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษาชั้นสูง และระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสกลนคร ปีการศึกษา
2521-2524. สกลนคร : วิทยาลัยครูสกลนคร, 2529. อัดสำเนา.
- อนนต์ อนันตรังสี. หลักการแนะแนว. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2517.
- อนนต์ วงศ์กระจ่าง. "การรับผิดชอบของครูช่าง," วารสารวิทยาลัยครูอาชีวศึกษา.
3 : 73-79 ; กุมภาพันธ์ 2514.
- เอกราช อุดระ. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี
วิชาเอกอุตสาหกรรมศิลป์ที่ปฏิบัติงานอยู่ในวิทยาลัยครู. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
อัดสำเนา.
- อ่ำไพ สุจริตกุล. "สมรรถภาพที่จำเป็นสำหรับครูปริญญา," ใน สรุปการบรรยาย
และอภิปรายในการประชุมสัมมนาฉบับที่ คณะครุศาสตร์ และศึกษาศาสตร์
ครั้งที่ 3 ณ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 24-29 กรกฎาคม 2520. หน้า 108.
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2520.

Allen, Barbara Anne. "A Follow-up Study of the Graduates of the Adult and Extension and the Vocational Education Programs at Texas A&M University : 1972-1981, " Dissertation Abstracts International. 43(06) : 1791-A; December, 1982.

Andreyka, Robert E. and Thomas S. Briley. Competency-Based Teacher Education for Industrial Teachers, "cited by" Kitratnee, Preang. A Study of Functional Competencies Need by Thai Beginning Teachers of Industrial Art at College and Secondary Level. Unpublished Doctor's Dissertation : Michigan State University, 1975.

Apple, Robert Leonard. "An Evaluation of the Secondary Teacher Education Program at North Park College Based upon a Follow-up Study and the Academic Record of the Secondary Teacher Graduates," Dissertation Abstracts International. 28 : 1321-A; October, 1967.

Baert, Brian R. A Follow up Study of Industrial Arts Baccalaureate and Graduate Degree Recipient from California State University, Long Beach from 1982 to 1987. Master's Thesis. Long Beach : California State University, 1988.

Bannett, Emyrtle Hayes. "A follow up Study of the Employers of Counrelor Education Doctoral Graduates : The Ohio State University, 1965-1982," Dissertation Abtracts International. 45Z01X : 84-A; July, 1984.

- Best, John W. Research in Education. 4th ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice - Hall, 1981.
- Borich, Gray D. The Appraisal of Teaching. Massachusette : Addison Wesley, 1977.
- Cadenhead, Albert Kenneth. " A Study of a Selected Group of Teacher Education Graduates from Lagrange College, with Implication for Teacher Education at Lagrange College, " Dissertation Abstracts International. 25(7) : 3989-A; January, 1985.
- Calvin, Lee B.T. Improving College Teaching. Washington D.C. : American Council on Education, 1970.
- Chlapowski, Anthony Joseph. A Fifteen-Year Follow-up Study of Master's Degree Graduates from the Department of Vocational Education at the University of Wyoming. Doctor's Dissertation : University of Wyoming, 1987.
- Downing, Lester N. Guidance and Counseling Service on Introduction. New York : McGraw-Hill, 1968.
- Erickson, Clifford E. A Basic Text for Guidance Workers. Englewood Cliffs, N.J. : prentice-Hall, 1947.
- Good, Carter V. Editor. Dictionary of Education for Free People. New York : McGrew-Hill, 1973.

- Hall, Gen E. and Harward L. Jones. Competency-Based Education. New York : Prentice-Hall, 1976.
- Jones, Verma L. Kentle. A Follow-up Study of Industrial Education Doctoral Graduates of the Period of 1972 through 1982 to Inverstigate the Degree of Jop Satisfaction. Doctor's Dissertation : Iowa State University, 1984.
- Likert, John W. Research in Education. 2nd ed. Englewood Cliffs, N.J. : Prentice-Hall, 1970.
- Mager, R.F. and K.M. Beach. Developing Vocational Instruction. California : Belmont, California Fearan Publisher, 1964.
- Nicklas, Willis Lynn. " A Follow-up Study of the 1974-1975 Graduates of North Texas State University who Obtained Certification to Teach, " Dissertation Abstracts. 37 : 3564-A; December, 1976.
- Schaefer, Read Norman. " An Evaluation of Teacher Education Program at parson College," Dissertation Abstracts. 22(9) : 3106-A; March, 1962.
- Shertzer, Bruce and Shelley C. Stone. Fundamental of Guidance. Boston : Houghton Mifflin Co., 1971.
- Stoops, Emery and Gunnar L. Wahlguist. Principles and Practices in Guidance. New York : McGraw-Hill, 1973.

Tayler, Fred J. "An Appraisal of Selected Aspects of the Master Teaching Degree Program at a Teacher Education Institution," Dissertation Abstracts. 23 : 3860-A; April, 1963.

Wentling, T.L. Evaluation Occupational Education and Training Program. 2 nd ed. Boston : Allyn and Bacon, 1980.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
หนังสือขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1012/ 1443

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10220

๕ พฤศจิกายน 2535

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบถาม

เรียน

ด้วย นายกฤษฎา ม่วงนิเทศา นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน นิสิตผู้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบแบบถาม เพื่อทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการ
ศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา
2530-2533" โดยอยู่ในความควบคุมวิทยานิพนธ์ของ

1. รศ.หวน พันธุพันธ์
2. ดร.อุปวิทย์ ลวคั่นสกุล

มหาวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ใดที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี หับทิมโต)

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บัณฑิตศึกษา วิทยาเขตบางเขน

โทร. 521-1578 ต่อ 7

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง
1	นายพนเกียรติ ประถมบุตร	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หัวหน้าภาควิชาโลหะ คณะวิชาอุตสาหกรรมศึกษา วิทยาลัยครูพระนคร
2	นายประทีป เหมือนนิล	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย คณะวิชามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี
3	นางสุวรีย์ ศิริโกคาภิรมย์	อาจารย์ประจำ ภาควิชาวิจัยและวัดผลการศึกษา คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเทพสตรี

ที่ ทม 1007/0456

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

เรื่อง ขออนุญาตถอน

เรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นายกฤตดา ผ่องพิทยา เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะขอลาออกจากความระมัดระวังในการศึกษาชั้นกว่า เพื่อทำปริญญาโท
เรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาลักษณะพิเศษบัณฑิต โปรแกรม
วิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530 - 2533
ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ทวน ภิรมย์

ประธาน

ดร.อุบลวิทย์ สุวดีกุล

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอขออนุญาตถอน คือ ขอให้ช่วยฝ่ายวิชาการ หักน้ำหนักหรือหักหน้าแผนก
และเจ้าหน้าที่ ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือนเมษายน - มิถุนายน 2536 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
ปริญญาโท

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความ
ช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.สมพร บัวทอง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มีนาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามในการวิจัย จำนวน ชุด

ด้วยกระผม นายกฤษฎา พ่องพิทยา นิสิตปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กำลังดำเนินการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533 เพื่อเป็นข้อมูลทำวิทยานิพนธ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน และการปรับปรุงหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ต่อไป

จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน ช่วยตอบแบบสอบถามดังกล่าว และโปรดส่งกลับคืนกระผม ภายใน วันที่ เมษายน 2536 คำตอบของท่านจะเก็บเป็นความลับที่สุด และขอรับรองว่าจะนำคำตอบของท่านไปใช้โดยมิให้เกิดความเสียหายแก่ท่าน และหน่วยงานของท่านเป็นอันขาด

กระผมหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(กฤษฎา พ่องพิทยา)

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533
ฉบับ ก ของผู้บังคับบัญชา

รายละเอียดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้ทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
หรือเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

1. ขณะนี้ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่ง

- [] ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
- [] ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- [] ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ
- [] หัวหน้าแผนกวิชา
- [] หัวหน้าหมวดวิชา
- [] อื่นๆ โปรดระบุ

2. หน่วยงานที่ท่านสังกัด

- [] กรมสามัญศึกษา
- [] กรมอาชีวศึกษา
- [] อื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ

- ก. สมรรถภาพด้านวิชาการ
- ข. สมรรถภาพด้านวิชาชีพ
- ค. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ
- ง. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์
- จ. สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ในแต่ละด้านจะแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ขอให้ท่านประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาของ
อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่าน ว่ามีสมรรถภาพการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของท่านเพียง
ช่องเดียว เท่านั้น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ขอให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ
การปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามสมรรถภาพในแต่ละด้าน

ก. สมรรถภาพด้านวิชาการ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านวิชาการ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่าง อุตสาหกรรม.....					 I-I
2. ความสามารถวางแผนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....					 I-I
3. ความสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสม กับสถานการณ์.....					 I-I

สมรรถภาพด้านวิชาการ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
4. ความสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดทางอาชีพงานช่างได้.....					 I_I
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ.....					 I_I
6. การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตย.....					 I_I
7. ความสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน.....					 I_I
8. ความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนวิชาช่างให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม.....					 I_I
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ.....					 I_I
10. การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ.....					 I_I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะตามทัศนะของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ข. สมรรถภาพด้านวิชาชีพ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพ เฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงาน.....					 I-I
2. ความรอบรู้ในวงงานวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม.....					 I-I
3. ความสามารถวางแผนและจัดระบบเพื่อการ ดำเนินงานวิชาชีพได้.....					 I-I
4. ความสามารถควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน ได้.....					 I-I
5. ความสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎี และหลักวิชาชีพ ไปใช้ประโยชน์ได้.....					 I-I
6. ความสามารถจัดบริหารโรงงาน.....					 I-I
7. ความสามารถในการซ่อมและการบำรุงรักษา เครื่องมือและเครื่องจักรกล.....					 I-I
8. รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด.....					 I-I
9. ความสามารถในการติดต่อประสานงานและ ขอความร่วมมือต่างๆ ทางด้านงานวิชาชีพ...					 I-I
10. การติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวใน วิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพช่าง อุตสาหกรรม อยู่เสมอ.....					 I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานทางด้านวิชาชีพของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทักษะของท่าน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

ค. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความมีบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูช่าง.					 I_I
2. ความสามารถในการแก้ปัญหางานช่าง.....					 I_I
3. มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่การงาน.....					 I_I
4. ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่างถูกต้องทำนองคลองธรรม.....					 I_I
5. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และผู้อื่น.....					 I_I
6. มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น.....					 I_I
7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....					 I_I
8. ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเองตลอดเวลา.....					 I_I
9. มีสุขภาพแข็งแรง ร่าเริงแจ่มใส.....					 I_I
10. การมีกิริยาท่าทางสุภาพอ่อนน้อม.....					 I_I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อเสนอนะ ตามทักษะของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอนะ.....

.....

.....

ง. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ที่มีต่อส่วนรวม.....					 I-I
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น.....					 I-I
3. มีความเสียสละต่อส่วนรวม.....					 I-I
4. ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้.....					 I-I
5. การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว.....					 I-I
6. เป็นผู้มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่.....					 I-I
7. ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป.....					 I-I
8. เป็นผู้นำในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษาและชุมชน.....					 I-I
9. การร่วมมือและร่วมกิจกรรมในการนำความรู้ วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น.....					 I-I

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
10. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทาง ประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพาศิตน เป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม...					 I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้สอนที่สำเร็จ
การศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อ เสนอแนะตามทัศนะของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

จ. สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....					 I-I
2. การมีจิตใจฝักใฝ่ที่จะปรับปรุงตนเองให้มีความ ก้าวหน้าในอาชีพ.....					 I-I
3. การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณี ของครู.....					 I-I

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	สมรรถภาพที่เป็นจริง					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง	
4. การตรงต่อเวลาและมีศีลธรรมอันดี.....						I-I
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและการสอน.....						I-I
6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู.....						I-I
7. ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครู.....						I-I
8. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ.....						I-I
9. รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหน้าที่การงาน.....						I-I
10. สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคม เกี่ยวกับ อาชีพครู.....						I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู
ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อ เสนอแนะตามที่เสนอของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

---จบแบบสอบถาม---

ขอขอบคุณอย่างสูง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533
ฉบับ ข ของผู้ร่วมงาน

รายละเอียดของแบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง [] หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด
หรือเติมข้อความในช่องว่างที่เว้นไว้ให้

1. ขณะนี้ท่านปฏิบัติงานในหน้าที่

[] งานสอน

[] ปฏิบัติงานอื่นๆ โปรดระบุ

2. หน่วยงานที่ท่านสังกัด

[] กรมสามัญศึกษา

[] กรมอาชีวศึกษา

[] อื่นๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา

คำชี้แจง การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 ด้านคือ

- ก. สมรรถภาพด้านวิชาการ
- ข. สมรรถภาพด้านวิชาชีพ
- ค. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ
- ง. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์
- จ. สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู

ในแต่ละด้านจะแบ่งคำถามออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 ขอให้ท่านประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาของ

อาจารย์ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานของท่าน ว่ามีสมรรถภาพการปฏิบัติงาน
อยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง ตามความคิดเห็นของท่านเพียง
ช่องเดียว เท่านั้น

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด ขอให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการ
การปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ตามสมรรถภาพในแต่ละด้าน

ก. สมรรถภาพด้านวิชาการ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านวิชาการ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. มีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่าง อุตสาหกรรม.....					 I-I
2. ความสามารถวางแผนการสอนได้อย่างมี ประสิทธิภาพ.....					 I-I
3. ความสามารถเลือกใช้วิธีการสอนให้เหมาะสม กับสถานการณ์.....					 I-I

สมรรถภาพด้านวิชาการ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
4. ความสามารถสอนให้นักเรียนเกิดความคิดรวบยอดทางอาชีพงานช่างได้.....					 I-I
5. การกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ.....					 I-I
6. การจัดการเรียนการสอนและการปฏิบัติต่อผู้เรียนโดยยึดหลักประชาธิปไตย.....					 I-I
7. ความสามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาวิชาที่สอน.....					 I-I
8. ความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนวิชาช่างให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม.....					 I-I
9. ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ.....					 I-I
10. การติดตามข่าวและความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนอยู่เสมอ.....					 I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานทาง ด้านวิชาการ ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาการปฏิบัติงานและข้อเสนอแนะตามทักษะของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

๒. สมรรถภาพด้านวิชาชีพ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านวิชาชีพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความรู้ความชำนาญในวิชาเทคนิคหรือวิชาชีพ เฉพาะสาขาที่จะนำไปปฏิบัติงาน.....					 I-I
2. ความรอบรู้ในงานวิชาชีพด้านอุตสาหกรรม.....					 I-I
3. ความสามารถวางแผนและจัดระบบเพื่อการ ดำเนินงานวิชาชีพได้.....					 I-I
4. ความสามารถควบคุมและติดตามผลการดำเนินงานได้.....					 I-I
5. ความสามารถประยุกต์ความรู้จากทฤษฎี และหลักวิชาชีพ ไปใช้ประโยชน์ได้.....					 I-I
6. ความสามารถจัดบริหารโรงงาน.....					 I-I
7. ความสามารถในการซ่อมและการบำรุงรักษา เครื่องมือและเครื่องจักรกล.....					 I-I
8. รู้จักเลือกใช้และดัดแปลงวัสดุเครื่องมือต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด.....					 I-I
9. ความสามารถในการติดต่อประสานงานและ ขอความร่วมมือต่างๆ ทางด้านงานวิชาชีพ...					 I-I
10. การติดตามข่าวคราวความเคลื่อนไหวใน วิทยาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพช่าง อุตสาหกรรม อยู่เสมอ.....					 I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพการปฏิบัติงานทางด้านวิชาชีพของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อ เสนอแนะตามที่เสนอของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

ค. สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ	สมรรถภาพที่เป็นจริง					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง	
1. ความเป็นบุคลิกลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูช่าง.....						I-I
2. ความสามารถในการแก้ปัญหาทางงานช่าง.....						I-I
3. มีความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ การงาน.....						I-I
4. ความสามารถควบคุมตนเองให้ปฏิบัติตนอย่าง ถูกต้องทำนองคลองธรรม.....						I-I
5. ความรับผิดชอบต่อนักเรียนและผู้อื่น.....						I-I
6. มีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น.....						I-I
7. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์.....						I-I
8. ประเมินผลและปรับปรุงการทำงานของตนเอง ตลอดเวลา.....						I-I
9. มีสุขภาพแข็งแรง ว่องไวแจ่มใส.....						I-I
10. การมีกิจวัตรทำทางสุภาพอ่อนน้อม.....						I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านบุคลิกภาพ ของผู้สอนที่สำเร็จ การศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อเสนอนแนะ ตามที่คณะของท่าน

ปัญหา.....

ข้อเสนอนแนะ.....

ง. สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ที่มีต่อส่วนรวม.....					 I-I
2. การมีสัมพันธภาพที่ดีและปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น.....					 I-I
3. มีความเสียสละต่อส่วนรวม.....					 I-I
4. ความสามารถปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้.....					 I-I
5. การให้คำแนะนำและแก้ปัญหาของผู้ร่วมงาน ทั้งในด้านวิชาการและส่วนตัว.....					 I-I
6. เป็นผู้สนใจใฝ่หาเพื่อพัฒนา.....					 I-I
7. ให้การต้อนรับและเป็นกันเองกับบุคคลทั่วไป.....					 I-I
8. เป็นผู้ริเริ่มในการริเริ่มกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อสถานศึกษาและชุมชน.....					 I-I
9. การร่วมมือและร่วมกิจกรรมในการนำความรู้ วิชาชีพไปพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น.....					 I-I

สมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
10. ส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทาง ประชาธิปไตยแก่ชุมชน โดยประพาดิตน เป็นแบบอย่างและชักชวนผู้อื่นให้ปฏิบัติตาม...					 I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้สอนที่สำเร็จ
การศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะของท่าน

ปัญหา.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

จ. สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู

คำถามส่วนที่ 1

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	สมรรถภาพที่เป็นจริง				
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง
1. ความรักและศรัทธาในอาชีพครู.....					 I-I
2. การมีจิตใจใฝ่ใฝ่ที่จะปรับปรุงตนเองให้มีความ ก้าวหน้าในอาชีพ.....					 I-I
3. การมีจรรยาบรรณและวินัยตามประเพณี ของครู.....					 I-I

สมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู	สมรรถภาพที่เป็นจริง					
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ควรปรับปรุง	
4. การตรงต่อเวลาและมีศีลธรรมอันดี.....						I-I
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานและการสอน.....						I-I
6. การเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาชีพครู.....						I-I
7. ความร่วมมือและส่งเสริมให้มีการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครู.....						I-I
8. ความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีและเกิด ประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ.....						I-I
9. รักษาความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในหน้าที่การงาน.....						I-I
10. สร้างความเข้าใจอันดีต่อสังคม เกี่ยวกับ อาชีพครู.....						I-I

คำถามส่วนที่ 2

ให้ท่านเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมรรถภาพด้านเจตคติต่ออาชีพครู
ของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาท่านนี้ ในด้านปัญหาและข้อเสนอแนะตามทัศนะของท่าน

ปัญหา.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

---รูปแบบสอบถาม---

ขอขอบคุณอย่างสูง

ภาคผนวก ค.
หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
พุทธศักราช 2530

หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับปริญญาตรี (หลังอนุปริญญา)
พุทธศักราช 2530

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อให้สามารถสอนในหลักสูตรวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปได้
2. เพื่อให้มีความสามารถพัฒนารายวิชาและกระบวนการเรียนการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของอาชีพและสังคม
3. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพการสอนช่างอุตสาหกรรมอย่างเพียงพอที่จะศึกษาต่อในระดับสูงได้
4. เพื่อให้สามารถนำความรู้ด้านวิชาชีพไปสนับสนุนการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นได้
5. เพื่อปลูกฝังความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบตลอดจนมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ในอาชีพครู

หน่วยกิตรวม 72 หน่วยกิต

หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป 16 หน่วยกิต

ให้เรียนทั้ง 4 กลุ่มวิชา ๆ ละไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต โดยเลือกเรียนไม่น้อยกว่ากลุ่มย่อยละ 1 รายวิชา ยกเว้นกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ให้เลือกเรียนเพียง 2 กลุ่มย่อยและต้องไม่ซ้ำกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้วในระดับอนุปริญญา

1. กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร ให้เลือกเรียน 4 หน่วยกิต
 กลุ่มย่อยที่ 1

2611202	วาทการ	2(2-0)
2611204	การอ่านทั่วไป	2(2-0)

2611221	การเขียนเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
2611221	การเขียนเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
กลุ่มย่อยที่ 2		
2621103	การอ่านภาษาอังกฤษทั่วไป	2(2-0)
2621110	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1	2(2-0)
2621111	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2	2(2-0)
2731105	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	2(2-0)
2731106	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
2741105	ภาษาจีนเบื้องต้น	2(2-0)
2741106	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
2761105	ภาษาฝรั่งเศสเบื้องต้น	2(2-0)
2761106	ภาษาฝรั่งเศสเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)
2771105	ภาษาเยอรมันเบื้องต้น	2(2-0)
2771106	ภาษาเยอรมันเพื่อการสื่อสาร	2(2-0)

2. กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ให้เลือกเรียน 4 หน่วยกิต

กลุ่มย่อยที่ 1		
2641716	สุนทรียะทางทัศนศิลป์	2(2-0)
2651203	สังคมนิยม	2(2-0)
2661701	สุนทรียะทางนาฏศิลป์ไทย	2(2-0)
กลุ่มย่อยที่ 2		
2121201	จิตวิทยาทั่วไป	2(2-0)
2122503	มนุษยสัมพันธ์	2(2-0)
กลุ่มย่อยที่ 3		
2671102	ตรรกวิทยาทั่วไป	2(2-0)
2671112	ปรัชญาและศาสนา	2(2-0)
2671201	พุทธศาสนา	2(2-0)
2671202	จริยธรรมกับชีวิต	2(2-0)

3. กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ ให้เลือกเรียน 4 หน่วยกิต

กลุ่มย่อยที่ 1

2691201	เหตุการณ์โลกปัจจุบัน	2(2-0)
2691221	อารยธรรม	2(2-0)
2721101	การเมืองการปกครอง	2(2-0)
2721212	กฎหมายกับชีวิต	2(2-0)

กลุ่มย่อยที่ 2

2681401	มนุษย์กับสังคม	2(2-0)
2681507	สังคมศาสตร์กับการพัฒนา	2(2-0)
2682503	ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต	2(2-0)
2711216	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
2711301	ภูมิศาสตร์ประเทศไทย	2(2-0)
4612201	มนุษย์กับเศรษฐกิจ	2(2-0)

4. กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ให้เลือกเรียน 4 หน่วยกิต

กลุ่มย่อยที่ 1

3101003	วิทยาศาสตร์เพื่อสุขภาพ	2(2-0)
3101005	วิทยาศาสตร์เพื่อชีวิต	2(2-0)
3101103	วิทยาศาสตร์กับสังคม	2(2-0)
3101104	มนุษย์กับวิทยาศาสตร์กายภาพ	2(2-0)
3101105	มนุษย์กับวิทยาศาสตร์ชีวภาพ	2(2-0)
3101106	ชีวิตกับสภาพแวดล้อม	2(2-0)
3101107	วิทยาศาสตร์ในการดำรงชีวิต	2(2-0)

กลุ่มย่อยที่ 2

3171109	คณิตศาสตร์กับการตัดสินใจ	2(2-0)
3191101	การใช้คอมพิวเตอร์	2(2-0)
3191102	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2(2-0)

ข้อกำหนดเฉพาะ สำหรับผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาพื้นฐานทั่วไปตามหลักสูตรระดับอนุปริญญามาก่อน ต้องเรียนรายวิชาบังคับจากกลุ่มวิชาในระดับอนุปริญญาและเลือกเรียนให้ครบตามเกณฑ์ขั้นต่ำของหลักสูตรโดยให้ได้กลุ่มวิชาละไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต

หมวดวิชาเฉพาะ 52 หน่วยกิต

แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มวิชา คือ กลุ่มวิชาเนื้อหาให้เรียนไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต กลุ่มวิชาชีพครูกำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต และกลุ่มวิชาที่ปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพกำหนดให้เรียน 8 หน่วยกิต

1. กลุ่มวิชาเนื้อหา วิชาเอกอุตสาหกรรม จัดเป็นแบบเอกเดี่ยวให้เรียนไม่น้อยกว่า 34 หน่วยกิต

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

4114207	ระบบการผลิตในงานอุตสาหกรรม	2(2-0)
4111208	สวัสดิศึกษาในงานอุตสาหกรรม	2(2-0)
4112204	การจัดและบริหารโรงฝึกงาน	2(2-0)

ข้อกำหนดเฉพาะ ในกรณีที่เคยเรียนรายวิชาบังคับหรือเทียบเท่ามาแล้วในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่าให้เรียนรายวิชาเลือกแทน

เลือก ให้เลือกเรียนช่างใดช่างหนึ่งไม่น้อยกว่า 28 หน่วยกิตจากแขนงช่างต่อไปนี้

1. แขนงช่างก่อสร้าง

รายวิชาเลือก 1 : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 16 หน่วยกิต

4133107	การจัดและการบริหารงานก่อสร้าง	2(2-0)
4133306	งานก่อสร้าง 3	2(1-3)
4133413	งานก่อสร้าง 4	2(3-0)
4133608	ทฤษฎีโครงสร้าง	3(2-2)
4134713	การสำรวจเพื่อการก่อสร้าง	3(2-2)

4133206	ธุรกิจก่อสร้างและการประกวดราคา	2(1-3)
4133209	เขียนแบบก่อสร้าง 3	2(1-3)
	รายวิชาเลือก 2 : ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 12 หน่วยกิต	
4134210	เขียนแบบก่อสร้าง 4	2(1-3)
4134109	การตรวจงานการก่อสร้าง	2(2-0)
4133607	การออกแบบโครงสร้างไม้และเหล็ก 2	3(3-0)
4133710	สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
4134610	การออกแบบโครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก 2	3(3-0)
4134711	เทคโนโลยีคอนกรีต 2	3(3-0)
4134712	การออกแบบโครงสร้างใต้ดิน	2(2-0)
4133106	วัสดุก่อสร้าง	2(2-0)
4134612	วิศวกรรมการทาง 2	3(2-2)
4134903	งานโครงการพิเศษ	2(0-4)
4134309	การออกแบบผลิตภัณฑ์เคหภัณฑ์	2(1-3)
4134310	การจัดและบริหารเคหภัณฑ์อุตสาหกรรม	3(2-2)
4134716	กฎหมายแรงงาน พ.ร.บ.วิชาชีพสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม	2(2-0)
3191101	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3(3-0)
3192314	โปรแกรมสำเร็จรูป	3(2-2)

2. แขนงช่างโลหะ

รายวิชาเลือก 1 : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ให้เรียนไม่น้อยกว่า 19 หน่วยกิต

4174126	เขียนแบบเทคนิคอุตสาหกรรม	2(1-3)
4174225	การเชื่อมและการทดสอบ	3(2-2)
4174226	เทคโนโลยีการเชื่อม	2(1-3)
4174227	เทคโนโลยีงานโลหะแผ่น	2(1-3)
4174319	การประลองเครื่องมือกล	3(2-2)
4174323	เทคโนโลยีเครื่องมือกล	2(1-3)
4174419	วัสดุวิศวกรรม	3(3-0)

4174902 งานค้นคว้าโลหะ 2 2(0-4)

รายวิชาเลือก 2 : เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต

4173118	กลศาสตร์วิศวกรรม	2(2-0)
4174129	จิตวิทยาอุตสาหกรรม	3(3-0)
4174130	การควบคุมคุณภาพการผลิต	3(3-0)
4174131	เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม	3(3-0)
4174132	การวางแผนและการควบคุมการผลิต	3(3-0)
4174133	การบริหารงานอุตสาหกรรม	3(3-0)
4173134	หลักการออกแบบ	2(1-3)
4174135	ออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม	2(1-3)
4174136	การออกแบบผลิตภัณฑ์บรรจุ	2(1-3)
4172310	งานซ่อมเครื่องมือกล	2(1-3)
4173314	การออกแบบเครื่องมือแม่แบบและอุปกรณ์จับยึด	3(3-0)
4174325	ประลองการผลิต	2(1-3)
4174418	กรรมวิธีตกแต่งผิวโลหะ	2(1-3)
4174503	เทคโนโลยีงานก่อและสุขภัณฑ์	3(2-2)

3. แขนงช่างไฟฟ้า

รายวิชาเลือก 1 : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ให้เรียน 14 หน่วยกิต

4142113	คณิตศาสตร์ไฟฟ้า 1	2(2-0)
4142404	วงจรเน็คเว็ค	2(2-0)
4142114	เทคโนโลยีไฟฟ้า 3	2(2-0)
4142403	การส่งและการจ่ายไฟฟ้า 1	2(2-0)
4142115	เครื่องวัดไฟฟ้า 2	2(1-3)
4142306	การประลองไฟฟ้า 2	2(1-3)
4142211	ปฏิบัติไฟฟ้าอุตสาหกรรม	2(1-3)

รายวิชาเลือก 2 : ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 14 หน่วยกิต

4143121	เทคโนโลยีไฟฟ้า 4	3(2-2)
4143317	เครื่องกลไฟฟ้า 5	2(1-3)
4144320	เครื่องกลไฟฟ้า 6	2(1-3)
4142405	การส่งและการจ่ายไฟฟ้า 2	2(2-0)
4153413	เพาเวอร์อิเล็กทรอนิกส์	2(2-0)
4151702	ดิจิทัลเทคโนโลยี	2(1-3)
4152116	อิเล็กทรอนิกส์ในงานกล	2(1-3)
4153709	คอมพิวเตอร์ในงานไฟฟ้า	2(1-3)
4142116	คณิตศาสตร์ไฟฟ้า 2	2(2-0)
4142210	การติดตั้งไฟฟ้า 2	2(1-3)
4142209	การติดตั้งไฟฟ้าภายนอกอาคาร	3(2-2)
4144122	เทคโนโลยีไฟฟ้า 5	3(2-2)
4142308	ปฏิบัติเครื่องกลไฟฟ้า 1	2(1-3)
4143318	ปฏิบัติเครื่องกลไฟฟ้า 2	2(1-3)
4144321	การประลองไฟฟ้า 3	2(1-3)
4142208	การติดตั้งไฟฟ้าภายในอาคาร 2	3(2-2)
4142408	เทอร์โมไดนามิกส์ 2	3(2-2)
4142409	นิวแมติกส์และไฮดรอลิกส์	3(2-2)
4144803	การฝึกงานอิเล็กทรอนิกส์	5(300)
4142406	พลังงานทดแทนและการนำไปใช้	3(2-2)
4152405	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม 1	2(1-3)
4152406	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม 2	2(1-3)
4143503	ระบบเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ 3	3(2-2)
4143504	ระบบเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ 4	3(2-2)
4143505	ระบบเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ 5	2(1-3)
4144506	ระบบเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ 6	2(2-0)
4144507	ระบบเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศ 7	3(2-2)

4162602	เครื่องปรับอากาศในรถยนต์	2(1-3)
4144903	ประดิษฐ์กรรมไฟฟ้า 2	2(0-4)

4. แขนงช่างอิเล็กทรอนิกส์

รายวิชาเลือก 1 : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 13 หน่วยกิต

4152111	วิเคราะห์วงจร	2(2-0)
4154118	คณิตศาสตร์ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์ 3	3(3-0)
4152605	เครื่องมือวัด 1	3(2-2)
4152508	การสื่อสารและโทรคมนาคม 1	2(2-2)
4152102	เครื่องรับวิทยุ	2(1-3)

รายวิชาเลือก 2 : ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 15 หน่วยกิต

4153714	เทคโนโลยีไมโครโปรเซสเซอร์ 2	3(2-2)
4152707	เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	3(2-2)
4152403	วงจรฟิล์มและสวิตชิง	3(3-2)
4153511	การสื่อสารและโทรคมนาคม 3	3(3-0)
4152207	ระบบเสียง 2	3(2-2)
4152606	เครื่องมือวัด 2	3(2-2)
4153311	เทคโนโลยีโทรทัศน์ 6	3(2-2)
4153803	ฝึกงาน	3(300)
4154902	งานค้นคว้าพิเศษ	2(1-3)
4154901	โครงการพิเศษ	2(1-3)
4154212	ออกแบบลิเนียแอมพลิไฟเออร์	3(2-2)
4152404	อิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	3(2-2)
4153710	โปรแกรมคอมพิวเตอร์	3(2-2)
4152307	เทคโนโลยีโทรทัศน์ 4	2(1-3)
4152309	เทคโนโลยีวิดีโอ 1	3(2-2)
4151304	เทคโนโลยีโทรทัศน์ 2	2(1-3)
4154302	เทปบันทึกภาพ	3(2-2)
4151501	เครื่องส่งวิทยุ	3(2-2)

5. แผนงานช่างยนต์

รายวิชาเลือก : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 17 หน่วยกิต

4162105	การอ่านแบบและเขียนแบบเครื่องกล	2(1-3)
4164508	ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ยานยนต์	2(1-3)
4164218	การทดลองวิเคราะห์เครื่องยนต์	2(0-4)
4164120	กลศาสตร์ของไหล	2(3-0)
4163605	เทอร์โมไดนามิกส์ 2	3(3-0)
4162603	เครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ	3(2-2)
4164901	งานค้นคว้าทางช่างยนต์	2(0-4)

รายวิชาเลือก 2 : ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 11 หน่วยกิต

4163604	ไฮดรอลิกส์ และนิวแมติกส์	2(1-3)
4164119	การออกแบบงานยนต์	3(2-2)
4164509	เทคโนโลยีการส่งถ่ายกำลัง	2(1-3)
4164510	การทดลองทางวิศวกรรม	2(1-3)
4164213	เครื่องมือวัดเครื่องยนต์ดีเซล	2(0-4)
4163308	เครื่องกลการเกษตร	2(1-3)
4164311	งานทดลองรถจักรยานยนต์	2(1-3)
4162702	ไฟฟ้าอุตสาหกรรม	2(1-3)
4163407	เทคโนโลยีเกี่ยวกับตัวถังรถยนต์	2(1-3)
4164708	เครื่องมืออุตสาหกรรม	2(2-0)
4164710	การส่งผ่านความร้อน	3(2-2)
4164711	การควบคุมคุณภาพ	2(2-0)
4164217	เครื่องจักรพลังน้ำและไอน้ำ	3(2-2)
4164713	เทคโนโลยีพลังงาน	2(2-0)
4164712	พลาสติกและไฟเบอร์กลาส	2(1-3)
4164121	กลศาสตร์วิศวกรรม	2(2-0)
4163109	ความแข็งแรงและวัสดุ	3(2-2)
4164714	ธุรกิจยานยนต์	2(2-0)

4163408	การทดลองวิเคราะห์งานส่งกำลังและเครื่องล่างยานยนต์	2(0-4)
4163305	เครื่องสูบลมและอัดอากาศ	2(1-3)
4164215	เครื่องยนต์สันดาปภายใน	3(2-2)
4164214	การบำรุงรักษาเครื่องจักรกล	2(2-0)

6. แผนงวิชาเทคนิคสถาปัตยกรรม

รายวิชาเลือก : ต้องเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต

4184306	เทคนิคสถาปัตยกรรม 1	3(2-2)
4184307	เทคนิคสถาปัตยกรรม 2	3(2-2)
4184308	เทคนิคสถาปัตยกรรม 3	3(2-2)
4184403	เทคโนโลยีอาคาร 1	2(1-3)
4184405	เทคโนโลยีอาคาร 2	2(1-3)
4184406	เทคโนโลยีอาคาร 3	2(1-3)
4184309	สถาปัตยกรรมไทย 1	2(2-0)
4184310	สถาปัตยกรรมไทย 2	2(2-0)
4184902	งานวิจัยออกแบบสถาปัตยกรรม	3(2-2)

รายวิชาเลือก 2 : ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

4134601	เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อม	2(2-0)
4184602	ชุมชนเมืองและรูปแบบของความเป็นเมือง	2(2-0)
4184603	สัมมนาและปฏิบัติการทางวิชาชีพสถาปัตยกรรม	1(1-0)
4184604	การตรวจงานก่อสร้าง	1(1-0)
4184404	งานเขียนแบบระบบประสานทางพิภด	2(1-3)
3191101	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3(3-0)
3192314	โปรแกรมสำเร็จรูป	3(2-2)
4133107	การจัดและบริหารงานก่อสร้าง	2(2-0)
4184409	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	1(1-0)
4184410	กฎหมายแรงงาน พ.ร.บ.วิชาชีพ สถาปัตยกรรมและวิศวกรรม	2(2-0)

4184414 วิชาเฉพาะและแนวความคิดทางด้านสถาปัตยกรรม 1 (1-0)

7. แขนงช่างปั้นดินเผา

รายวิชาเลือก 1 : ให้เรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ 23 หน่วยกิต

4191104 เครื่องปั้นดินเผาทั่วไป 2 (1-2)

4194314 การทำพิมพ์ 2 3 (2-2)

4193308 งานขึ้นรูปด้านแป้นหมุนและเทคโนโลยี 2 3 (2-2)

4193515 น้ำเคลือบ 3 (2-2)

4193408 เทคโนโลยีเตาเผาและการเผา 3 (2-2)

4194319 การขึ้นรูปด้วยใบมีด 3 (2-2)

4193206 การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องเคลือบดินเผา 2 (1-2)

4194517 วัสดุศาสตร์และเทคโนโลยี 2 (1-2)

4194901 งานด้านช่างช่างปั้นดินเผา 2 (0-4)

รายวิชาเลือก 2 : เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้

ไม่น้อยกว่า 5 หน่วยกิต

4174129 จิตวิทยาอุตสาหกรรม 3 (3-0)

4174310 การควบคุมการผลิต 3 (3-0)

4174131 เศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม 3 (3-0)

4174133 การบริหารงานอุตสาหกรรม 3 (3-0)

4194512 เทคโนโลยีสำเร็จรูป 2 (1-2)

4194403 เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตเครื่องปั้นดินเผา 2 (1-3)

4193209 การออกแบบผลิตภัณฑ์เครื่องปั้นดินเผาในระบบอุตสาหกรรม 2 (1-2)

4194518 เนื้อดินปั้น 3 (2-2)

4193210 การออกแบบหีบห่อผลิตภัณฑ์ 2 (1-2)

4193211 การออกแบบโฆษณาและการจัดนิทรรศการ 2 (1-2)

2. กลุ่มวิชาชีพครู กำหนดให้เรียน 10 หน่วยกิต

บังคับเรียน 6 หน่วยกิต

2123623 จิตวิทยาและการแนะแนวเด็กวัยรุ่น 3 (3-0)

2143211 หลักสูตรอุตสาหกรรมศึกษาและการจัดการมัธยมศึกษา 3 (3-0)

ข้อกำหนดเฉพาะ ผู้ที่ไม่เคยเรียนวิชาชีพรุในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่ามาก่อนให้เรียนรายวิชาบังคับของกลุ่มวิชาชีพรุระดับอนุปริญญา โดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จหลักสูตรจำนวน 13 หน่วยกิต ดังนี้

2111108	ความเป็นครู	2(2-0)
2111109	การศึกษาไทย	2(2-0)
2121207	จิตวิทยาการเรียนรู้การสอน	2(1-2)
2132121	การประเมินผลและการสร้างแบบทดสอบ	2(1-2)
2142305	หลักการสอน	3(2-2)
2152113	เทคโนโลยีการศึกษา	2(1-2)
เลือก ให้เลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต		
2111102	การสื่อความหมายสำหรับครู	2(2-0)
2112304	กฎหมายการศึกษา	2(2-0)
2112307	สถาบันวิชาชีพครูและการพัฒนาวิชาชีพครู	2(2-0)
2112405	การฝึกฝนอาชีพเคลื่อนที่	2(2-0)
2113320	การอาชีพศึกษา	2(2-0)
2113319	การงานพื้นฐานอาชีพและอาชีพศึกษา	2(2-0)
2122506	มนุษยสัมพันธ์สำหรับครู	2(2-0)
2123104	จิตวิทยาวัยรุ่น	2(2-0)
2133404	การวิจัยเบื้องต้น	2(1-2)
2143102	การมัธยมศึกษา	3(3-0)
2143206	หลักสูตรและแบบเรียนมัธยมศึกษา	2(2-0)
2143302	ทักษะและเทคนิคการสอน	2(2-0)
4104207	แผนการสอนและการประเมินผลอุตสาหกรรมศึกษา	2(1-2)
4104204	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับอุตสาหกรรมศิลป์	2(2-0)
4104205	สัมมนาการเรียนรู้การสอนอุตสาหกรรมศึกษา	2(1-2)
4112205	อุตสาหกรรมศึกษา	2(2-0)
2143211	การสร้างสื่อและวิเคราะห์แบบเรียนชั้นประถมศึกษา	2(1-2)
2143215	การสร้างสื่อและวิเคราะห์แบบเรียนชั้นมัธยมศึกษา	2(1-2)

3. กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

กำหนดให้เรียน 8 หน่วยกิต

2143614	พฤติกรรมการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม	3(2-2)
2103808	การศึกษาสังเกตและการมีส่วนร่วม 3	1(70)
2143814	การทดลองสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม	1(70)
2104810	การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเต็มรูป 2	3(250)

หมวดวิชาเลือกเสรี 4 หน่วยกิต

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นาย ฤทธดา ชื่อสกุล ผ่องพิทยา

เกิดวันที่ 28 เดือน กันยายน พุทธศักราช 2504

สถานที่เกิด ตำบลแสวงหา อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 222 หมู่ 2 ตำบลท่าพล อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

เริ่มรับราชการ 1 เมษายน 2523 กรมสื่อสารทหารอากาศ เขตบางเขน

กรุงเทพมหานคร

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์

ประวัติการศึกษา พ.ศ.2521 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแสวงหาวิทยาคม

อำเภอแสวงหา จังหวัดอ่างทอง

พ.ศ.2523 ประกาศนียบัตรโรงเรียนเจ้าอากาศ

โรงเรียนเจ้าอากาศ เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2525 มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนศึกษาผู้ใหญ่ธัญบุรี

อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี

พ.ศ.2529 ค.บ. (อุตสาหกรรมศิลป์) วิทยาลัยครูพระนคร

เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

พ.ศ.2537 กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน

กรุงเทพมหานคร

การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต
โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร
ปีการศึกษา 2530 - 2533

บทคัดย่อ
ของ
กฤษฎดา ผ่องพิทยา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
มีนาคม 2537

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอน
ที่สำเร็จการศึกษาระดับหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัย
ครูพระนคร ปีการศึกษา 2530 - 2533 ในทัศนะของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน
เกี่ยวกับสมรรถภาพในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ ด้านมนุษยสัมพันธ์
และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ตลอดจนเปรียบเทียบการประเมินผลการปฏิบัติงานของ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาระหว่างทัศนะของผู้บังคับบัญชา กับผู้ร่วมงาน รวมทั้งข้อเสนอ
แนะต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้
ร่วมงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บังคับบัญชา จำนวน 74 คน
และผู้ร่วมงานจำนวน 76 คน รวม 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา
นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าที่
ผลการวิจัยพบว่า

ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษิตตามทัศนะของผู้บังคับบัญชา
และผู้ร่วมงาน ในสมรรถภาพด้านวิชาการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู
โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์ดีในทุกด้านและทุกรายข้อ ส่วนสมรรถภาพด้านวิชาชีพโดยเฉลี่ยอยู่
ในเกณฑ์ดี ยกเว้นในรายข้อความสามารถจัดบริหารโรงฝึกงานอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านวิชาชีพ
ด้านมนุษยสัมพันธ์ และด้านเจตคติต่ออาชีพครู ผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานมีทัศนะ
ไม่แตกต่างกันในทุกด้านและทุกรายข้อ ส่วนสมรรถภาพด้านวิชาการผู้บังคับบัญชาและ
ผู้ร่วมงานมีทัศนะแตกต่างกันในรายข้อการมีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่าง
อุตสาหกรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทัศนะของผู้ร่วมงานเห็นว่าผู้สอน
ที่สำเร็จการศึกษามีความรู้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูช่างอุตสาหกรรมสูงกว่าทัศนะของ
ผู้บังคับบัญชา ส่วนในรายข้ออื่น ๆ และโดยรวมมีทัศนะไม่แตกต่างกัน และสมรรถภาพด้าน
มนุษยสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานมีทัศนะแตกต่างกันในรายข้อ การส่งเสริมการ
ดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชนโดยประพฤตินเป็นแบบอย่างและชักชวน
ให้ปฏิบัติตาม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยทัศนะของผู้ร่วมงานเห็นว่า ผู้สอนที่

สำเร็จการศึกษามีการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามวิถีทางประชาธิปไตยแก่ชุมชนโดย
ประพัตติตนเป็นแบบอย่างและชักชวนให้ผู้อื่นให้ปฏิบัติตามสูงกว่าทักษะของผู้บังคับบัญชา
ส่วนในรายชื่ออื่น ๆ และโดยรวมมีทักษะไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานต่อการปฏิบัติงานของ
ผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านวิชาการได้แก่ การสอน
ไม่ตรงกับสาขาวิชาที่ตัวเองจบทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ ด้านวิชาชีพได้แก่
การขาดความรู้ในการนำเอาทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน
การสอน และขาดทักษะความชำนาญในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และการปฏิบัติงาน
ช่างอุตสาหกรรม ด้านบุคลิกภาพได้แก่ การแต่งตัวไม่เรียบร้อย และการวางตัว
ไม่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาในการปกครองชั้นเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ได้แก่ การไม่
ค่อยปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นและยอมรับความคิดเห็นจากผู้อื่นได้ยาก และด้านเจตคติต่อ
อาชีพครูได้แก่ การมีเจตคติต่ออาชีพครูไม่สูงเท่าที่ควร และมีการโอนย้ายไปอยู่
หน่วยงานอื่นที่ไม่ใช่ครู

A FOLLOW - UP STUDY ON THE PERFORMANCE OF INSTRUCTORS
WITH B.ED. IN TRADE AND INDUSTRIAL EDUCATION PROGRAM
OF PRANAKORN TEACHERS COLLEGE IN 1987 - 1990

AN ABSTRACT
BY
KRISDA PONGPITAYA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Industrial Education
at Srinakharinwirot University
March 1994

The main purpose of this research was to conduct an evaluation on the performance of graduates from Pranakorn Teachers College during academic years 1987-1990. These graduates majored in Trade and Industrial Education, and worked as school teachers. They were evaluated by their immediate supervisors and colleagues concerning their abilities in the following areas : academic knowledge, professional efficiency, personality, human relationships and attitude towards the teaching profession. The research also intended to compare the evaluation and to collect suggestions about the graduates' performance, as made by the two sampling groups. The sample consisted of 74 supervisors and 76 colleagues who worked with the graduates. Data was collected using two sets of questionnaires, which required the supervisors and colleagues to make an evaluation on the performance of the graduates. The returned questionnaires were then analyzed to find percentage, arithmetic means, standard deviation and T-test. The main findings of the study were as follows :

The performance of the graduates as perceived by their supervisors and colleagues in terms of academic knowledge, personality, human relationships, attitude towards the teaching profession and professional efficiency were good, except that their performance on some items dealing with workshop arrangement ability were only fair.

The evaluations by the supervisors and colleagues on the performance of the graduates in terms of professional efficiency, personality and attitude towards the teaching profession were not significantly different. The performance

of the graduates on academic knowledge as perceived by the supervisors and colleagues showed a significant difference at .05 on items of knowledge of the technical teaching profession. The knowledge of the technical teaching profession the graduates had, as perceived by the colleagues, was higher than that perceived by the supervisors. The performance of the graduates on human relationships as perceived by the supervisors and colleagues were significantly different at .05 on items about encouraging democratic ways of life for community people, by behaving as a prototype. The degree of this performance, as perceived by the colleagues, was higher than that perceived by the supervisors.

The opinions of the supervisions and colleagues on the performance of the graduates in academic Knowledge, professional efficiency, personality, human relationships and attitudes towards the teaching proffession were respectively as follows :

There was irrelevancy between the gradutes' field of study and what the taught, so that their teaching was ineffective. The didn't know how to use community resources for their teaching, lacked the skills in using tools and instruments, and in performing industrial technical work. They didn't dress and behave properly, so that there were problems with classroom control. They were not willing to adjust themselves to others or to accept the opinions and ideas of others. They didn't have strong positive attitudes towords the teaching profession and were ready to work in other fields.